

ZBIERKA

**STANOVÍSK NAJVYŠŠIEHO SÚDU
A ROZHODNUTÍ SÚDOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

1/2019

OBSAH***Stanovisko vo veciach správnych*****1. Zjednotenie výkladu otázky pokračovania v súdnom konaní o nároku na dávku úrazového poistenia v prípade, ak žalobca zomrel v priebehu tohto konania.**

Konanie o žalobe proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne o nároku na úrazové dávky a z nich vyplývajúce nároky na sumy úrazových dávok, splatné ku dňu smrti poškodeného, rovnako ako konanie o kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu, treba považovať za konanie, ktoré má povahu konania o majetkovom spore.

Ustanovenie § 118 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov má vo vzťahu k ustanoveniu § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 25 Správneho súdneho poriadku v súlade s požiadavkou naplnenia účelu správneho súdnictva povahu *lex specialis*.

Na účely správneho súdneho konania je potrebné ustanovenie § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku vykladať v súlade s osobitnou úpravou prechodu nárokov na dávky podľa § 118 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, resp. podľa § 118 ods. 4 veta za bodkočiarkou tohto zákona.

V prípade úmrtia poškodeného v priebehu konania o správnej žalobe v sociálnych veciach a v konaní o kasačnej sťažnosti preto súd v zmysle § 25 Správneho súdneho poriadku v spojení s § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku a § 118 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov tieto konania preruší a pokračuje v nich s fyzickou osobou (osobami), na ktorú (by) prešiel nárok na sumy úrazových dávok, splatné ku dňu smrti poškodeného. Ak takej osoby niet, pokračuje v konaní v súlade s § 118 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov s dedičmi, resp. ak niet ani dedičov, konanie zastaví.

(Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. mája 2019, sp. zn. Snj 68/2018) ... **4**

Rozhodnutia vo veciach správnych**2. Účastníci disciplinárneho konania**

Z disciplinárnych konaní podľa zákona č. 73/1998 Zb. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov a z rozhodnutí v nich vydaných vyplývajú práva a povinnosti len policajtom, voči ktorým je dané konanie vedené, a preto žalobca, ako oznamovateľ spáchania trestného činu, nie je účastníkom disciplinárnych konaní začatých z podnetu správneho orgánu, nakoľko nedochádza k zmene právneho postavenia oznamovateľa trestnej činnosti.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2017, sp. zn. 3Sžk/14/2017) **12**

3. Obnova konania

Novými skutočnosťami alebo dôkazmi sa rozumejú také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré účastník v pôvodnom konaní nemohol uplatniť vôbec, pretože ich v tom čase nepoznal, alebo ich bez vlastnej viny nemohol uplatniť, avšak je podstatné, že novými skutočnosťami sú len také skutočnosti, ktoré nastali do vydania pôvodného rozhodnutia správneho orgánu, pretože len na tieto okolnosti by mohol správny orgán prihliadať.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. novembra 2017, sp. zn. 3Sžfk/4/2016) **16**

4. Nárok na bytovú náhradu

Rozhodnutím v zmysle zákona č. 260/2011 Z.z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov sa nerozhoduje o pridelení konkrétneho náhradného nájomného bytu s presne vymedzenou podlahovou plochou, ale iba o priznaní nároku na bytovú náhradu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 2017, sp. zn. 7Sžo/126/2015) **25**

5. Miestna príslušnosť správneho súdu

Ak Centrum právnej pomoci nerozhodovalo v prejednávanej veci o poskytnutí právnej pomoci žalobcovi, ale predmetom jeho rozhodovania je poskytnutie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), kde Centrum právnej pomoci vystupuje ako subjekt povinný poskytnúť informácie, ktoré od neho žiada oprávnená osoba, nejde tu o rozhodovanie podľa zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. V

takom prípade do úvahy neprichádza aplikácia kritérií osobitnej miestnej príslušnosti podľa adresy trvalého pobytu žalobcu (ustanovenie § 13 ods. 3 Správneho súdneho poriadku, kde je predmetom preskúmania rozhodnutie o poskytnutí právnej pomoci), ale aplikácia všeobecného kritéria pre určovanie miestnej príslušnosti, ktorým je sídlo správneho orgánu, ktorý rozhoduje v prvom stupni (§ 13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku).

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 2018, sp. zn. 6Nds/12/2017) 35

6. Zvolenie colníka do funkcie starostu obce

I. Funkcia starostu je nezlučiteľná s vykonávaním štátnej služby (ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), a preto, ak občan v štátnej službe colníka bol zvolený do funkcie starostu obce, výkon funkcie colníka sa ex lege prerušuje na čas výkonu volenej platenej funkcie v orgánoch územnej samosprávy (§ 41 ods. 2 písm. p) zákona č. 200/1998 Z.z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov).

II. Funkcia starostu obce je volenou a platenou funkciou. V prípade, ak je starostovi obce v zmysle zákona č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov (§ 4 ods. 7) po jeho výslovnom predchádzajúcom súhlase znížený plat na 0-násobok, nemožno túto skutočnosť vykladať v tom zmysle, že funkcia starostu obce je v takomto prípade funkciou neplatenou.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2018, sp. zn. 6Sžo/5/2017) 39

7. Záväzné stanovisko dotknutého orgánu

I. Dotknuté orgány nepredkladajú záväzné stanoviská týkajúce sa ich subjektívnej právnej sféry, ale týkajúce sa verejných záujmov, ktorých ochrana vyplýva z osobitného predpisu. Dotknutý orgán v konaní podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov má postavenie sui generis. Podstatou záväzného stanoviska je na jednej strane odborná pomoc stavebnému úradu a na druhej strane ochrana verejných záujmov, ktoré sú zverené do ich pôsobnosti, a to v zmysle osobitných právnych predpisov, a záväzné stanovisko sa tak stáva jedným z podkladov pre rozhodnutie.

II. Hoci zákon č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov bližšie verejný záujem nedefinuje, možno však z hľadiska zmyslu a účelu tohto zákona vyvodit' záver, že takýmto verejným záujmom bude predovšetkým spoľahlivosť, bezpečnosť a prevádzkyschopnosť sústav tepelných zariadení, ako aj primerané zabezpečenie dodávky tepla na danom území.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2017, sp. zn. 6Sžo/2/2016) 48

8. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti

V prípade, že lehota na podanie kasačnej sťažnosti je jednomesačná, a teda ide o lehotu určenú podľa mesiacov (ustanovenie § 69 ods. 4 Správneho súdneho poriadku), skončí sa uplynutím toho dňa, ktorý číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom nastala udalosť určujúca začiatok lehoty. Určujúcou a rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie začiatku plynutia kasačnej mesačnej lehoty je vtedy deň doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu, ktorý podáva kasačnú sťažnosť. Mesačná kasačná lehota uplynie v deň, ktorý číselným označením zodpovedá tomuto dňu. Začiatok plynutia jednomesačnej kasačnej lehoty sa preto nepočíta odo dňa právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2018, sp. zn. 6Sžfk/35/2017) 67

9. Poškodený v priestupkovom konaní

Poškodený v priestupkovom konaní, ktorý si uplatnil náhradu spôsobenej škody, môže sa domáhať súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia vydaného v priestupkovom konaní len v tej časti, ktorá sa týka náhrady škody. Predmetom súdneho prieskumu zo strany poškodeného nemôže byť preto rozhodnutie správneho orgánu o zastavení priestupkového konania z dôvodu, že obvinenému nebolo preukázané spáchanie skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, a preto neobstojí tvrdenie poškodeného, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2018, sp. zn. 6Asan/3/2017) 70

10. Sankcia stanovená pevnou výškou

Správny súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v sankčných veciach a rovnako ani správny orgán sa nemôžu zaoberať otázkou, či je príslušná sankcia primeraná vo vzťahu ku skutku a či mal správny orgán aplikovať jednotlivé kritériá inštitútu správneho uváženia pri ukladaní sankcie za situácie, ak príslušná sankcia za spáchaný správny delikt je jednoznačne normatívne vymedzená iba jediným konkrétnym spôsobom sankcionovania, a to taxatívne stanovenou pevnou výškou sankcie.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 2018, sp. zn. 6Sžf/12/2016) 76

11. Kasačná sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie krajského súdu (relatívne právoplatné), nie však rozhodnutie najvyššieho súdu, ako súdu kasačného.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. januára 2018, sp. zn. 2Sdo/10/2017) **89**

12. Poskytnutie podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb

Ak žalobca, ktorý je žiadateľ o poskytnutie podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb, obhospodaruje a užíva poľnohospodársku pôdu bez právneho titulu, ide o skutočnosť, ktorá v procese poskytovania dotácií postačuje na vyradenie žiadosti žiadateľa z predmetného procesu, a to bez poskytnutia platby.

Priamu platbu je možné vyplatiť v poradí ďalšiemu zo žiadateľov o poskytnutie dotácie na totožnú parcelu, ktorý preukáže po splnení všetkých podmienok aj existenciu právneho titulu na obhospodarovanie dotknutej parcely.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2016, sp. zn. 4Sžo/105/2015) **93**

1.**STANOVISKO**

správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. mája 2019, sp. zn. Snj 68/2018, k zjednoteniu výkladu otázky pokračovania v súdnom konaní o nároku na dávku úrazového poistenia v prípade, ak žalobca zomrel v priebehu tohto konania.

Konanie o žalobe proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne o nároku na úrazové dávky a z nich vyplývajúce nároky na sumy úrazových dávok, splatné ku dňu smrti poškodeného, rovnako ako konanie o kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu, treba považovať za konanie, ktoré má povahu konania o majetkovom spore.

Ustanovenie § 118 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov má vo vzťahu k ustanoveniu § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 25 Správneho súdneho poriadku v súlade s požiadavkou naplnenia účelu správneho súdnictva povahu lex specialis.

Na účely správneho súdneho konania je potrebné ustanovenie § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku vykladať v súlade s osobitnou úpravou prechodu nárokov na dávky podľa § 118 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, resp. podľa § 118 ods. 4 veta za bodkočiarkou tohto zákona.

V prípade úmrtia poškodeného v priebehu konania o správnej žalobe v sociálnych veciach a v konaní o kasačnej sťažnosti preto súd v zmysle § 25 Správneho súdneho poriadku v spojení s § 63 ods. 2 Civilného sporového poriadku a § 118 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov tieto konania preruší a pokračuje v nich s fyzickou osobou (osobami), na ktorú (by) prešiel nárok na sumy úrazových dávok, splatné ku dňu smrti poškodeného. Ak takej osoby niet, pokračuje v konaní v súlade s § 118 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov s dedičmi, resp. ak niet ani dedičov, konanie zastaví.

O d ô v o d n e n i e

Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej len „SPÚ“) listom z 23. októbra 2018 podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov požiadala predsedu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) o prijatie stanoviska k zjednoteniu výkladu otázky potreby pokračovania v súdnom konaní o nároku na dávku úrazového poistenia v prípade, ak poškodený zomrel v priebehu tohto konania.

Sociálna poisťovňa poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 9So/39/2013 zo dňa 14. augusta 2013, ktorým bolo zrušené uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4Sp/113/2012-50 zo dňa 8. februára 2012, ktorým krajský súd z dôvodu smrti žiadateľa a navrhovateľa súdneho prieskumu zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia SPÚ o nepriznaní nároku na úrazovú rentu. Najvyšší súd v odôvodnení uvedeného uznesenia uviedol:

„Úrazová dávka nie je osobnostným právom navrhovateľa, ktoré neprechádza na dedičov, preto do práv zomrelého navrhovateľa vstupujú jeho právni nástupcovia (dedičia), ktorí by mali nárok na sumy splatné ku dňu jeho smrti v prípade, ak by navrhovateľ splnil podmienky nároku na úrazovú rentu ako aj nárok na jej výplatu pred smrťou. To znamená, že súd je povinný preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne o nároku zomrelého navrhovateľa na úrazovú rentu, ak majú dedičia záujem pokračovať v konaní. Vzhľadom na uvedené bol záver krajského súdu, že v konaní nemožno pokračovať, pretože úrazová renta je osobnostným nárokom, ktorý smrťou zanikol, nesprávny.“

Sociálna poisťovňa súčasne poukázala na to, že neskôr vydaným uznesením Najvyšší súd SR sp. zn. 10Sžsk/30/2017 zo dňa 28. augusta 2018 bolo zastavené kasačné konanie, v rámci ktorého bol kasačnou sťažnosťou napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 15S/34/2015-92 zo dňa 12. decembra 2016, ktorým krajský súd zamietol správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne o priznaní nároku na náhradu za bolesť v sume 10 097,93 € a nepriznaní nároku na jej výplatu v totožnej sume. Najvyšší súd uvedeným uznesením kasačné konanie zastavil z dôvodu smrti žiadateľa a iniciátora súdneho prieskumu (správne malo byť „sťažovateľa“), keď v odôvodnení uznesenia uviedol:

„V preskúmvanej veci sa sťažovateľ domáhal nároku titulom bolestného, ktoré je právom osobnej povahy zanikajúce smrťou fyzickej osoby a neprechádzajúce na dedičov. S poukazom na § 97 S.s.p. súd v každom štádiu konania zisťuje, či sú splnené podmienky konania. Kasačný súd zistil, že sťažovateľ v priebehu kasačného konania zomrel, čím mu zanikla procesná subjektivita. Nakoľko ide o taký nedostatok konania pre ktorý nemožno v konaní ďalej pokračovať, súd v súlade s § 99 písm. b) v spojení s § 452 S.s.p. konanie zastavil.“

Sociálna poisťovňa ďalej uviedla, že „každý typ úrazovej dávky, nárok na ktorú si poškodený môže uplatniť v zmysle zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), s výnimkou úrazových dávok, o ktoré môžu požiadať len pozostalí po zomrelom poškodenom, spĺňa svoj účel len za života poškodeného, pretože svojou peňažnou povahou slúži na zmiernenie dôsledkov poškodenia zdravia titulom pracovného úrazu, resp. choroby z povolania. Smrťou poškodeného zanikajú dôsledky poškodenia zdravia poškodeného a niet čo zmiernovať nárokom na úrazovú dávku. V tomto štádiu nastupujú pozostalostné úrazové dávky, ktoré svojím účelom zmiernujú pozostalým náklady vzniknuté stratou poškodeného a o ktoré môžu požiadať len pozostalí.“

Na základe uvedeného má Sociálna poisťovňa za to, že nárok na úrazový príplatok, úrazovú rentu, jednorazové vyrovnanie, rehabilitáciu, rekvalifikáciu, náhradu za bolesť, náhradu za sťaženie spoločenského

uplatnenia a liečebné náklady sú nároky osobnostnej povahy a preto zanikajú vždy smrťou poškodeného a konanie, či už pred Sociálnou poisťovňou (dávkové) alebo pred súdom (preskúmvacie) je tak potrebné zastaviť.

Z návrhu Sociálnej poisťovne na prijatie stanoviska správneho kolégia k zjednoteniu výkladu zákona vyplýva potreba zaoberať sa tak otázkou zastavenia administratívneho konania podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, ako aj otázky zastavenia súdneho konania podľa zákona č. 99/1963 Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), resp. o žalobe a o kasačnej sťažnosti podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“)

A/ Administratívne konanie

Dňom 1. januárom 2004 nadobudol účinnosť zákon o sociálnom poistení.

Podľa § 13 ods. 3 zákona o sociálnom poistení z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to

- a) úrazový príplatok,
- b) úrazová renta,
- c) jednorazové vyrovnanie,
- d) pozostalostná úrazová renta,
- e) jednorazové odškodnenie,
- f) pracovná rehabilitácia a rehabilitačné,
- g) rekvalifikácia a rekvalifikačné,
- h) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- i) náhrada nákladov spojených s liečením,
- j) náhrada nákladov spojených s pohrebom.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 17 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nárok na úrazové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka), nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 2 a fyzická osoba, voči ktorej mala fyzická osoba uvedená v odsekoch 1 a 2 v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť.

Siedma hlava zákona o sociálnom poistení obsahuje spoločné ustanovenia § 109 až § 119 o nemocenských dávkach, dôchodkových dávkach, úrazových dávkach, dávke garančného poistenia a o dávke v nezamestnanosti.

Vznik nároku na nemocenské dávky, dôchodkové dávky, úrazové dávky, dávku garančného poistenia, dávku v nezamestnanosti a vznik nároku na ich výplatu upravuje ustanovenie § 109.

Podľa § 109 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nárok na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti (ďalej len "dávka") vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti; to neplatí na nárok na dávku zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 7 ods. 2.

Podľa § 109 ods. 2 zákona o sociálnom poistení nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

Podľa § 113 ods. 2 zákona o sociálnom poistení nárok na dávku a nárok na jej výplatu zaniká dňom smrti fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a podmienky nároku na výplatu dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Inak upravuje zákon o sociálnom poistení v ustanovení § 118 (Prechod nároku na dávku).

Podľa § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na dávku, zomrela po uplatnení nároku na dávku a nároku na jej výplatu, prechádzajú nároky na sumy splatné ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

Podľa § 118 ods. 2 zákona o sociálnom poistení ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na nemocenskú dávku, úrazový príplatok, rehabilitačné, rekvalifikačné, dávku garančného poistenia alebo dávku v nezamestnanosti, zomrela pred uplatnením nároku na tieto dávky, prechádzajú nároky na sumy dávky splatnej ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

Podľa § 118 ods. 3 zákona o sociálnom poistení ak sa dávka priznala pred smrťou fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, vyplatia sa splatné sumy, ktoré sa nevyplatili ku dňu smrti tejto fyzickej osoby, fyzickým osobám uvedeným v odseku 1.

Podľa § 118 ods. 4 zákona o sociálnom poistení nároky prechádzajúce na fyzické osoby uvedené v odsekoch 1 až 3 nie sú predmetom dedičstva; predmetom dedičstva sa stávajú, ak niet týchto fyzických osôb.

Podľa § 118 ods. 5 zákona o sociálnom poistení ak niet fyzických osôb, ktoré by podľa odsekov 1 až 4 nadobudli nárok na dávky, tieto dávky sú ostatným príjmom toho základného fondu, z ktorého mali byť vyplatené.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že § 113 ods. 2 zákona o sociálnom poistení upravuje prípady, v ktorých nárok na dávku žiadateľovi vznikol a dávka mu aj bola vyplatená, resp. vyplácaná a patrí len do dňa jeho smrti. Ustanovenie § 118 upravuje postup v prípadoch, ak dávka nebola ešte priznaná, resp. priznaná splatná dávka nebola ku dňu smrti vyplatená.

Zákonodarca v ustanovení § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nadviazal na úpravu, ustanovenú v § 104 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), podľa ktorého ak oprávnený zomrel po uplatnení nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia, vstupujú do ďalšieho konania o dávke a nadobúdajú nárok na sumy splatné odo dňa smrti oprávneného postupne manželka (manžel), deti a rodičia, ak žili s oprávneným v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti.

Úrazový príplatok (§ 85 až § 87), úrazová renta (§ 88 až § 89a), jednorazové vyrovnanie (§ 90 a § 91), náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 99) a náhrada nákladov spojených s liečením (§ 100) je treba považovať za osobnostné nároky len dovtedy, kým poškodený nárok na tieto dávky neuplatnil. Osobnostná povaha týchto dávok je daná tým, že len poškodený je aktívne legitimovaný na podanie žiadosti o priznanie a výplatu takej dávky. Pokiaľ poškodený pred svojou smrťou o uvedené dávky nepožiadala, nárok na tieto dávky na Sociálnej poisťovni už pozostalí nemôžu v administratívnom konaní úspešne uplatniť.

Ustanovenie § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení však vylučuje osobnostnú povahu nárokov na dávky v ňom uvedené v prípade, že poškodený nárok na tieto dávky pred svojou smrťou už uplatnil.

Záver:

Ak poškodený, ktorý splnil podmienky nároku na úrazovú rentu, nároku na jednorazové vyrovnanie, náhrady za bolesť, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia alebo náhrady nákladov spojených s liečením zomrel po uplatnení nároku na tieto dávky a ich výplatu, v zmysle § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov prechádzajú nároky na sumy splatné ku dňu smrti poškodeného postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

Zastavenie administratívneho konania v takom prípade je preto vylúčené a príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne [§ 178 ods. 1 písm. a) bod 3 a § 179 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z.] je povinná o uplatnenom nároku na uvedené úrazové dávky konať s právnym nástupcom žiadateľa, uvedeným v § 118 ods. 1, resp. ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.

Na rozdiel od ustanovenia § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení pre prechod nároku na sumy úrazovej dávky uvedenej v § 118 ods. 2 zákona (úrazový príplatok, rehabilitačné, rekvalifikačné), splatnej ku dňu smrti fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov sa nevyžaduje, aby oprávnená fyzická osoba pred svojou smrťou nárok na tieto dávky uplatnila.

Osoby uvedené v § 118 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení sú aktívne legitimovanými aj na podanie žaloby alebo návrhu na preskúmanie rozhodnutia podľa druhej a tretej hlavy piatej časti O.s.p., resp. na podanie správnej žaloby a kasačnej sťažnosti podľa S.s.p.

B./ Súdne konanie:

Zákonodarca v ustanovení § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nadviazal na úpravu, ustanovenú v § 104 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení, podľa ktorého ak oprávnený zomrel po uplatnení nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia, vstupujú do ďalšieho konania o dávke a nadobúdajú nárok na sumy splatné odo dňa smrti oprávneného postupne manželka (manžel), deti a rodičia, ak žili s oprávneným v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 107 ods. 1 O.s.p. ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať.

Podľa § 107 ods. 3 O.s.p. konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr.

Podľa § 2 ods. 2 S.s.p. každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 25 S.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

Podľa § 63 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

Podľa § 63 ods. 2 C.s.p. v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že možnosť zastavenia konania v prípade úmrtia žalobcu v priebehu súdneho konania je v Občianskom súdnom poriadku aj Civilnom sporovom poriadku, a teda aj možnosť zastavenia konania podľa Správneho súdneho poriadku, sú upravené obdobne.

Procesné nástupníctvo sa odvodzuje od nástupníctva hmotnoprávneho.

Najvyšší súd SR v uznesení 2So 293/1996 z 21. februára 1997 vyslovil, že „súd nemôže zastaviť konanie o preskúmanie rozhodnutia v dôchodkovej veci len preto, že oprávnený dôchodca po uplatnení nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia zomrel a osoby, ktoré majú nárok na sumy splatné do dňa smrti oprávneného, svoj záujem pokračovať v konaní oznámili s omeškaním“. Poukázal na to, že podľa ustanovenia § 104 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení, ak oprávnený zomrel po uplatnení nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia, vstupujú do ďalšieho konania o dávke a nadobúdajú nárok na sumy splatné odo dňa smrti oprávneného postupne manželka (manžel), deti a rodičia, ak žili s oprávneným v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti. Len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (§ 100 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na citované ustanovenia a na prejavovaný záujem syna nebohého navrhovateľa pokračovať v konaní (i keď tento záujem bol oznámený oneskorene), je treba zastavenie konania krajským súdom považovať za nesprávne a predčasné. Nešlo totiž o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nebolo možné odstrániť (§ 107 O.s.p.).

Už Najvyšší súd ČSFR v rozhodnutí Czf 1/90 zo dňa 18. mája 1990 vyslovil, že ak v priebehu súdneho konania o preskúmanie rozhodnutia orgánu dôchodkového zabezpečenia zomrie účastník konania, ktorý uplatnil nárok na dávku dôchodkového zabezpečenia, zisťuje a posudzuje súd predovšetkým, či sú v prejednávacom prípade splnené predpoklady podľa ustanovenia § 104 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. k nadobudnutiu už uplatneného nároku na dávku, a to u osôb uvedených v tomto ustanovení.

Potrebu zisťovania okruhu účastníkov po smrti navrhovateľky a pokračovanie v súdnom konaní s oprávnenou osobou Najvyšší súd SR s poukázaním na ustanovenie § 107 ods. 1 O.s.p. a § 118 ods. 1 a 4 zákona o sociálnom poistení vyslovil aj v uznesení sp. zn. 7So/54/2008 z 25. septembra 2008.

Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4So/88/2009 z 31. júla 2009 vyslovil, že v prípade, že navrhovateľ zomrel skôr, ako bolo právoplatne rozhodnuté o jeho nároku na invalidný dôchodok, vzhľadom na ustanovenie § 118 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je nevyhnutné, aby krajský súd po zistení okruhu dedičov po nebohom navrhovateľovi vo veci s nimi ďalej konal a preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože len v závislosti od posúdenia, či navrhovateľ spĺňal alebo nespĺňal podmienky pre priznanie požadovanej dávky, bude ďalej možné vo veci postupovať a prípadne realizovať nároky dedičov nebohého navrhovateľa.

Z uvedeného právneho názoru najvyšší súd vychádzal napr. aj v konaniach vedených pod sp. zn. 9So/30/2011, 9So/138/2013, 9So/164/2014, 9So/35/2017.

Záver:

Konanie o žalobe proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne o nároku na úrazové dávky a z nich vyplývajúce nároky na sumy úrazových dávok, splatné ku dňu smrti poškodeného, rovnako ako konanie o kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu treba považovať za konanie, ktoré má povahu konania o majetkovom spore.

Ustanovenie § 118 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. má vo vzťahu k ustanoveniu § 63 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 25 S.s.p. v súlade s požiadavkou naplnenia účelu správneho súdnictva povahu *lex specialis*.

Na účely správneho súdneho konania je potrebné ustanovenie § 63 ods. 2 C.s.p. vykladať v súlade s osobitnou úpravou prechodu nárokov na dávky podľa § 118 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, resp. podľa § 118 ods. 4 veta za bodkočiarkou tohto zákona.

V prípade úmrtia poškodeného v priebehu konania o správnej žalobe v sociálnych veciach a v konaní o kasačnej sťažnosti preto súd v zmysle § 25 S.s.p. v spojení s § 63 ods. 2 C.s.p. a § 118 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. tieto konania preruší a pokračuje v nich s fyzickou osobou (osobami), na ktorú (by) prešiel nárok na sumy úrazových dávok, splatné ku dňu smrti poškodeného.

2.

R O Z H O D N U T I E

Z disciplinárnych konaní podľa zákona č. 73/1998 Zb. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov a z rozhodnutí v nich vydaných vyplývajú práva a povinnosti len policajtom, voči ktorým je dané konanie vedené, a preto žalobca, ako oznamovateľ spáchania trestného činu, nie je účastníkom disciplinárnych konaní začatých z podnetu správneho orgánu, nakoľko nedochádza k zmene právneho postavenia oznamovateľa trestnej činnosti.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2017, sp. zn. 3Sžk/14/2017)

1. Krajský súd v B. B. napadnutým uznesením podľa § 98 ods. 1 písm. e/ Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) odmietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania dvoch rozhodnutí a predchádzajúcich konaní žalovaného a žiadal, aby súd postupoval podľa § 250b ods. 2 O.s.p. a uložil žalovanému povinnosť doručiť mu rozhodnutia žalovaného ako účastníkovi týchto konaní.

2. Krajský súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že podľa § 231 zákona č. 73/1998 o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej aj ako „zákon o štátnej službe policajtov“) je účastníkom konania ten policajt, o ktorého právach a povinnostiach sa koná, ako aj iné osoby, ak tak ustanoví osobitný predpis. To znamená, že v disciplinárnom konaní, predmetom ktorého je disciplinárne previnenie (nie priestupok) policajta, je účastníkom konania len ten policajt, ktorý sa disciplinárneho previnenia mal dopustiť a voči ktorému nadriadený urobil úkon, ktorým začalo disciplinárne konanie. Z vyššie uvedeného vyplýva, že oznamovateľ nie je účastníkom disciplinárneho konania podľa zákona o štátnej službe policajtov, ktoré začal príslušný orgán na jeho podnet. Žalobca nebol opomenutým účastníkom administratívneho konania, ktorým malo byť začaté disciplinárne konanie voči iným policajtom, preto súd nevyhovел jeho návrhu, aby súd uložil správne orgánu povinnosť doručiť žalobcovi rozhodnutie v predmetných administratívnych konaniach. Vzhľadom na to, že žalobca nebol účastníkom administratívneho konania a ani ním nemal byť, nebol ani osobou oprávnenou podať správnu žalobu o súdny prieskum takéhoto konania a rozhodnutia, ktoré bolo v ňom vydané. V zmysle § 177 ods. 1, 2 a § 178 S.s.p., podľa ktorých správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy, pričom ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne oprávnený zákonom, nedávajú žiadnu pochybnosť o tom, že oprávnenou osobou na podanie správnej žaloby nie je každý, kto tvrdí, že bol porušený zákon konaním a rozhodnutím správneho orgánu, ale len ten, kto zároveň tvrdí, že bol v dôsledku toho ukrátený na svojich subjektívnych právach a právom chránených záujmoch. Správny súd preto podanú žalobu musel v súlade s § 98 ods. 1 písm. e/ S. s. p. odmietnuť, nakoľko žaloba bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/, g/, h/ a j/ S.s.p., v ktorej navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil. Podľa jeho názoru, súd nedospel k správne právnemu záveru o tom, že rozhodnutím žalovaného nedošlo k ujme na subjektívnych právach účastníka konania. Sťažovateľ uviedol, že rozhodnutím žalovaného došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy tým, že žalovaný oddialil prístup sťažovateľa k súdu na rozhodnutie o tom, či mu bola rozhodnutím žalovaného spôsobená ujma na jeho subjektívnych právach, pričom mu bola rozhodnutím žalovaného reálne odňatá možnosť v predmetnej veci sa obrátiť na súd a byť účastníkom konania. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.08.2001 sp. zn. II. ÚS 14/01.

4. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľ nebol a ani nemal byť účastníkom disciplinárnych konaní, ktoré boli vedené proti iným policajtom, pričom poukázal na § 231 zákona o štátnej službe policajtov. Preto navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

5. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) postupom podľa § 452 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, v rozsahu a z dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

Z o d ô v o d n e n i a :

6. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým odmietol žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č.x a č. x. Sťažovateľ namietal, že došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu, ako aj možnosti obrátiť sa na súd a byť účastníkom súdneho konania, v ktorom by mu bola poskytnutá súdna ochrana pred prípadným meritórnym rozhodnutím o jeho podnete, ktorý bol postúpený na vybavovanie žalovanému.

7. Podľa § 177 ods. 1 a 2 S.s.p. správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy. Ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.

8. Podľa § 178 S.s.p. žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

9. Podľa § 179 ods. 1 a 7 S.s.p., ak správnu žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom administratívneho konania malo konať (ďalej len „opomenutý účastník“), správny súd overí správnosť tohto tvrdenia a skutočnosť, či od vydania napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia neuplynuli viac ako tri roky, a ak

sú tieto podmienky splnené, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť opomenutému účastníkovi vo veci vydané rozhodnutie alebo opatrenie. Ak sa správny súd nestotožní s tvrdením opomenutého účastníka, vo veci ďalej koná.

10. Podľa § 231 zákona o štátnej službe policajtov účastníkmi konania vo veciach služobného pomeru sú policajti, bývalí policajti alebo pozostalí po policajtoch, ak sa má konať o ich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach, ako aj iné osoby, ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

11. Kasačný súd uvádza, že každý štátny orgán má zákonom stanovené právomoci, môže konať len na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. To znamená, že jednotlivé štátne orgány môžu konať len tak, ako je to v právnych predpisoch ustanovené a nemôžu si svojvoľne vziať, resp. odňať právomoc, ktorú má iný štátny orgán, prípadne konať iným spôsobom, než je to ustanovené v zákone. Postup v disciplinárnom konaní, ako aj v konaní vo veciach služobného pomeru, upravuje dvanásť častí zákona o štátnej službe policajtov. Z ustanovení predmetného zákona jednoznačne vyplýva, že účastníkmi konania môžu byť len taxatívne uvedené osoby, o ktorých právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať, resp. iné osoby, ak to ustanoví osobitný predpis. Ako správne uviedol krajský súd v napadnutom rozhodnutí, takýmto osobitným predpisom by mohol byť zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v prípade, ak by predmetom disciplinárneho konania bol priestupok policajta podľa § 68 ods. 1 zákona o priestupkoch.

12. Z obsahu spisu kasačný súd zistil, že žalobca podaním zo dňa 26. 07. 2015 oznámil Ministerstvu vnútra SR skutočnosti, nasvedčujúce spáchaniu trestného činu. Jeho podanie bolo uznesením zo dňa 05. 11. 2015 príslušným orgánom odmietnuté, pretože nebol zistený dôvod na začatie trestného stíhania alebo postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Oznámenie žalobcu bolo postúpené kontrolnému odboru Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, o čom bol žalobca upovedomený. Oprávnený orgán začal voči osobám, označeným žalobcom v podaní zo dňa 26. 07. 2015 disciplinárne konania, ktoré boli na základe oznámení č. x a č. x zo dňa 09. 09. 2015 zastavené. Sťažovateľ nebol účastníkom disciplinárnych konaní, pretože tieto boli vedené voči iným policajtom, pplk. Ing. M. P. a plk. Ing. J. V., ktorí boli účastníkmi predmetných konaní podľa § 231 ods. 1 zákona o štátnej službe policajtov a nebol ani inou osobou, o ktorej by to ustanovil osobitný predpis. Z disciplinárnych konaní a z rozhodnutí v takomto konaní vydaných vyplývajú práva a povinnosti len policajtom, voči ktorým je dané konanie vedené, preto sa žalobca, ako oznamovateľ spáchania trestného činu, nestal účastníkom disciplinárnych konaní, začatých z podnetu správneho orgánu. Krajský súd preto správne vec posúdil, keď sťažovateľa nepovažoval za opomenutého účastníka administratívneho - disciplinárneho konania.

13. V podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu. V správnom súdnictve sa tejto ochrany môže domáhať každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy. V konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení disciplinárneho opatrenia osobám odlišným od žalobcu - sťažovateľa, nedochádza k zmene postavenia žalobcu, k vzniku práva alebo povinnosti viažucej sa na jeho osobu. V posúdení žalobnej

legitimácie sťažovateľa sa preto kasačný súd stotožňuje so správnymi závermi krajského súdu v tom, že táto nemôže byť odôvodnená v zmysle inštitútu opomenutého účastníka podľa § 179 S. s. p., keďže sťažovateľ účastníkom administratívneho konania nebol a ani nemal byť. Sťažovateľ rovnako ani nebol rozhodnutiami žalovaného ukrátený na svojich právach alebo právom chránených záujmoch. Právo na súdnu ochranu by mu prináležalo v tom prípade, ak by bol účastníkom administratívneho konania. Z obsahu podania žalobcu zo dňa 26.07.2015 vyplýva, že zo strany označených osôb boli porušené povinnosti povinnej osoby v zmysle ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o slobode informácií) tým, že mu neboli poskytnuté informácie zo strany povinnej osoby, čím došlo zároveň k porušeniu jeho práv žiadateľa, vyplývajúcich zo zákona o slobode informácií. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovi – sťažovateľovi, by prislúchalo postavenie účastníka konania v prípadnom konaní, v ktorom by sa domáhal uvedených práv žiadateľa o informácie a v tomto prípade by sa mohol domáhať súdnej ochrany. Oprávnenie podať správnu žalobu, z dôvodu porušenia zákona konaním alebo rozhodnutím správneho orgánu subjektom, ktorého práva a povinnosti neboli priamo rozhodnutím správneho orgánu dotknuté, prináleží za splnenia zákonných podmienok prokurátorovi, ako orgánu vykonávajúcemu dozor nad dodržiavaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v zmysle zákona č. 153/2001 Z. z. Krajský súd žalobu sťažovateľa preto správne posúdil ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

14. Z uvedených dôvodov kasačný súd podanú kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 S.s.p. zamietol.

15. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. a sťažovateľke nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže v kasačnom konaní nemala úspech.

16. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

3.

R O Z H O D N U T I E

Novými skutočnosťami alebo dôkazmi sa rozumejú také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré účastník v pôvodnom konaní nemohol uplatniť vôbec, pretože ich v tom čase nepoznal, alebo ich bez vlastnej viny nemohol uplatniť, avšak je podstatné, že novými skutočnosťami sú len také skutočnosti, ktoré nastali do vydania pôvodného rozhodnutia správneho orgánu, pretože len na tieto okolnosti by mohol správny orgán prihliadať.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. novembra 2017, sp. zn. 3Sžfk/4/2016)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. x zo dňa 13.01.2014, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. x zo dňa 22. 10. 2014, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na obnovu konania, ukončeného právoplatným rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. x zo dňa 03.08.2011.

Z administratívneho spisu krajský súd zistil, že dňa 26.06.2014 bol na Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky postúpený návrh žalobcu podľa § 75 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (ďalej len daňový poriadok) na obnovu konania vo veci ukončenej právoplatným rozhodnutím Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. x zo dňa 03.08.2011, ktorým bol v odvolacom konaní potvrdený dodatočný platobný výmer Daňového úradu S. č. x zo dňa 31.03. 2011. Ako dôvod obnovy konania žalobca uviedol, že vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia žalobcu podľa § 75 ods. 1 písm. a) daňového poriadku. V poslednom týždni v mesiaci apríl 2014 sa žalobca hodnoverne dozvedel, že správca dane tú istú daň z pridanej hodnoty vo výške 59.280 Sk z faktúry č. 23/2007 zo dňa 17. 11. 2007 vymáha od dodávateľa M. s.r.o. S., ktorý túto daň zaradil do svojho daňového priznania a súbežne aj od žalobcu na základe dodatočného platobného výmeru č. x zo dňa 31.03.2011, čo je neprípustné. V roku 2007 nebolo možné na danú vec aplikovať § 69 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o DPH), pretože spoločnosť M. s.r.o. S. bola v tom čase platiteľom DPH. Taktiež nebolo možné aplikovať § 71 ods. 6 zákona o DPH, pretože spoločnosť M. s.r.o. S. bola podľa dodatočného platobného výmeru zo dňa 31. 03. 2011 a rozhodnutia zo dňa 03.08.2011 oslobodená od dane. Žalobca predložil potvrdenie zo dňa 13. 02. 2014 od konečného odberateľa prác – K. H. L. O. C., H., F., (ďalej len K.), podľa ktorého pracovníci žalobcu vyrobili žeriavové mačky, ktoré špecifikoval podľa čísla a všetky projekty boli predané a doručené mimo Fínska, do krajín: Pobrežie Slonoviny, Španielsko, Slovensko, Maltská republika. Z potvrdenia vyplýva, že predmetné práce boli vykonávané pri výrobe žeriavových mačiek v roku 2007 F. spoločnosťou M. s.r.o. S. pre žalobcu ako odberateľa, ktorý bol dodávateľom pre konečného odberateľa, a že žeriavové mačky boli odpredané a vyvezené mimo členský štát, kde sa práce fyzicky vykonávali. Pre daný prípad je pri určovaní miesta dodania služby potrebné aplikovať § 15

ods. 1 a § 16 ods. 7 zákona o DPH v znení účinnom v roku 2007. Rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé. Žeriavové mačky predstavujú výrobky, sú súčasťou žeriavov, a teda ich treba považovať za hnutelné veci. Dôkaz - Zápisnica o ústnom pojednávaní so žalobcom zo dňa 29. 12. 2010 o tom, že poskytnutá služba sa vzťahovala na nehnuteľnosť F. sa ukázal ako nepravdivý, pričom žalobca vo vyjadrení k protokolu a v odvolaní proti dodatočnému platobnému výmeru svoje stanovisko upresnil a žiadal, aby správca dane vzal na vedomosť skutočnosť, že služba bola vykonaná na hnutel'nom majetku, a preto nepripadá do úvahy aplikácia § 15 ods. 1, ods. 6 v kontexte s výnimkou podľa § 16 ods. 7 zákona o DPH. Záver žalovaného o tom, že § 16 ods. 7 zákona o DPH nie je možné aplikovať z dôvodu, že práce sa vykonali pre zákazníka, ktorý je identifikovaný pre daň v tom členskom štáte, kde sa práce fyzicky vykonali, sa ukázal ako nepravdivý na základe znaleckého posudku č. 09/2014 zo dňa 09.05.2014.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že Daňový úrad S. vykonal u žalobcu daňovú kontrolu DPH za zdaňovacie obdobie november 2007, o výsledku ktorej vyhotovil Protokol a jeho Dodatok č. 1, ktorý bol s daňovým subjektom prerokovaný dňa 29.03.2011. Daňový úrad S. vyrubil žalobcovi dodatočným platobným výmerom č. x zo dňa 31.03.2011 rozdiel DPH za zdaňovacie obdobie november 2007 vo výške 3049,99 €. Žalobca si uplatnil právo na odpočítanie dane vo výške 91 884 Sk z faktúry č. 23/2007 zo dňa 17. 11. 2007 od dodávateľa M. s.r.o. S. za montážne práce za mesiac november 2007. Žalobca ku kontrole predložil Rámcovú zmluvu zo dňa 11.6.2007, podľa ktorej je zhotoviteľom spoločnosť M. s.r.o. S. a objednávateľom je žalobca. Predmetom zmluvy bolo zabezpečenie montážnych a zámočnických prác pri zhotovení žeriavových mačiek a miestom uskutočnenia prác je spoločnosť K. vo F. Podľa správca dane je podľa § 15 ods. 2 zákona o DPH miestom dodania služby vzťahujúcej sa na nehnuteľnosť, vrátane služieb realitných kancelárií, znalcov, architektov a stavebného dozoru miesto, kde sa nehnuteľnosť nachádza. Montážne práce boli vykonávané na nehnuteľnosti vo F. a pri poskytnutí služieb podľa § 2 ods. b) zákona o DPH je predmetom dane iba poskytnutie služieb za protihodnotu v tuzemsku, uskutočnené zdaniteľnou osobou. Uvedené montážne práce nie sú predmetom dane, a preto takéto zdaniteľné plnenie nepodlieha DPH. O tejto skutočnosti bol žalobca informovaný dňa 29.12.2010 pri ústnom pojednávaní. Sám žalobca uviedol, že faktúra od dodávateľa M. s.r.o. S. sa týkala prác vykonaných na nehnuteľnom majetku, ktorý sa nachádzal vo F. Vo vyjadrení k výsledkom daňovej kontroly zo dňa 11. 03. 2011 žalobca tvrdil, že sa jednalo o služby na hnutel'nom majetku, miesto dodania služby žiadal posudzovať podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH, k čomu správca zaujal stanovisko v Dodatku č. 1 k Protokolu zo dňa 16. 03. 2011 s tým, že podľa § 15 ods. 6 zákona o DPH je miestom dodania služby členský štát, v ktorom sa služby fyzicky vykonali s výnimkou podľa § 16 ods. 7 citovaného zákona. V prípade aplikácie § 16 ods. 7 zákona o DPH v účinnom znení musia byť služby poskytnuté na hnutel'nej veci a súčasne hnutel'ná vec musí byť dodaná do členského štátu iného, než v ktorom bola služba poskytnutá. Podľa žalovaného uplatnenie odpočtu dane je možné len v prípade, ak došlo k poskytnutiu služby uskutočnenej zdaniteľnou osobou za protihodnotu v Slovenskej republike. V predmetnom prípade bolo teda rozhodujúce posúdenie miesta dodania služby. Tvrdenie žalobcu, podľa ktorého je žalobcu potrebné označiť ako odberateľa podľa § 16 ods. 7 zákona o DPH s cieľom dosiahnuť určenie Slovenskej republiky ako miesto dodania služby, neobstojí. Podľa názoru krajského súdu potvrdenie, ktoré predložil žalobca od spoločnosti K. nepreukazuje možnosť aplikácie § 16 ods. 7 zákona, pretože naopak preukazuje záver žalovaného, že v predmetnom prípade bola táto spoločnosť odberateľom fakturovaných montážnych prác s miestom dodania vo F. Žeriavové mačky

boli podľa predložených dôkazov predané uvedenou spoločnosťou jej odberateľom a pripravené do iných členských štátov. Z uvedeného dôvodu nemožno v danom prípade aplikovať § 16 ods. 7 zákona o DPH. Krajský súd v zhode s právnym názorom žalovaného skonštatoval, že predloženie potvrdenia o predaji žeriavových mačiek do iných členských štátov, prípadne do 3. štátu nemožno považovať za novú skutočnosť alebo dôkaz, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania, nepreukazujú nepravdivosť skôr vykonaných dôkazov podľa § 75 ods. 1 písm. a) a b) daňového poriadku. Znalecký posudok vypracovaný na podklade potvrdenia fínskej spoločnosti ako rozhodujúceho dôkazu pre uplatnenie výnimky podľa § 16 ods. 7 zákona o DPH je v tomto konaní irelevantný. Skutočnosť, že správca dane vymáha DPH uvedenú na faktúre číslo 23/2007 súčasne priznanú v daňovom priznaní spoločnosti M. s.r.o. S. aj od danej spoločnosti, aj od žalobcu, nemá za následok splnenie podmienok obnovy daňového konania, pretože v zhode s právnym názorom žalovaného správca dane je povinný rešpektovať daň právoplatne vyrubenú daňovým priznaním za zdaňovacie obdobie november 2007 podaným spoločnosťou M. s.r.o. S., v ktorom je suma dane uvedená na faktúre č. 23/2007 zahrnutá. Právoplatne vyrubenú daň na základe podaného daňového priznania môžu daňové subjekty v súlade s príslušnými daňovými predpismi znížiť podaním dodatočného daňového priznania.

Krajský súd v Bratislave skonštatoval, že neboli splnené žiadne z podmienok na obnovu konania. Tieto podmienky neboli preukázané ani poukazom na článok 203 Smernice Rady 2006/112/ES zo dňa 28. 11. 2006 ani odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3SžoKs/167/2006 alebo Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20 S/87/2009. Dôkazy predložené žalobcom v návrhu na obnovu konania nemajú právnu relevanciu, pretože tieto mohol predložiť už počas daňového konania, pričom ním uvádzané skutočnosti nepreukazujú, že rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé.

Krajský súd dal do pozornosti žalobcu, že počas celého daňového konania mal možnosť využívať svoje procesné práva a vystupovať aktívne.

Voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal žalobca v zákonom určenej lehote odvolanie. Uviedol, že v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p., napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený, pričom súd 1. stupňa nesprávne vec právne posúdil. Podľa jeho názoru, napadnuté rozhodnutie žalovaného nepodpísala oprávnená osoba a krajský súd sa touto námietkou uvedenou v žalobe vôbec nezaoberal.

Podľa jeho názoru súd 1. stupňa nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a právnym záverom, čo malo za následok nezákonné rozhodnutie. Súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu (žalobca konkrétny právny predpis neoznačil), nepreukázal dôkazné bremeno vo veci 5 S 66/2015.

Z výsledkov daňovej kontroly malo vyplývať, že skutočným dodávateľom prác bol žalobca, tieto práce vykonávali jeho pracovníci, v dôsledku čoho je spoločnosť K. konečným a jediným odberateľom. K preukázaniu reálnosti vykonávania prác fakturovaných spoločnosťou M. s.r.o. S. údajne nedošlo a správca dane posúdil, že práce boli reálne vykonané žalobcom. Odberateľ žalobcu - fínska spoločnosť potvrdila, že nakúpila montážne

práce od žalobcu podľa faktúr, ktoré predložil žalobca k daňovej kontrole. Súd 1. stupňa sa s týmto nepravdivým tvrdením žalovaného stotožnil bez toho, aby vykonal riadne a náležité dokazovanie. Tvrdenie žalovaného vyplývajúce z medzinárodnej výmeny informácií je novou skutočnosťou, ktorú žalovaný uplatnil až v tomto súdnom konaní, pričom toto tvrdenie žalovaný nepreukázal.

Žalobca sa až v poslednom týždni mesiaca apríl 2014 hodnoverne dozvedel, že správca dane tú istú daň z pridanej hodnoty, z faktúry zo dňa 20. 10. 2007 za október 2007 vymáha od dodávateľa, spoločnosti M. s.r.o., S., ktorá si túto daň zaradila do svojho daňového priznania. Súbežne tú istú daň správca dane vymáha aj na základe dodatočného platobného výmeru zo dňa 31. 03. 2011 od žalobcu, teda duplicitne. Žalobca vo svojom odvolaní následne uviedol námietky, ktoré boli obsahom žaloby.

Na základe z uvedených dôvodov žiadal odvolací súd, aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil, rozhodnutie žalovaného ako i jemu predchádzajúce prvostupňové rozhodnutie daňového orgánu zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, prípadne zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalobca v ňom zopakoval argumenty, s ktorými sa prvostupňový súd náležite vysporiadal. K predmetným argumentom podal podrobné vysvetlenie žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 25. 05. 2015.

V konaní bolo riadne preukázané, že v rámci daňovej kontroly požiadal správca dane o medzinárodnú výmenu informácií príslušnú finsku daňovú správu, ktorá potvrdila, že spoločnosť K. nakúpila od žalobcu montážne práce, s ktorým mala obchodné vzťahy. Žeriavové mačky po vykonaní prác zostali vo F. a odtiaľ boli prepravené do iných členských štátov v rámci iných dodávateľsko - odberateľských vzťahov, a preto sa nemohol uplatniť článok 55 Smernice Rady 2006/112/ES ani § 16 ods. 7 zákona o DPH.

Potvrdenie odberateľa žalobcu preukazuje, že práce skutočne vykonali pracovníci žalobcu a nie pracovníci spoločnosti M. s.r.o., S., čo v konečnom dôsledku preukazuje správnosť kontrolných zistení, že k vykonaniu prác došlo zo strany žalobcu. Znalecký posudok, na ktorý sa žalobca odvoláva nemožno použiť ako nový dôkaz, pretože vychádza zo stavu, že práce uskutočnila spoločnosť M. s.r.o., S., čo bolo na základe výsledkov daňovej kontroly jednoznačne vyvrátené. V danom prípade bol predložený dôkaz o tom, že rozhodnutie žalovaného bolo podpísané oprávnenou osobou.

Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdil.

Podľa ust. § 491 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (Správny súdny poriadok alebo SSP), účinného od 01.07.2016, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadol na ust. § 492 ods. 3 SSP, podľa ktorého, lehoty na podanie odvolania, ktoré začali plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, plynú podľa doterajších predpisov a ich právne účinky zostávajú zachované.

V danom prípade lehota na odvolanie začala žalobcovi aj žalovanému plynúť dňom 30.06.2016 (deň nasledujúci po doručení rozsudku), odvolanie voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave bolo podané dňa 14.07.2016. Z uvedeného vyplýva, že lehota na podanie odvolania začala obom účastníkom plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku, a preto právny účinok odvolania podaného žalovaným zostal zachovaný. Za danej situácie postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní podľa procesného predpisu účinného do 01.07.2016 (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, O.s.p.), keďže inštitút odvolacieho konania v postupe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nový procesný predpis neobsahuje (viď § 11 a § 145 ods. 1 SSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, napadnuté rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov a konania, ktoré predchádzali ich vydaniu, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O.s.p.), preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, t. j. jeho rozsah je obmedzený účelom správneho súdnictva (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.). Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve (prvostupňového ani odvolacieho) nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať

zákonnosť ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy, t. j. preskúmať aj postup, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí s prihliadnutím na záväznosť zisteného skutkového stavu, ktorý tu bol v čase ich vydania.

Nie je preto úlohou najvyššieho súdu v konaní o preskúmanie zákonosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v správnom súdnictve prehodnocovať správnosť záverov krajského súdu na základe nesúhlasu odvolateľa s takýmito závermi. Účelom konania v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany pred tvrdeným nezákonným rozhodnutím.

Ak také rozhodnutie na základe zistení krajského súdu bolo vydané v konaní, ktoré netrpí vadou spôsobilou ovplyvniť jeho zákonnosť a krajský súd svoje zistenie presvedčivo a s poukazom na procesné ustanovenia náležite odôvodní, niet dôvodu, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné:

Podľa ust. § 75 ods. 1, 3, 4 a 5 daňového poriadku, daňové konanie ukončené právoplatným

rozhodnutím, okrem rozhodnutia, ktorým sa rozhodnutie zmenilo alebo zrušilo mimo odvolacieho konania podľa § 77 ods. 3 sa obnoví na návrh účastníka konania alebo z úradnej moci, len ak

a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,

b) rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom,

c) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak.

Návrh na obnovu konania sa podáva u správcu dane, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Návrh na obnovu konania musí byť podaný do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa účastník konania preukázateľne dozvedel o dôvodoch obnovy konania, najneskôr však do troch rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorého sa obnova konania týka. Tieto lehoty nemožno predĺžiť ani odpustiť ich zmeškanie.

V návrhu na obnovu konania musí byť uvedený dôvod podľa odseku 1, dôkazy preukazujúce jeho odôvodnenosť a dodržanie lehôt podľa odseku 4.

Dňa 11. 08. 2011 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. x zo dňa 03.08.2011, ktorým odvolací orgán potvrdil dodatočný platobný výmer Daňového úradu S. č. x zo dňa 31. 03. 2011, ktorým podľa § 44 ods. 6 písm. b) bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel DPH za zdaňovacie obdobie november 2007 v sume 3049,99 €.

Žalobca doručil dňa 12.05.2014 správcovi dane návrh na obnovu vyššie uvedeného konania, v ktorom namietal právne závery rozhodnutia daňových orgánov a ako dôvod pre obnovu konania uviedol, že sa v poslednom týždni mesiaca apríl 2014 hodnoverne dozvedel, že správca dane tú istú DPH vo výške 91 884 Sk z faktúry č. x zo dňa 17. 11. 2007 za november 2007 vymáha od dodávateľa, spoločnosti M. s.r.o. S. Táto skutočnosť je podľa neho okolnosťou, ktorá má podstatný vplyv na výrok rozhodnutia v jeho veci a nemohla sa v konaní uplatniť bez jeho zavinenia. Predmetná spoločnosť túto daň uviedla vo svojom daňovom priznaní, pričom zároveň vystavila dodávateľské faktúry, na ktorých uviedla DPH pre žalobcu, ktorý tieto faktúry s DPH riadne a včas uhradil, čím bolo umožnené odpočítanie DPH žalobcom. Správca dane vychádzal z jediného relevantného podkladu, zápisnice o ústnom pojednávaní so žalobcom zo dňa 29. 12. 2010, kde uviedol, že sa jednalo o dodanie služby na nehnuteľnosti vo F. Žalobca toto svoje stanovisko vo vyjadrení zo dňa 11. 03. 2011 a v odvolaní proti dodatočným platobným výmerom upresnil a uviedol, že služba bola vykonaná na hnutel'nom majetku. Poukázal na potvrdenie vystavené spoločnosťou K. zo dňa 13.02.2014 a skonštatoval, že záver odvolacieho orgánu, že na danú vec nemožno aplikovať § 16 ods. 7 zákona o DPH je teda nepravdivý, a to na základe znaleckého posudku č. 9/2014 zo dňa 09.05.2014.

Jednou z podmienok na obnovu konania je časové obmedzenie na podanie návrhu na obnovu konania, a to 6 mesiacov (subjektívna lehota) odo dňa, kedy sa účastník konania preukázateľne dozvedel o dôvodoch obnovy konania, najneskôr však do troch rokov (objektívna lehota) odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

V danom prípade sa žalobca mal dozvedieť o dôvode na obnovu konania z potvrdenia spoločnosti K. zo dňa 13. 02. 2014, znaleckého posudku zo dňa 09.05.2014 vypracovaného znalcom na podnet žalobcu, ako i zo zistenia, že tú istú daň vymáha správca dane od iného subjektu.

Na to, aby bolo možné vyhovieť návrhu na obnovu konania sa vyžaduje existencia aspoň jedného z taxatívne stanovených dôvodov na obnovu konania. V rámci obnovy konania nie sú prípustné iné dôvody, a preto, ak by boli uplatnené takéto dôvody, správny orgán by musel takýto návrh zamietnuť. Novými skutočnosťami alebo dôkazmi sa rozumejú také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré účastník v pôvodnom konaní nemohol uplatniť vôbec, pretože ich v tom čase nepoznal, alebo ich bez vlastnej viny nemohol uplatniť, zároveň treba zdôrazniť podstatnú okolnosť, že novými skutočnosťami sú len také skutočnosti, ktoré nastali do vydania pôvodného rozhodnutia správneho orgánu, pretože len na tieto okolnosti mohol správny orgán prihliadať. Súčasne musí byť splnená podmienka, že nové skutočnosti a dôkazy mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie. Túto okolnosť musí vždy posúdiť správny orgán podľa konkrétnych okolností prípadu.

„Obnova konania z dôvodu, že rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, nemôže byť z dôvodu subjektívneho tvrdenia alebo pocitu žalobcu. Nepravdivosť týchto dôkazov musí byť objektívne preukázaná napr. právoplatným rozhodnutím súdu o falšovaní dôkazu, alebo o krivej svedeckej výpovedi.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/68/2014).

V danom prípade, podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, neboli splnené predpoklady na obnovu konania požadované zákonom. Potvrdenie spoločnosti K. so sídlom vo F. zo dňa 13. 02. 2014, ako aj znalecký posudok zo dňa 09.05.2014 nemôžu byť považované za nové dôkazy, ktoré sa nemohli v pôvodnom konaní uplatniť. Žalobca mal v rámci vykonávania daňovej kontroly, ako aj vo vyrubovacom konaní možnosť predložiť správcovi dane predmetný dôkaz, mal možnosť si ho vyžiadať v čase zisťovania oprávnenosti jeho nároku na odpočet DPH. Daňová kontrola na DPH za mesiace január až december 2007 začala dňa 08. 11. 2010 a trvala do 29.03.2011 a žalobca mal možnosť do prerokovania protokolu o zisteniach kontroly podať vyjadrenia, navrhovať dôkazy tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 24 daňového poriadku. Navyše, predmetné potvrdenie nebolo spôsobilé vyvrátiť zistenia správcu dane. Vyplýva z neho, že práce pre fínskeho odberateľa vykonal žalobca, a že odberateľ následne žeriavové mačky ďalej predal. Z elektronickej korešpondencie je zároveň zrejmé, že tento dôkazný prostriedok žalobca mal v dispozícii už pred dňom 13.02.2014, najskôr 18.06.2013, kedy bolo potvrdenie vystavené a žalobca ho opätovne požadoval s tým, aby na ňom bol uvedený nový dátum vystavenia. Pri tomto „novom“ dôkaze, žalobca nepreukázal splnenie subjektívnej lehoty na jeho uplatnenie pri podaní návrhu na obnovu konania.

Žalobcom predložené „nové“ skutočnosti teda nemajú povahu dôkazov, ktoré existovali v čase do vydania dodatočného platobného výmeru, na ktoré mohol správca dane prihliadať.

Čo sa týka dôvodu na obnovu konania, spočívajúcu v zistení, že tá istá daň je správcom dane vymáhaná aj od iného subjektu, odvolací súd zistil, že žalobca ani v tomto prípade nepreukázal dodržanie subjektívnej

lehoty na uplatnenie tohto dôvodu pre obnovu konania. Uvedený dôvod by však aj v prípade, ak by bola dodržaná subjektívna lehota, nemohol byť akceptovaný, pretože sa týka iného daňového subjektu a konania vychádzajúceho z iných dôkazných prostriedkov ako v prípade žalobcu, pričom by však mohol byť predpokladom na zníženie dane prostredníctvom podania dodatočného daňového priznania.

Vychádzajúc z ustálenej judikatúry súdov, dôvodom pre zrušenie rozhodnutia správneho orgánu nie sú procesné, formálne pochybenia v prípade, ak by nové rozhodnutie nemalo vplyv na postavenie účastníka konania, teda ak by pre neho nebolo priaznivejšie. Žalobca vo svojom odvolaní namietal, že rozhodnutie žalovaného považuje za nezákonné aj z dôvodu, že nie je podpísané oprávnenou osobou Ing. D. K., generálnou riaditeľkou sekcie daňovej a colnej. Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného je opatrené pečiatkou a podpísané Mgr. T. B., ktorého Ing. D. K. dňa 09. 01. 2015 poverila na svoje zastupovanie, čo je v súlade s vnútorným organizačným poriadkom žalovaného. Predmetná námietka žalobcu preto nie je dôvodná.

Pokiaľ žalobca namietal nedostatočné vysporiadanie sa so všetkými jeho námietkami a nedostatočným odôvodnením rozsudku krajským súdom, odvolací súd poukazuje na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález IV. ÚS 236/06), v zmysle ktorej všeobecný súd (prvostupňový, ale aj odvolací) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

Možno sa stotožniť s právnym názorom krajského súdu, že žaloba nebola dôvodná, pretože žalovaný sa riadne vysporiadal s relevantnými námietkami žalobcu a s prihliadnutím na príslušné hmotnoprávne ustanovenia, svoje rozhodnutie odôvodnil vyhodnotením dokazovania vykonaného správcom dane v spojení s novo predloženými dôkazmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. 1S/71/2015-137 zo dňa 19.05.2016 podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 O.s.p., pretože je vecne správny a v jeho konaní a rozhodnutí nezistil vadu, ktorá by mala vplyv na zákonnosť tohto rozsudku.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 224 ods 2 v spojení s ust. § 246c ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na ust. § 250k ods. 1 O.s.p. tak, žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože nemal úspech v konaní. Žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

4.

ROZHODNUTIE

Rozhodnutím v zmysle zákona č. 260/2011 Z.z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov sa nerozhoduje o pridelení konkrétneho náhradného nájomného bytu s presne vymedzenou podlahovou plochou, ale iba o priznaní nároku na bytovú náhradu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 2017, sp. zn. 7Sžo/126/2015)

Krajský súd v B. (ďalej len „krajský súd“, „súd prvého stupňa“, „súd“) rozsudkom sp.zn. 4Sp/193/2012-33 zo dňa 25. februára 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“, „napadnutý rozsudok“, „napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa“) potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 3. septembra 2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“, „rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 7 ods. 5 zákona č. 260/2011 Z.z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 260/2011 Z.z.“) v súlade s ustanovením § 9 ods. 5 zákona č. 260/2011 Z.z. rozhodol, že navrhovateľom 1/ a 2/ nepriznáva nárok na bytovú náhradu za 4-izbový nájomný byt, nachádzajúci sa v dome č. 457 postavenom na pozemku registra C parc. č. x, LV č. x k.ú. x, v x - na x ulici č. x na x. poschodí, č. bytu x (ďalej len „predmetný byt“, „posudzovaný byt“, „nájomný byt“) z dôvodu, že neboli splnené podmienky § 5 ods. 1, 2 písm. b/ zákona č. 260/2011 Z.z.

Druhým výrokom krajský súd návrh navrhovateľky 3/ odmietol. V dôvodoch rozhodnutia vo vzťahu k druhému výroku poukázal na § 9 ods. 2 zákona č. 260/2011 Z.z., § 250m ods. 3 OSP v spojení s § 250p OSP a konštatoval, že navrhovateľka 3/ nebola účastníčkou konania o nároku na poskytnutie bytovej náhrady. V tomto konaní mala postavenie spoločne posudzovanej osoby, preto nemôže byť ani účastníčkou konania pred súdom, v ktorom sa rozhoduje o podanom opravnom prostriedku, a preto pri aplikácii § 250p OSP navrhovateľkou 3/ podaný opravný prostriedok odmietol.

Vo vzťahu k prvému výroku napadnutého rozsudku, v ktorom potvrdil krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu krajský súd konštatoval, že sa oboznámil s obsahom správneho spisu odporcu, z obsahu ktorého zistil, že navrhovatelia 1/, 2/ (ďalej aj „žiadatelia“) a navrhovateľka v 3/ rade ako spoločne posudzovaná osoba, na predpísaných tlačivách nedeklarovali hodnotu svojho nehnuteľného majetku, že žiadatelia deklarovali svoj majetok ako: chata č. x parc. č. x a x, kat. územie x, že navrhovateľka v 3/ rade ako spoločne posudzovaná osoba deklarovala svoj majetok ako záhradu parc. č. x, x kat. územie x. Dňa 25.6.2012 doručili žiadatelia z vlastného podnetu odporcovi znalecké posudky č. x a x, predmetom ktorých bolo ocenenie nehnuteľností (záhradné chaty, pozemky), ktorých sú vlastníci. Zo znaleckého posudku č. x, predmetom ktorého bolo ocenenie záhradnej chaty a pozemkov vlastnícky patriacich žiadateľom vyplýva, že znalec ich všeobecnú hodnotu určil vo

výške 50 400 €. Zo znaleckého posudku č. x, predmetom ktorého bolo ocenenie záhradnej chaty a pozemkov vlastnícky patriacich navrhovateľke v 3/ rade, ako spoločne posudzovanej osoby, vyplýva, že znalec ich všeobecnú hodnotu určil vo výške 25 700 €. Z obsahu internetovej stránky Národnej banky Slovenska vyplýva, že v 2. štvrtroku 2012 bola cena nehnuteľností na bývanie v bratislavskom kraji 1 644€/m². V spise sa ďalej nachádzajú doklady, ktorými žiadatelia preukazovali vznik nároku na priznanie bytovej náhrady.

Krajský súd poukázal na § 5 ods. 1, 2, 6 písm. b/, § 11 ods. 1 a 9 ods. 3 a 5 zákona č. 260/2011 Z.z. a k námietke týkajúcej sa spôsobu určenia výpočtu, (že žiadatelia nespĺňajú podmienku materiálnej bytovej núdze) konštatoval, že táto námietka nie je dôvodná, uviedol, že je nepochybnou skutočnosť, že žiadateľmi o priznanie nároku na bytovú náhradu boli navrhovatelia v 1/ a 2/ rade, navrhovateľka v 3/ rade mala postavenie spoločne posudzovanej osoby. V prípade splnenia všetkých zákonom predpísaných náležitostí by žiadateľom prislúchala bytová náhrada, ktorou je náhradný nájomný byt s dvomi obytnými miestnosťami (§ 5 ods. 6 písm. b) zákona). Zákon svojím obsahom nestanovuje výmeru takéhoto bytu. Jeho minimálnu či maximálnu výmeru je však možné vyvodiť zo zákona o poskytovaní dotácií (zákon č. 261/2011 Z.z.), ktorý bol prijatý v súvislosti so schválením zákona č. 260/2011 Z.z. Z citovaného ust. § 11 ods. 1 zákona o poskytovaní dotácií o. i. vyplýva, že náhradným bytom s jednou obytnou miestnosťou je byt o výmere najviac 45 m², náhradným bytom s dvomi obytnými miestnosťami je byt o výmere najviac 60 m². Logickým výkladom tohto zákonného ustanovenia je odporcom správne vyslovený záver, že náhradným nájomným bytom v zmysle zákona je byt, ktorého rozloha sa nachádza v rozmedzí od 45,1 m² do 60m². Z webovej stránky Národnej banky Slovenska odporca v súlade s ust. § 5 ods. 2 písm. b/ zákona zistil, že cena za 1 m² podlahovej plochy bytu zverejnenej za príslušný štvrtrok v bratislavskom kraji bola 1644 €. Ak v konaní pred odporcom bolo zistené, že cena nehnuteľného majetku patriaceho žiadateľom a posudzovanej osobe predstavuje podľa založených znaleckých posudkov sumu 76 100 €, odporca logicky túto sumu vydělil zistenou priemernou cenou nehnuteľností na bývanie - sumou 1644 € ($76\ 100 : 1\ 644 = 46,29$), z čoho je zjavné, že za túto znaleckými posudkami stanovenú (tzv. „úradnú“) cenu nehnuteľností by si žiadatelia a spoločne posudzovaná osoba - navrhovateľka v 3/ rade mohli zaobstaráť nájomný byt, ktorý by svojou rozlohou (46,29 m²) zodpovedal rozlohe bytu s dvomi obytnými miestnosťami, preto postup odporcu vyhodnotil krajský súd za správny, logický a zákonný.

V záujme zistenia aktuálnej orientačnej trhovej ceny obdobných nehnuteľností ako boli nehnuteľnosti deklarované žiadateľmi a spoločne posudzovanou osobou krajský súd doplnil dokazovanie vyhľadáním ponúk predaja takýchto nehnuteľností na www.nehnuteelnosti.sk.

Pokiaľ ide o deklarovaný majetok žiadateľov súd konštatoval, že rekreačná chata súp. č.x na pozemku parc. č. x o výmere 49 m², príslušenstvo k rekreačnej chate na pozemku parc. č. x a pozemky parc. č. x. o výmere 364 m², spolu 413 m², nachádzajúca sa v kat. území x, lokalita x v podstate (dokonca aj vzhľadovo) je totožná s chatou zastavanej plochy 62 m² s ostatnou plochou o výmere 396 m² (spolu 458 m²) nachádzajúca sa v totožnom katastrálnom území (lokalita x) ponúkaná za cenu 120 000 €. V tomto prípade je výmera pozemkov oproti výmere pozemkov žiadateľov väčšia o 45 m² pokiaľ ide o deklarovaný majetok spoločne posudzovanej osoby (rekreačná chata súp. č. x na pozemku parc. č. x o výmere 71 m², príslušenstvo k rekreačnej chate na pozemku parc. č. x a pozemok parc. č. x o výmere 290 m², spolu 361 m² nachádzajúca sa v kat. území x,

lokalita x, v podstate (dokonca aj vzhľadovo) totožná chata zastavanej plochy 52 m² s ostatnou plochou o výmere 367 m² (spolu 419 m²) nachádzajúca sa v totožnej lokalite x a v totožnom katastrálnom území je ponúkaná za cenu 79 900 €. V tomto prípade je výmera pozemkov, oproti výmere pozemkov spoločne posudzovanej osoby, väčšia o 58 m².

Námietku, že náhradný byt by sa mal nachádzať v obci x, pričom zistená priemerná cena za 1 m² bytu (1644 €) je cenou priemernou v rámci bratislavského kraja, vyhodnotil krajský súd za nedôvodnú, keď odporca pri vyhľadani informácie o cene za 1 m² bytu postupoval v zmysle ust. § 5 ods. 2 písm. b/ zákona, pričom Národná banka Slovenska požadované údaje eviduje iba podľa jednotlivých krajov, nie podľa jednotlivých miest či obcí.

Námietku, že predmetom posudzovania stavu materiálnej bytovej núdze nemali byť pozemky vlastnícky patriace žiadateľom a spoločne posudzovanej osobe, a to s poukazom na Prílohu č. 3 vyhl. č. 326/2011 Z.z., pričom po odpočítaní znalcom stanovenej ceny pozemkov by výsledná suma nepostačovala ani na zaobstaranie bytovej náhrady určenej pre jednu osobu, krajský súd konštatoval, že zo znenia ust. § 5 ods. 2 písm. b/ zákona vyplýva, že materiálnou bytovou núdzou je stav, keď žiadateľ a ani spoločne posudzovaná osoba nevlastní nehnuteľný majetok alebo hnuťelný majetok v hodnote rovnajúcej sa alebo vyššej, ako je úroveň trhovej ceny bytovej náhrady podľa odseku 4 v mieste a v čase vzniku nároku na jej poskytnutie; úrovňou trhovej ceny je cena získaná ako súčin podlahovej plochy bytu v m² a ceny za 1 m² podlahovej plochy bytu zverejnenej za príslušný štvrtrok a príslušný kraj na webovom sídle Národnej banky Slovenska.

Konštatoval, že účelom zákona (č. 260/2011 Z.z.) bola zrejma snaha zákonodarcu (za splnenia ďalších vymenovaných podmienok) zabezpečiť bytovú náhradu osobám, ktoré si ju nemôžu zabezpečiť z vlastných finančných prostriedkov, z toho dôvodu uložil v ust. § 5 ods. 2 a ust. § 9 ods. 3 zákona povinnosť obce (v danom prípade odporcu) skúmať, či sa žiadateľ nachádza alebo nenachádza v stave materiálnej bytovej núdze - a to skúmaním, či takáto osoba nemá iný vlastný byt, resp. či vlastní hnuťelný či nehnuteľný majetok, ktorý by postačoval na zaobstaranie si takéhoto (náhradného) nájomného bytu. Ak teda žiadatelia a navrhovateľka v 3/ rade ako spoločne posudzovaná osoba deklarovali svoj majetok a jeho výšku aj predloženými znaleckými posudkami, odporca nepochybil, ak tak zistenú (a v zmysle ust. § 5 ods. 2 zákona) posudzovanú hodnotu ich nehnuteľného majetku pojal za preukázanú hodnotu ich majetku. Povinnosť deklarácie majetku v zmysle ust. § 6 zákona nebráni tomu, aby odporca pri vydaní rozhodnutia nezohľadnil výsledky zistenia stavu veci vo vzťahu k ust. § 5 ods. 2 zákona.

Krajský súd navyše konštatoval, že tak žiadatelia ako aj navrhovateľka v 3/ rade ako spoločne posudzovaná osoba, žiadnym spôsobom nedeclarovali svoj hnuťelný majetok (peňažné prostriedky, vklady v bankách, iné majetkové hodnoty, atď.) i keď je dôvodné predpokladať, že takýmito prostriedkami disponujú. Ako to vyplývalo z doplnenia dokazovania vykonaného súdom, trhovú hodnotu znaleckými posudkami oceňovaných nehnuteľností je s najväčšou pravdepodobnosťou vyššia ako cena stanovená znaleckými posudkami. A to i napriek tomu, že doplnenie dokazovania vykonané súdom spočívalo iba vo vyhľadaní ponúk predaja veľmi podobných nehnuteľností. V inzerátoch požadovaná kúpna cena, z pochopiteľných dôvodov

nemusi byť cenou skutočne trhovou, avšak je pravdepodobné, že sa k nej blíži. Touto úvahou krajský súd neodôvodnil správnosť napadnutého rozhodnutia (nakoľko odporca takúto úvahu v napadnutom rozhodnutí neprezentoval), ale iba poukázal na skutočnosť, že žiadatelia a navrhovateľka v 3/ rade neboli v čase vydania napadnutého rozhodnutia v stave materiálnej bytovej núdze.

Krajský súd konštatoval, že námietky vznesené navrhovateľmi v 1/ a 2/ rade neboli dôvodné a spôsobilé viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, a preto napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako správne a zákonné.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podali odvolanie navrhovatelia 1/, 2/. Žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie a vráti vec odporcovi na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnili právo na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 226,53 €. V dôvodoch odvolania nesúhlasili s názorom vysloveným v napadnutom rozsudku krajského súdu, že náhradným bytom pre navrhovateľov 1/ a 2/ v zmysle zákona je byt, ktorého rozloha sa nachádza v rozmedzí od 45,1 m² do 60 m², keď zákon nehovorí o tom, aká je minimálna výmera 3-izbového bytu, pričom výmera 45,1 m² je prinajmenšom krajne hypotetická, ak nie svojvoľná. Poukazovali na to, že zákon č. 261/2011 Z.z. v § 11 ods. 1 uvádza maximálne výmery náhradných bytov prislúchajúce konkrétnej izbovosti, neupravuje však najnižšie možné výmery pripadajúce na tieto náhradné byty. Uviedli, že akýkoľvek výklad právnej normy nemôže byť v rozpore s jej obsahom, a výklad a aplikácia právnej normy nemôže v konečnom dôsledku rozširovať jej znenie, v opačnom prípade, by takýto výklad nahrádzal činnosť zákonodarcu. Odporca dospel k trhovej cene bytovej náhrady, vedomý si rozšíreného znenia zákona, keď zákon č. 261/2011 Z.z. otázku podlahovej plochy bytovej náhrady nedostatočne upravil. Namietali, že napriek tomu súd prvého stupňa takýto výklad považoval za správny, logický a zákonný a s absenciou zákonnej úpravy minimálnej výmery podlahovej plochy náhradného bytu sa vôbec nevysporiadal. Navrhovatelia si kladú otázku, ako môže byť takáto argumentácia správna, logická, keď v zmysle predmetného výkladu by pri 1-izbových bytoch postačovala podlahová plocha náhradného nájomného bytu 0,1 m², keďže aj táto sa nachádza v rozpätí od 0 m² do 45 m². Poukázali tiež na to, že súd neprihliadol, že podľa § 5 ods. 6 písm. b/ zákona č. 260/2011 Z.z. byt s dvoma obytnými miestnosťami bol určený pre 2 až 3 fyzické osoby. V posudzovanej veci sa jednalo o 3 fyzické osoby, ktoré sa mali uspokojiť s podlahovou výmerou len nepatrne väčšou, a to 46,29 m², keď je určená zákonom ako maximálna výmera pre 1 fyzickú osobu výmera 45 m². Súd bol povinný sa s uvedeným extenzívnym výkladom zákona v neprospech navrhovateľov vysporiadať. Poukázali na Nález Ústavného súdu II. ÚS 468/2012-22, ktorý by mal byť aplikovateľný aj v prípade aplikácie zákona č. 260/2011 Z.z., nakoľko jeho účelom nebolo len zbaviť nájomníkov nájomného práva k bytom v reštituovaných domoch, ale zároveň umožniť im vznik nájomného práva k náhradnému nájomnému bytu v dome postavenom z verejných prostriedkov s perspektívou odkúpenia bytu. Uviedli, že ak bolo potrebné aplikovať právnu normu, aby sa objektivizoval stav materiálnej bytovej núdze, nemohol správny orgán rozširovať znenie predmetnej normy a na základe jej rozšíreného znenia posúdiť navrhovateľov 1/, 2/ ako osoby, ktoré nie sú v stave materiálnej bytovej núdze. Pokiaľ správny orgán odôvodnil svoj výklad úspor verejných prostriedkov, navrhovatelia 1/, 2/ sú názoru, že takáto úspora verejných prostriedkov, ktorej dôsledkom bude pozbavenie navrhovateľovi 1/ a 2/ nájomných práv, bez akejkoľvek bytovej náhrady, je v rozpore s účelom zákona, keď voči výpovedi, ktorá im bola doručená

podľa § 3 ods. 1 zákona č. 260/2011 Z.z., sa právnymi prostriedkami nebránili, pretože boli presvedčení, že v konaní o priznaní nároku na bytovú náhradu budú úspešní, keďže aj v zmysle znaleckých posudkov nedisponovali takým majetkom, aby boli posúdení v zmysle príslušných kritérií ako osoby v materiálnej bytovej núdzi. Poukázali na § 6 ods. 2 písm. a/ zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účelnom v čase rozhodovania odporcu, podľa ktorého pozemky nepodliehali deklarácii majetku, aj na stanovisko štátneho tajomníka Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré prezentoval v liste zo 04.07.2012 č. x, napriek tomu správne orgány brali do úvahy aj cenu pozemku pod obidvoma chatami, čo však navrhovatelia 1/ a 2/ v konaní namietali. Poukazovali na to, že súd vo svojej argumentácii svoje osobné domnienky vydával za fakty, keď sa vyjadril, že navrhovatelia 1/ a 2/ a ani posudzovaná osoba navrhovateľka 3/ žiadnym spôsobom nedeclarovali svoj majetok, a to peňažné prostriedky v bankách a iné majetkové hodnoty, i keď je nanajvýš dôvodné predpokladať, že takýmito prostriedkami disponujú. Pokiaľ súd by vykonal potrebné dokazovanie zistil by, že navrhovateľ 1/ poberal od 01.01.2015 starobný dôchodok vo výške 459 € mesačne a navrhovateľka 2/ od 01.01.2015 starobný dôchodok vo výške 116,20 € mesačne, preto je nemožné, aby z predmetných dôchodkov mohli navrhovatelia 1/ a 2/ tvoriť nejaké úspory.

K doplneniu dokazovania vykonaného súdom konštatovali, že tento postup nenapĺňa zásadu kontradiktornosti súdneho konania, keď súd oznámil účastníkom, že našiel na internete niekoľko ponúk na predaj veľmi podobných nehnuteľností a uviedol ceny uvedené v ponukách. Pokiaľ súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že touto úvahou súd neodôvodňuje správnosť napadnutého rozhodnutia, ale poukazuje, že žiadatelia a navrhovateľka 3/ neboli v čase vydania napadnutého rozhodnutia v stave materiálnej bytovej núdze, podľa odvolateľov uvedené konštatovanie súdu v napadnutom rozsudku preukazuje svojvoľnosť napadnutého rozhodnutia, ktoré sa navyše opiera o domnienky a predpoklady súdu, namiesto preukázaných skutočností.

Po uplynutí lehoty na podanie opravného prostriedku navrhovatelia prostredníctvom právneho zástupcu doručili Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 01.02.2017 doplnujúce vyjadrenie k veci, písomným podaním z 25.01.2017, v ktorom tvrdili, že navrhovateľka 3/ sa odsťahovala v mesiaci jún 2012 z posudzovaného bytu, za ktorý má byť poskytnutá bytová náhrada. Dňa 01.06.2016 bol jej vydaný nový občiansky preukaz s uvedením trvalého pobytu x. Vyslovili názor, že navrhovateľka 3/ x x nemala figurovať v konaní ako spoločne posudzovaná osoba, a teda ani jej majetok v podobe rekreačnej chaty v obci x nemal podliehať majetkovej deklarácii podľa § 6 ods. 2 zákona č. 260/2011 Z.z. Poukazovali na str. 22 Znaleckého posudku č. x, kde pod písmenom B. Analýza využitia nehnuteľnosti, znalec uvádza, že stavba je konštrukčným vyhotovením určená prioritne na sezónne rekreačné účely, pričom nie je vhodnou stavbou s celoročným pobytom, z čoho vyplýva, že ani tento majetok žalobcov nemal podliehať majetkovej deklarácii podľa § 6 ods. 2 zákona č. 260/2011 Z.z.

K odvolaniu sa vyjadril odporca podaním z 30.04.2015. Považoval napadnutý rozsudok krajského súdu ako súladný so zákonom, zotrval na skutkových tvrdeniach a právnom posúdení veci uvedenom v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľov 1, 2 (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, a preto ich neopakuje a súčasne na ne nepoukazuje.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 260/2011 Z.z. žiadateľ podá po doručení výpovede nájmu bytu od prenajímateľa podľa § 3 do 30. septembra 2012 žiadosť obci, v ktorej katastrálnom území sa nachádza byt, ktorý sa má vypratať; inak jeho nárok na poskytnutie bytovej náhrady zanikne.

Ak žiadateľ spĺňa podmienky na poskytnutie bytovej náhrady, obec rozhodne o priznaní nároku na bytovú náhradu, inak rozhodnutím nárok neprizná (§ 9 ods. 5 prvá veta zákona č. 260/2011 Z.z.).

Jedným z predpokladov priznania nároku na bytovú náhradu v zmysle zákona č. 260/2011 Z.z. je existencia výpovede z nájmu bytu, daná a doručená nájomcovi a obci v zmysle § 3 zákona. Existenciu takejto výpovede z nájmu bytu však odporca nemôže ovplyvniť a ani automaticky neznamená vznik nároku na priznanie na bytovú náhradu. O tomto nároku rozhoduje obec v konaní podľa ustanovenia § 7 ods. 5 zákona, v ktorom preskúma žiadosť z pohľadu naplnenia všetkých formálnych a skutkových predpokladov a po vykonanom dokazovaní vo veci vydá meritórne rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 1 písm. e/ zákona č. 260/2011 Z.z. tento zákon sa vzťahuje na byty v domoch alebo v častiach domov vo vlastníctve fyzických osôb, ich dedičov, alebo iných osôb, ktoré tieto byty od nich alebo od

ich právnych nástupcov nadobudli a v ktorých bolo rozhodnutím štátneho orgánu zriadené právo osobného užívania a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka a ku dňu účinnosti tohto zákona trvá.

Z ustanovenia § 2 ods. 1 písm. e/ zákona vyplýva, že zákonodarca v ňom rieši otázku, ktorých bytov, domov sa zákon týka a na ktoré byty sa vzťahuje.

Legálna definícia osôb, na ktoré sa zákon č. 260/2011 Z.z. vzťahuje, je uvedená v § 2 ods. 3 písm. a/ a b/. Navrhovatelia 1/ a 2/ naplňajú definíciu osôb uvedených v § 2 ods. 3, ktorá upravuje, že zákon sa vzťahuje na nájomcu, ktorým je osoba v nájomnom vzťahu s prenajímateľom bytu podľa ods. 1 a spoločný nájomca.

Odvolačný súd považuje za potrebné konštatovať, že iba nájomca bytu môže žiadosťou uplatniť nárok na bytovú náhradu, za podmienky výpovede z nájmu a nájomca je účastníkom právneho konania s poukazom na § 9 ods. 2 zákona č. 260/2011 Z.z.

Nebolo sporným, že navrhovateľovi 1/ (manželovi navrhovateľky 2/) ako nájomcovi predmetného bytu bola do 31.03.2012 doručená výpoveď z nájomného bytu, nachádzajúceho sa na I. poschodí v dome súp. čís. x postavenom na CKN x, k.ú. x, LV č. x, čís. bytu x, na x ul. č. x v x, (ďalej len „predmetný byt“, „byt“, „nájomný byt“) výpoveďou prenajímateľa zo dňa 08.12.2011.

Navrhovateľ 1/ požiadal, po doručení výpovede z nájmu bytu, dňa 04.01.2012 odporcu o poskytnutie bytovej náhrady podľa zákona č. 260/2011 Z.z.. Navrhovatelia 1/, 2/, deklarovali majetkové pomery a znaleckým dokazovaním bola vyčíslená hodnota ich majetku v sume 76 100 €. Odporca pri rozhodovaní vychádzal z trhovej ceny nehnuteľnosti bytov pre Bratislavský kraj za II. kvartál 2012, zverejnenej na webovom sídle www.nbs.sk v sume 1644 €/m² a konštatoval, že pri uvedenej hodnote majetku žiadateľov 76 100 €, im táto hodnota umožňuje zaobstarať si bytovú náhradu o rozlohe 46,29 m², čo podľa odporcu zodpovedá, s poukazom na § 11 ods. 1 zákona č. 261/2011 Z.z., náhradnému bytu s dvoma obytnými miestnosťami.

Odporca rozhodol 03.09.2012. Pri stanovení trhovej ceny bytovej náhrady vychádzal z ceny 1644 €/m², určenej pre II. kvartál 2012 pre Bratislavský kraj (www.nbs.sk).

Pre stanovenie ceny bytovej náhrady v čase rozhodovania odporcu (03.09.2012) bolo rozhodujúce znenie § 5 ods. 2 písm. b/ zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účinnom do 22.11.2012, ktoré viazalo určenie trhovej ceny bytovej náhrady na miesto a čas vzniku nároku na jej poskytnutie s poukazom na § 9 ods. 1-5, § 7 ods. 1 zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účinnom do 22.11.2012 a ustanovenia § 11 ods. 2 písm. c/ zákona č. 261/2011 Z.z. v znení účinnom k 03.09.2012.

Odvolačný súd dáva do pozornosti správne mu orgánu (aj prvostupňovému súdu), že ceny nehnuteľnosti na bývanie pre Bratislavský kraj, zverejnené na www.nbs.sk, boli v I. kvartále 2012 v sume 1658 €/m², II. kvartál 2012 – 1644 €/m² a III. kvartál 2012 – 1662 €/m².

Správny orgán nezdôvodnil prečo pri stanovení trhovej ceny bytovej náhrady vychádzal z ceny za II. kvartál 2012. Zdôvodnenie tohto postupu v rozhodnutí odporcu absentuje a odporcom zvolený postup, podľa názoru odvolacieho súdu, nekorešponduje so znením § 5 ods. 2 písm. b/ zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účinnom k 22.11.2012, teda s určením trhovej ceny bytovej náhrady v mieste a v čase vzniku nároku na jej poskytnutie. Navyiac pri aplikácii ceny za I. kvartál 2012 (pri hodnote majetku 76 100 €) by predstavovala bytová náhrada pre žiadateľov 45 m² (76 100 : 1 658) a pri cene za III. kvartál 2012 (76 100 : 1 662) bytová náhrada v rozsahu 45,78 m², čo by ovplyvnilo - stanovenie výmery bytovej náhrady pre žiadateľov s poukazom na § 5 ods. 6 písm. b/ zákona č. 260/2011 Z.z. a § 11 ods. 1 písm. c/ zákona č. 261/2011 Z.z. (oba v znení ku dňu 03.09.2012), keď žiadateľom by vznikol nárok na náhradný byt s dvoma obytnými miestnosťami a podlahovou plochou do 60 m², keď podlahová plocha bytu s jednou miestnosťou je do 45 m², za preukázania ich materiálnej bytovej núdze.

Zákonodarca vymedzuje náhradné byty vo vzťahu k podlahovej výmere (§ 11 zákona č. 261/2011 Z.z.) podľa počtu obytných miestností a to len maximálnou podlahovou plochou zo znenia § 11 ods. 1 zákona č. 261/2011 Z.z. je možné jednoznačne vyvodit' minimálnu výmeru náhradného bytu s dvoma obytnými miestnosťami (ktorá musí byť väčšia než 45 m² a nesmie presahovať 60 m²).

Správny orgán postupom podľa zákona č. 260/2011 Z.z. rozhodoval o priznaní nároku na bytovú náhradu (§ 9 ods. 5 zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účinnom k 22.11.2012). Nájomcovi a spoločne posudzovaným osobám, ktorí sa nachádzajú v materiálnej bytovej núdzi sa poskytne bytová náhrada, ktorou je náhradný nájomný byt definovaný v § 5 ods. 6 písm. a/ - d/ zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účinnom k 22.11.2012, v prípade navrhovateľov 1/, 2/ je to náhradný byt s 2-obytnými miestnosťami. Tomuto náhradnému nájomnému bytu zodpovedá podlahová plocha bytu do 60 m² (§ 11 ods. 1 písm. c/ zákona č. 261/2011 Z.z. v znení účinnom k 30.06.2013).

Správnym rozhodnutím podľa § 9 ods. 6 vo väzbe na § 5 ods. 6 zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účinnom k 22.11.2012 vo vzťahu k navrhovateľom 1/ a 2/ sa rozhodovalo o priznaní (nepriznaní) ich nároku na bytovú náhradu, a nie o pridelení konkrétneho náhradného nájomného bytu, s konkrétnou podlahovou plochou. Zákonodarca bližšie kritéria pre rozhodovanie o priznaní nároku na bytovú náhradu (čo do špecifikovania, vymedzenia bytovej náhrady) než v § 11 zákona č. 261/2011 Z.z. neupravuje, preto výrok rozhodnutia správneho orgánu v rozhodovaní podľa § 9 ods. 5 zákona č. 260/2011 Z.z. je potrebné, v prípade priznania nároku, bytovú náhradu vymedziť v súlade s úpravou § 5 ods. 6 zákona č. 260/2011 Z.z.

Podľa odvolacieho súdu až po právoplatnom rozhodnutí o priznaní nároku na bytovú náhradu je správny orgán, v štádiu pridelenia konkrétneho náhradného nájomného bytu, s konkrétnou plochou výmery, oprávnený vyhodnocovať špecifiká každého jednotlivého prípadu, a to aj to, či konkrétny pridelený náhradný byt (spĺňajúci kritéria § 11 ods. 1 písm. c/ zákona č. 261/2011 Z.z. - max-min výmera) je adekvátny pre 2 alebo 3 osoby, o aké osoby sa jedná (dospelé, deti, zdravotne postihnuté osoby a iné), prípadne zohľadniť aký charakter mal pôvodný byt, ku ktorému bola doručená výpoveď, jeho rozloha, kategória, vybavenosť, dĺžka nájmu, resp.

iné kritéria, napríklad konkrétne špecifiká pridelovaného nájomného bytu, všetky tieto skutočnosti, resp. iné zistené skutočnosti v správnom konaní je povinný správny orgán pri pridelovaní konkrétneho náhradného bytu v správnej úvahe preniesť do dôvodov správneho rozhodnutia o pridelení konkrétneho bytu s konkrétnou plochou výmery. Z tohto dôvodu v preskúvanom konaní nie je zákonný priestor pre správnu úvahu správneho orgánu v tomto smere.

Odporca v novom konaní a rozhodnutí bude povinný sa najmä vysporiadať so všetkými námietkami navrhovateľov 1/ a 2/ uvedenými v opravnom prostriedku a v doplnení vyjadrenia, v ktorých spochybňujú hodnotu deklarovaného majetku, najmä zahrnutie ceny pozemkov do deklarovaného majetku a status navrhovateľky 3/ ako posudzovanej osoby v preskúvanom konaní, a to v súlade s právnou úpravou zákona č. 260/2011 Z.z. v znení účinnom od 23.11.2012 a v súčasnosti, s poukazom na aplikáciu prechodných ustanovení § 16a ods. 1 zákona č. 260/2011 Z.z. a svoje rozhodnutie riadne zdôvodniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu nie je súladné so zákonom, nestotožnil sa s správnym posúdením veci prvostupňovým súdom, preto rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zrušil rozhodnutie odporcu pre nepreskúmateľnosť, nedostatok dôvodov a vec mu vrátil na ďalšie konanie aplikujúc ustanovenie § 250j ods. 2 písm. d/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta prvá OSP a s § 492 ods. 2 SSP.

Navrhovateľka 3/ odvolanie proti rozsudku krajského súdu nepodala. Preto druhý výrok, ktorým krajský súd návrh navrhovateľky 3/ xx odmietol, nadobudol právoplatnosť, ako aj časť III. výroku, ktorým navrhovateľke 3/ prvostupňový súd nepriznal právo na náhradu trov konania. V tejto časti rozhodnutie prvostupňového súdu nadobudlo právoplatnosť.

O náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho súdneho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, § 224 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Navrhovatelia 1/ a 2/ mali v odvolacom súdnom konaní úspech, preto im odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania ako aj náhradu trov prvoinštančného konania, a to vo výške 644 € a 33 centov v súlade s § 11 ods. 4, § 13a ods. 1 a § 16 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej v texte len „citovaná vyhláška“).

Náhrada trov prvoinštančného súdneho konania pozostáva z trov právneho zastúpenia, ktoré si vyčíslil právny zástupca navrhovateľa 1/ a 2/ v podaní z 27. februára 2015 a pozostáva z troch úkonov právnej služby:

- prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (plná moc z 26. septembra 2012, č. l. 20) podľa § 13a ods. 1 písm. a/ citovanej vyhlášky v sume 127 € a 16 centov a k tomu prislúchajúci režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 7 € a 63 centov,
- písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej (opravný prostriedok z 10. októbra 2012, č.l. 15 a nasl.) podľa § 13a ods. 1 písm. c/ citovanej vyhlášky v sume 127 € a 16 centov a k tomu prislúchajúci režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 7 € a 63 centov,

- účasť na konaní pred súdom alebo iným orgánom a na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín (účasť na pojednávaní 25. februára 2015, č.l. 28 a nasl.) podľa § 13a ods. 1 písm. c/ citovanej vyhlášky v sume 139 € a 83 centov a k tomu prislúchajúci režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 8 € a 39 centov.

Náhrada trov odvolacieho súdneho konania pozostáva z trov právneho zastúpenia, ktoré si vyčíslil právny zástupca navrhovateľa 1/ a 2/ v podanom odvolaní zo 14. apríla 2015 a pozostáva z jedného úkonu právnej služby:

- písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej (odvolanie z 13. apríla 2015, č.l. 40 a nasl.) podľa § 13a ods. 1 písm. c/ citovanej vyhlášky v sume 139 € a 83 centov a k tomu prislúchajúci režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 8 € a 39 centov a odmena podľa § 13 ods. 2 citovanej vyhlášky v sume 69 € a 92 centov a k tomu prislúchajúci režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky v sume 8 € a 39 centov.

Žalovaný je povinný priznanú náhradu trov odvolacieho súdneho konania ako aj náhradu trov prvoinštančného súdneho konania vo výške 644 € a 33 centov zaplatiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa 1/ a 2/ Mgr. XY, advokáta, na účet x v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

5.

R O Z H O D N U T I E

Ak Centrum právnej pomoci nerozhodovalo v prejednávanej veci o poskytnutí právnej pomoci žalobcovi, ale predmetom jeho rozhodovania je poskytnutie informácií v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií), kde Centrum právnej pomoci vystupuje ako subjekt povinný poskytnúť informácie, ktoré od neho žiada oprávnená osoba, nejde tu o rozhodovanie podľa zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. V takom prípade do úvahy neprichádza aplikácia kritérií osobitnej miestnej príslušnosti podľa adresy trvalého pobytu žalobcu (ustanovenie § 13 ods. 3 Správneho súdneho poriadku, kde je predmetom preskúmania rozhodnutie o poskytnutí právnej pomoci), ale aplikácia všeobecného kritéria pre určovanie miestnej príslušnosti, ktorým je sídlo správneho orgánu, ktorý rozhoduje v prvom stupni (§ 13 ods. 1 Správneho súdneho poriadku).

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 2018, sp. zn. 6Nds/12/2017)

1. Krajský súd v N. uznesením č. k. 11S/94/2017-40 z 30. júna 2017, právoplatným dňa 27. septembra 2017, s poukazom na ust. § 10, § 13 ods. 1, 2 a 3 a § 18 ods. 2, 3 a 5 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trenčíne s odôvodnením, že tento je v prejednávanej veci miestne (aj vecne) príslušným z dôvodu, že v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu je miestne príslušný krajský súd, v obvode ktorého má žalobca adresu trvalého pobytu.

2. Podľa šetrenia súdu, má žalobca trvalý pobyt na adrese: x, teda v obvode Krajského súdu v Trenčíne, pričom sa toho času nachádza v Ú. ZVJS B.

3. Krajský súd v Trenčíne ako správny súd, ktorému bola vec postúpená predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, pretože nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáha preskúmania opatrenia- listu žalovaného, ktorý bol reakciou na jeho odvolanie proti prvostupňovému fiktívnemu rozhodnutiu podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o slobode informácií“).

4. Ďalej uviedol, že v uvedenom liste žalovaný žalobcovi oznámil, že z obsahu jeho listu z 12. júla 2016 nie je zjavné, že by sa jednalo o žiadosť o prístupnenie informácie a má za to, že takáto žiadosť nebola podaná, a preto o nej nebolo ani rozhodnuté. Súčasne žalovaný označil rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky, ktoré dopadajú na osoby vo výkone trestu odňatia slobody. Z uvedeného je podľa jeho názoru zrejmé, že ak žalovaný v predmetnej právnej veci nerozhodoval o poskytnutí právnej pomoci žalobcovi, ale predmet konania sa týka poskytovania informácií podľa zákona o slobode informácií, kde Centrum právnej pomoci vystupuje ako subjekt povinný poskytnúť informácie, ktoré žiada oprávnená osoba, nejde o rozhodovanie podľa zákona č. 327/2005 Z.z.

5. Krajský súd v Trenčíne uzavrel, že ak v merite veci nejde o prieskum rozhodnutia žalovaného vydaného podľa zákona č. 327/2005 Z.z., teda o poskytnutie právnej pomoci, nie je pre určenie miestnej príslušnosti podstatná adresa trvalého pobytu žalobcu. Miestna príslušnosť má byť určovaná podľa § 13 ods. 1 SSP. V obvode Krajského súdu v Trenčíne nemá žalovaný (ktorý vydal napadnuté opatrenie a mal rozhodovať vo veci žiadosti podľa zákona o slobode informácií ako orgán prvého stupňa) svoje sídlo. Z tohto dôvodu bola vec postúpená krajskému súdu nesprávne. Konštatoval, že záver Krajského súdu v Nitre, že nie je miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie o veci, je preto nesprávny.

6. Podľa § 9 ods. 1 SSP, konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

7. Podľa § 13 ods. 1 SSP, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 13 ods. 3 SSP, v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu, v konaniach podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP a na konanie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo; ak takého súdu niet a žalobcom je fyzická osoba, je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode sa fyzická osoba zdržuje.

9. Podľa § 18 ods. 2 SSP, ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správne súdu.

10. Podľa § 18 ods. 3 SSP, ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti, po tom, ako sa oboznámil s prejednávanou vecou, dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Trenčíne postúpená nesprávne a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Nitre.

Z o d ô v o d n e n i a :

12. Z obsahu súdneho a administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že v predmetnej právnej veci sa žalobca v rámci doplnenia žiadosti o poskytnutie právnej pomoci domáhal v bode 3 poskytnutia informácie od žalovaného, a to rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcich sa problematiky preskúmateľnosti rozhodnutí riaditeľa ústavu na výkon trestu.

13. Nakoľko žalovaný v lehote na vydanie rozhodnutia rozhodnutie nevydal, žalobca podal odvolanie proti tzv. fiktívnemu rozhodnutiu o odmietnutí poskytnutia informácií na základe žiadosti z 12. júla 2016 pod bodom 3, na ktoré žalovaný reagoval vyjadrením R z 24. augusta 2016.

14. Najvyšší súd pri rozhodovaní vychádzal z obsahu podaného doplnenia žiadosti o poskytnutie právnej pomoci z 12. júla 2016, keď v bode 3 žalobca žiadal o poskytnutie informácií, konkrétne rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, t.z. predmetom bodu 3 nebola žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, ale žiadosť o poskytnutie informácie podľa príslušného zákona o slobode informácií.

15. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom Krajského súdu v Trenčíne, že ak žalovaný v predmetnej právnej veci nerozhodoval o poskytnutí právnej pomoci žalobcovi, ale predmet konania sa týka poskytovania informácií podľa zákona o slobode informácií, kde Centrum právnej pomoci vystupuje ako subjekt povinný poskytnúť informácie, ktoré žiada oprávnená osoba, nejde o rozhodovanie podľa zákona č. 327/2005 Z.z.

16. Na základe vyššie uvedeného potom neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 13 ods. 3 SSP, ktoré stanovuje kritérium osobitnej miestnej príslušnosti podľa adresy trvalého pobytu žalobcu, kde je predmetom preskúmania rozhodnutie o poskytnutí právnej pomoci, ale aplikácia všeobecného ust. § 13 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého je kritériom pre určovanie miestnej príslušnosti sídlo správneho orgánu, ktorý rozhoduje v prvom stupni. Keďže žalovaný má sídlo v N., na konanie je miestne (aj vecne) príslušný Krajský súd v N.

17. Podľa § 25 ods. 1 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

18. Podľa § 44 ods. 3 CSP, na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát.

19. Podľa § 46 ods. 1 CSP, senát sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov.

20. Zloženie senátu v tejto veci najvyšší súd odvodil z ustanovenia § 25 veta prvá SSP a § 44 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 46 ods. 1 CSP, v ktorých je upravené zloženie senátu najvyššieho súdu tak, že sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov. Zároveň vychádzal i z obsahu dôvodovej správy k SSP, z obsahu ktorej vyplýva, že v správnom súdnictve päťčlenný senát najvyššieho súdu rozhoduje podľa § 21 písmeno b) SSP vo veciach uvedených v § 11 písm. a) - f) SSP t.j. ako súd prvej inštancie. Rozhodovanie najvyššieho súdu o nesúhlase správneho súdu s miestnou príslušnosťou je upravené v § 18 ods. 3

SSP, čo znamená, že najvyšší súd tu nerozhoduje ako súd prvej a jedinej inštancie, preto najvyšší súd rozhoduje v trojčlennom senáte, ktorý je zložený z predsedu senátu a dvoch sudcov.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

22. S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011) tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

6.**R O Z H O D N U T I E**

I. Funkcia starostu je nezlučiteľná s vykonávaním štátnej služby (ustanovenie § 69 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), a preto, ak občan v štátnej službe colníka bol zvolený do funkcie starostu obce, výkon funkcie colníka sa ex lege prerušuje na čas výkonu volenej platenej funkcie v orgánoch územnej samosprávy (§ 41 ods. 2 písm. p) zákona č. 200/1998 Z.z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov).

II. Funkcia starostu obce je volenou a platenou funkciou. V prípade, ak je starostovi obce v zmysle zákona č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov (§ 4 ods. 7) po jeho výslovnom predchádzajúcom súhlase znížený plat na 0-násobok, nemožno túto skutočnosť vykladať v tom zmysle, že funkcia starostu obce je v takomto prípade funkciou neplatenou.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2018, sp. zn. 6Sžo/5/2017)

Krajský súd v P. (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2S/22/2015-36 z 26. februára 2016 podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) ako nedôvodnú zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia z 27. marca 2015, ktorým žalovaný podľa § 232 ods. 4 zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe colníkov“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie generálneho riaditeľa sekcie daňovej a colnej Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky z 12. januára 2015.

Prvostupňovým rozhodnutím generálneho riaditeľa sekcie daňovej a colnej Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky z 12. januára 2015 bol žalobca podľa § 38 ods. 1 a 5 veta prvá a § 41 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe colníkov zaradený do neplatennej zálohy dňom 21. januára 2015 a súčasne bol žalobca podľa § 38 ods. 5 veta druhá zákona o štátnej službe colníkov odvolaný dňom 20. januára 2015 z doterajšej funkcie starší referent špecialista oddelenia výmeny informácií o rizikách Poprad, odboru riadenia rizík a operačných činností, sekcie daňovej a colnej Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky z dôvodu, že bol dňa 15. novembra 2014 zvolený za starostu obce V., čo je volená platená funkcia v orgánoch územnej samosprávy [§ 41 ods. 2 písm. p) zákona o štátnej službe colníkov], a to aj napriek skutočnosti, že uznesením z ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva obce V. z 15. decembra 2014 bolo žalobcovi v zmysle § 4 ods. 7 zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest (ďalej len „zákon o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest“) po jeho predchádzajúcom súhlase schválené zníženie jeho platu starostu z 1,49-násobku na 0-násobok do odvolania.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že funkcia starostu obce je vzhľadom na § 3 ods. 1 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest volená platená funkcia v orgánoch územnej samosprávy a na uvedenej skutočnosti nič nemení ani ustanovenie § 4 ods. 7 citovaného zákona, na základe ktorého môže byť plat starostu obce po jeho predchádzajúcom súhlase znížený na nulu.

Pokiaľ žalobca poukazoval na výkon funkcie poslanca obecného zastupiteľstva a jeho odmeňovanie, bol krajský súd toho názoru, že s poukazom na § 25 ods. 8 zákona o obecnom zriadení je funkcia poslanca obecného zastupiteľstva zásadne vykonávaná bez prerušenia pracovného alebo obdobného pomeru, pričom za jej výkon môže obec poskytnúť odmenu. Poslancovi, ktorý je na výkon funkcie zástupcu starostu dlhodobo uvoľnený zo zamestnania patrí namiesto mzdy alebo inej odmeny v zamestnaní primeraný plat od obce (§ 28 ods. 8 zákona o obecnom zriadení). V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že čo sa týka poslanca obecného zastupiteľstva a starostu obce ide o dve funkcie, ktoré sú odlišné jednak postavením a jednak aj odmeňovaním.

Z ustanovení zákona o obecnom zriadení, ako aj z príslušných ustanovení zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest podľa krajského súdu vyplýva, že odmena poslancovi obecného zastupiteľstva patrí popri plate od zamestnávateľa.

Plat namiesto mzdy alebo inej odmeny patrí iba poslancovi obecného zastupiteľstva, ktorý je na výkon funkcie zástupcu starostu dlhodobo plne uvoľnený zo zamestnania. Zákon o obecnom zriadení teda podľa krajského súdu rozlišuje medzi platom a odmenou.

Odmena nie je podľa krajského súdu právne nárokovateľná a nemá ani charakter zárobku. Naopak, plat starostu obce je podľa krajského súdu právne nárokovateľný a má charakter zárobku, z ktorého dôvodu ide v prípade funkcie starostu obce bezpochyby o funkciu platenú.

Krajský súd poukázal na § 44 ods. 6 zákona o štátnej službe colníkov, podľa ktorého colník nesmie sprostredkovať obchodný styk so štátom, obcou alebo vyšším územným celkom. Pokiaľ by teda žalobca vykonával funkciu colníka podľa zaradenia, aké mu prislúchalo, bolo by podľa krajského súdu porušované citované ustanovenie zákona o štátnej službe colníkov. Aj z ustanovenia § 69 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe“) podľa krajského súdu vyplýva, že funkcia starostu obce je nezlučiteľná s výkonom štátnej služby.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

V lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie **žalobca**, namietajúc, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) OSP].

V odvolaní žalobca uviedol, že ustanovenie § 41 ods. 2 písm. p) v spojení s § 41 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe colníkov je potrebné vykladať tak, že právne následky v nich predpokladané nastanú iba vtedy, ak colník začne vykonávať takú činnosť, za ktorú bude aj reálne poberať akýkoľvek peňažný príjem. Pokiaľ colník síce vykonáva volenú funkciu v orgánoch územnej samosprávy, ale táto je vykonávaná bez peňažného protiplnenia, nie je podľa žalobcu dôvod na prerušenie výkonu funkcie colníka a jeho zaradenie do neplatenej zálohy. Podľa názoru žalobcu nie je podstatná tá okolnosť, akým spôsobom sa daná funkcia neplatenou stala, podstatným je len fakt, že starosta obce žiadny príjem reálne nepoberá. Na uvedenom podľa názoru žalobcu nič nemenia ani príslušné ustanovenia zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest, podľa ktorých starostovi obce prináleží plat. Žalobca ďalej uviedol, že zákon síce na tomto mieste konštatuje, že starosta obce má na plat nárok, ale zároveň rovnaký zákon konštatuje, že túto funkciu možno vykonávať aj bezodplatne (§ 4 ods. 7 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest), kedy podľa žalobcu možno hovoriť, že táto funkcia je neplatená.

Žalobca poukázal na to, že každý colník je v zmysle zákona o štátnej službe colníkov povinný okrem oznámenia akýchkoľvek podstatných skutočností, ktoré by mali vplyv na výkon jeho funkcie, podávať aj majetkové priznania v ročnom intervale. V prípade, ak by služobný úrad zistil, že žalobca začal poberať plat ako starosta obce, vtedy by podľa žalobcu prichádzalo do úvahy jeho zaradenie do neplatenej zálohy.

Rovnako žalobca nevidí pri zotrvaní v štátnej službe colníka a v súčasnom výkone funkcie starostu obce porušenie § 44 ods. 6 zákona o štátnej službe colníkov. Pri aplikácii definície sprostredkovateľskej činnosti podľa § 642 Obchodného zákonníka na § 44 ods. 6 zákona o štátnej službe colníkov je podľa žalobcu zrejmé, že jeho účelom je zamedziť tomu, aby colník ako sprostredkovateľ napomáhal tretím osobám vyvíjať podnikateľské aktivity so štátom, obcou alebo vyšším územným celkom, čo môže podľa žalobcu za určitých okolností spôsobiť potencionálny konflikt so zákonnými povinnosťami colníka.

Podľa žalobcu by však rovnako taký konflikt nastal aj v prípade, ak by tieto činnosti (sprostredkovateľské aktivity pre osoby zo súkromného sektora) vykonával starosta obce. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že funkcia starostu obce je v zmysle § 2 ods. 1 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest (obdobne § 13 ods. 1 zákona o obecnom zriadení) funkciou verejnou.

Starosta obce podľa § 13 ods. 2 zákona o obecnom zriadení skladá sľub, v ktorom sľubuje na svoju česť a svedomie, že bude riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy obce a Slovenskej republiky a že bude pri výkone svojej funkcie starostu uplatňovať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Funkcia starostu obce, obdobne ako funkcia colníka, je funkciou regulovanou zákonom, pričom zákonné limity sú podľa žalobcu tak v prípade starostu obce, ako aj v prípade colníka obdobné a vzájomne sa nevyklučujú.

Ak by však mal starosta obce naplniť hypotézu uvedenú v § 44 ods. 6 zákona o štátnej službe colníkov tak, ako to uvádza žalovaný, musel by podľa žalobcu v mene tretej osoby a na jej účet napomáhať jej

obchodným aktivitám so štátom, obcou alebo vyšším územným celkom, čo je podľa žalobcu nielen v rozpore s funkciou colníka, ale s poukazom na vyššie uvedené aj v príkrom rozpore s postavením a funkciou starostu obce.

Tým, že starosta obce je v prípade akýchkoľvek právnych úkonov v mene obce striktnie viazaný zákonmi resp. ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie je podľa žalobcu možné, aby sa táto funkcia dostala do vzájomného konfliktu s výkonom funkcie colníka tak, aby to bolo na ujmu záujmom, ktoré má colník pri výkone svojej funkcie chrániť.

V závere žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s právnym posúdením veci krajským súdom a z uvedeného dôvodu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Z o d ô v o d n e n i a :

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 ods. 1 OSP).

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 27. marca 2015, ktorým žalovaný podľa § 232 ods. 4 zákona o štátnej službe colníkov zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie generálneho riaditeľa sekcie daňovej a colnej Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky z 12. januára 2015, ktorým bol žalobca zaradený podľa § 38 ods. 1 a 5 veta prvá a § 41 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe colníkov do neplatenj zálohy dňom 21. januára 2015 a súčasne bol žalobca podľa § 38

ods. 5 veta druhá zákona o štátnej službe colníkov odvolaný dňom 20. januára 2015 z doterajšej funkcie starší referent špecialista oddelenia výmeny informácií o rizikách Poprad, odboru riadenia rizík a operačných činností, sekcie daňovej a colnej Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky.

Ako dôvod správne orgány uviedli, že žalobca bol dňa 15. novembra 2014 zvolený za starostu obce V., čo je volená platená funkcia v orgánoch územnej samosprávy [§ 41 ods. 2 písm. p) zákona o štátnej službe colníkov], a to aj napriek skutočnosti, že uznesením z ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva obce V. z 15. decembra 2014 bolo žalobcovi v zmysle § 4 ods. 7 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest po jeho predchádzajúcom súhlase schválené zníženie jeho platu starostu z 1,49-násobku na 0-násobok do odvolania.

Podľa § 38 ods. 1, 2, 4, 5 a 6 zákona o štátnej službe colníkov colník, ktorý nemôže vykonávať doterajšiu a ani inú funkciu z dôvodov uvedených v § 39 až 41, sa zaradí do zálohy. Zaradenie do zálohy je organizačné opatrenie vzťahujúce sa na colníkov, ktorí z dôvodov uvedených v § 39 až 41 nemôžu dočasne vykonávať doterajšiu funkciu ani inú funkciu. Ustanovujú sa tieto zálohy:

- a) činná záloha,
- b) záloha pre prechodne nezaradených colníkov,
- c) neplatená záloha.

Colník sa zaradí do zálohy na nevyhnutne potrebný čas, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri zaradení do zálohy sa colník odvolá z doterajšej funkcie dňom, ktorý predchádza dňu jeho zaradenia do zálohy. Ak pominú dôvody, pre ktoré bol colník zaradený do zálohy, ustanoví sa alebo vymenuje do funkcie v súlade s § 33 ods. 1 alebo § 143 ods. 8.

Podľa § 41 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe colníkov do neplatennej zálohy sa zaraďujú colníci, ktorým bol prerušený výkon funkcie podľa ods. 2 alebo ods. 3.

Podľa § 41 ods. 2 písm. p) zákona o štátnej službe colníkov výkon funkcie colníka sa prerušuje na čas výkonu volenej platenej funkcie v orgánoch územnej samosprávy.

Podľa ust. § 69 ods. 2 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov „*Funkcia nezlučiteľná s vykonávaním štátnej služby je funkcia poslanca Európskeho parlamentu, poslanca národnej rady, prezidenta, člena vlády, predsedu najvyššieho kontrolného úradu, podpredsedu najvyššieho kontrolného úradu, sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, člena Bankovej rady Národnej banky Slovenska, starostu, primátora, predsedu vyššieho územného celku, poslanca obecného zastupiteľstva dlhodobo uvoľneného na výkon funkcie, poslanca zastupiteľstva vyššieho územného celku dlhodobo uvoľneného na výkon funkcie.*“

Podľa čl. 30 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov.

Podľa č. 64 Ústavy Slovenskej republiky základom územnej samosprávy je obec. Územnú samosprávu tvorí obec a vyšší územný celok.

Podľa čl. 69 ods. 1, ods. 3 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky orgánmi obce sú a) obecné zastupiteľstvo,

b) starosta obce.

Starostu obce volia obyvatelia obce, ktorí majú na jej území trvalý pobyt, na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním na štvorročné obdobie.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o obecnom zriadení orgánmi obce sú

a) obecné zastupiteľstvo,

b) starosta obce

Podľa § 13 ods. 1 zákona o obecnom zriadení predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Funkcia starostu je verejná funkcia. Funkčné obdobie starostu sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu. Spôsob voľby starostu upravuje osobitný zákon (zákon č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí).

Podľa § 1 zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest tento zákon upravuje právne postavenie starostov obcí a primátorov miest (ďalej len „starosta“), ustanovuje minimálnu výšku mesačného platu starostov zodpovedajúcu počtu obyvateľov obce alebo mesta, ktorí majú na ich území trvalý pobyt, a ďalšie náležitosti súvisiace s výkonom funkcie.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 citovaného zákona starostovi patrí plat, ktorý je súčinom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve vyčíslenej na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok a násobku podľa § 4 ods. 1 alebo násobku podľa § 4 ods. 7. Plat sa zaokrúhľuje na celé euro nahor. Plat podľa odseku 1 patrí starostovi odo dňa zloženia predpísaného sľubu.

Podľa § 4 ods. 7 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest obecné zastupiteľstvo v obci s počtom obyvateľov do 500 môže kedykoľvek, so súhlasom starostu, znížiť 1,49-násobok platu až na 0-násobok počas jeho funkčného obdobia.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajskému súdu, k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, odvolací súd s prihliadnutím na § 219 ods. 1 v spojitosti s § 246c ods. 1 OSP konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil, lebo je vo výroku vecne správny, a to z nasledovných dôvodov:

V nadväznosti na uplatňovanie práva občanov zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo obsahuje zákon o štátnej službe colníkov inštitút neplatenej zálohy [§ 38 ods. 4 písm. c) zákona o štátnej službe colníkov].

Zaradenie do neplatenj zálohy je organizačné opatrenie, ktoré umožňuje zachovať štátnu službu colníkov, ktorí z dôvodov uvedených § 41 zákona o štátnej službe colníkov nemôžu dočasne vykonávať doterajšiu funkciu ani inú funkciu (§ 38 ods. 2 zákona o štátnej službe colníkov).

Zo zákona o štátnej službe colníkov vyplýva, že zaradenie do zálohy je organizačné opatrenie, ktoré má dočasný charakter, a teda colník sa zaradí do zálohy na nevyhnutne potrebný čas, ak zákon o štátnej službe colníkov neustanovuje inak (§ 38 ods. 5 veta prvá zákona o štátnej službe colníkov). Pri zaradení do zálohy sa colník zároveň odvolá z doterajšej funkcie dňom, ktorý predchádza dňu jeho zaradenia do zálohy (§ 38 ods. 5 veta druhá zákona o štátnej službe colníkov). Ak pominú dôvody, pre ktoré bol colník zaradený do zálohy, ustanoví sa alebo vymenuje do funkcie v súlade s § 33 ods. 1 alebo § 143 ods. 8 (§ 38 ods. 6 zákona o štátnej službe colníkov).

Ustanovenie § 41 ods. 1 písm. a) až c) zákona o štátnej službe colníkov taxatívne vymenúva dôvody, pre ktoré sa colníci zaraďujú do neplatenj zálohy. V zmysle § 41 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe colníkov sa do neplatenj zálohy zaraďujú colníci, ktorým bol prerušený výkon funkcie podľa odseku 2 alebo odseku 3.

Ustanovenie § 41 ods. 2 písm. a) až s) zákona o štátnej službe colníkov taxatívne vymenúva funkcie, na čas výkonu ktorých sa výkon funkcie colníka prerušuje priamo zo zákona. V zmysle § 41 ods. 2 písm. p) zákona o štátnej službe colníkov výkon funkcie colníka sa prerušuje na čas výkonu volenej platenej funkcie v orgánoch územnej samosprávy.

Právne postavenie starostov obcí a minimálnu výšku ich mesačného platu upravuje zákon o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest (§ 1 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest).

V zmysle § 3 ods. 1 a 2 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest patrí starostovi obce odo dňa zloženia predpísaného sľubu plat, ktorý je súčinom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve vyčíslenej na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok a násobku podľa § 4 ods. 1 alebo násobku podľa § 4 ods. 7.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že funkcia starostu obce je volenou platenou funkciou v orgáne územnej samosprávy.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že keďže bol žalobca dňa 15. novembra 2014 zvolený za starostu obce V., došlo priamo zo zákona [§ 41 ods. 2 písm. p) zákona o štátnej službe colníkov] k prerušeniu výkonu jeho funkcie colníka, čo zároveň založilo dôvod na zaradenie žalobcu do neplatenj zálohy v zmysle § 38 ods. 1 v spojení s § 41 ods. 1 písm. c) zákona o štátnej službe colníkov a na odvolanie žalobcu z doterajšej funkcie starší referent špecialista oddelenia výmeny informácií o rizikách Poprad, odboru riadenia

rizík a operačných činností, sekcie daňovej a colnej Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky dňom, ktorý predchádza dňu jeho zaradenia do zálohy v zmysle § 38 ods. 5 zákona o štátnej službe colníkov.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku žalobcu, že mu ako starostovi obce V. bolo v zmysle § 4 ods. 7 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest, po jeho predchádzajúcom súhlase, schválené zníženie platu z 1,49-násobku na 0-násobok do odvolania, a preto v jeho prípade nejde o výkon platenej funkcie, z ktorého dôvodu ho nemožno preložiť do neplatenej zálohy a odvolať z doterajšej funkcie.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v zmysle § 3 ods. 1 veta prvá zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest patrí starostovi obce plat, ktorý je súčinom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve vyčíslenej na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok a násobku podľa § 4 ods. 1 alebo násobku podľa § 4 ods. 7. V zmysle § 4 ods. 7 citovaného zákona môže obecné zastupiteľstvo v obci s počtom obyvateľov do 500 kedykoľvek, so súhlasom starostu, znížiť 1,49-násobok platu starostu až na 0-násobok počas jeho funkčného obdobia.

Z formulácie § 3 ods. 1 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest teda vyplýva, že funkcia starostu obce je platenou funkciou aj vtedy, ak starostovi obce patrí plat, ktorý je súčinom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve vyčíslenej na základe údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok a násobku podľa § 4 ods. 7, teda aj 0-násobku.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v prípade, ak je starostovi obce v zmysle § 4 ods. 7 zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest po jeho predchádzajúcom súhlase znížený plat na 0-násobok, nemožno túto skutočnosť vykladať v tom zmysle, že funkcia starostu obce je v takomto prípade funkciou neplatenou.

K otázke nezlučiteľnosti výkonu štátnej služby colníka a výkonu funkcie starostu obce odvolací súd v závere poukazuje na to, že už zo samotného zmyslu a účelu inštitútu neplatenej zálohy a s ňou súvisiace odvolanie z doterajšej funkcie colníka, ako aj zmyslu a účelu inštitútu prerušenia výkonu funkcie colníka priamo zo zákona na čas výkonu funkcie starostu obce, ktorá je, ako už bolo vyššie uvedené, volenou platenou funkciou v orgánoch územnej samosprávy, možno vyvodiť, že vykonávanie štátnej služby colníka je nezlučiteľné s výkonom funkcie starostu obce.

Odvolací súd s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu vznesené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/22/2015-36 z 26. februára 2016 ako vecne správny podľa § 250 ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP za použitia § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a žalovaný na náhradu trov konania nemá v správnom súdnictve nárok.

Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

7.

R O Z H O D N U T I E

I. Dotknuté orgány nepredkladajú záväzné stanoviská týkajúce sa ich subjektívnej právnej sféry, ale týkajúce sa verejných záujmov, ktorých ochrana vyplýva z osobitného predpisu. Dotknutý orgán v konaní podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov má postavenie sui generis. Podstatou záväzného stanoviska je na jednej strane odborná pomoc stavebnému úradu a na druhej strane ochrana verejných záujmov, ktoré sú zverené do ich pôsobnosti, a to v zmysle osobitných právnych predpisov, a záväzné stanovisko sa tak stáva jedným z podkladov pre rozhodnutie.

II. Hoci zákon č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov bližšie verejný záujem nedefinuje, možno však z hľadiska zmyslu a účelu tohto zákona vyvodit' záver, že takýmto verejným záujmom bude predovšetkým spol'ahlivosť, bezpečnosť a prevádzkyschopnosť sústav tepelných zariadení, ako aj primerané zabezpečenie dodávky tepla na danom území.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2017, sp. zn. 6Sžo/2/2016)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v T. zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 11.02.2015 podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a), písm. e) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný svojím rozhodnutím na základe odvolania zmenil výrokovú časť prvostupňového rozhodnutia v časti záväznej podmienky v bode 5 rozhodnutia, keď príslušnú časť výroku rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa nahradil textom nasledovného znenia:

„1. Text označený vo výroku rozhodnutia ako záväzná podmienka v bode 5 sa mení na: „5. Zmena stavby bude dokončená do 1 roku od preukázaného začatia uskutočňovania.“

2. Výrok rozhodnutia sa dopĺňa o text: „Stavebné povolenie stráca platnosť, ak sa so zmenou stavby nezačalo do dvoch rokov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť.“

Ostatné časti výroku prvostupňového rozhodnutia sa nemenia.“

Žalobca v podanej žalobe takto formulovaný výrok namietal. Prvostupňový súd však poukázal na to, že ust. § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) presne neurčuje ako má znieť výrok rozhodnutia správneho orgánu v prípade, že dochádza k zmene odvolaním napadnutého rozhodnutia len v časti, tak ako tomu je v prejednávanej veci. Za tejto situácie je podstatné, aby vo výroku bolo vyjadrené alebo aspoň spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti vyslovené, akým spôsobom odvolací správny orgán naložil s preskúmaným rozhodnutím ako celkom, resp. jeho výrokmi. Výslovné vyjadrenie vo výroku rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu, v ktorej časti a ako konkrétne sa napadnuté rozhodnuté mení, s tým, že v ostatnej časti zostáva prvostupňové rozhodnutie

nezmenené, uvedený účel spĺňa. Takéto určenie s akým výsledkom bolo odvolanie prejednané je dostatočne zrozumiteľné a určité a spĺňa zákonom stanovené náležitosti výroku rozhodnutia.

Krajský súd však považoval za dôvodnú žalobcovu námietku ohľadne porušenia jeho práva oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia správneho orgánu, ktoré mu priznáva ust. § 33 ods. 2 správneho poriadku. Žalobca v podanej žalobe poukázal na to, že k otázke aplikácie ust. § 33 ods. 2 sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. 3Szd/7/2009 zo dňa 23.03.2010, keď uviedol, že: *„Právo účastníka správneho konania na oboznámenie sa podkladmi rozhodnutia je širšie a za podmienok ustanovených správnym poriadkom zahŕňa prístup k všetkým podkladom správneho rozhodnutia, ktoré správny orgán použil na rozhodnutie. Odopretie tohto práva účastníkovi administratívneho konania má za následok porušenie práva na poskytnutie inej právnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ide o jeden z pilierov zákonnosti administratívneho konania, ktorý vyvažuje postavenie účastníka administratívneho konania oproti mocenskému postaveniu orgánu verejnej správy, ktorý z titulu verejnej moci danej mu zákonom vedie a ovláda konanie.“*

Z uvedeného rozsudku vyplýva, že už samotné odňatie práva na oboznámenie sa s podkladmi rozhodnutia je dôvodom na zrušenie rozhodnutia a vrátenie rozhodnutia na ďalšie konanie súdom, aj keď by rozhodnutie vo veci bolo inak vecne správne.

Súd prvého stupňa konštatoval, že v predmetnej veci prvostupňový správny orgán žiadnym spôsobom neumožnil účastníkom konania oboznámiť sa s podkladmi jeho rozhodnutia a nedal im možnosť k týmto podkladom a k spôsobu ich získania sa v primeranej lehote vyjadriť. Uvedené pochybenie a porušenie procesných práv účastníkov správneho konania sa snažil konvalidovať žalovaný v rámci odvolacieho konania tým, že vyzval účastníkov na oboznámenie sa s doplnenou projektovou dokumentáciou, ktorá sa týka ohrevu TÚV a ktorú stavebník stavebnému úradu predložil po začatí stavebného konania, po uplynutí lehoty na podanie záväzných stanovísk dotknutými orgánmi a námietok účastníkmi.

Krajský súd uviedol, že uvedeným postupom však nedošlo k zhojeniu a náprave procesného pochybenia prvostupňového správneho orgánu, keď účastník mal možnosť oboznámiť sa len s časťou podkladov, ktoré tvorili podklad rozhodovania (len s doplnenou projektovou dokumentáciou) a nie aj s ostatnými podkladmi, ktoré tvorili podklad pre rozhodovanie v predmetnej právnej veci správnymi orgánmi. Je zrejmé, že takýmto postupom nebol odstránený stav, keď sa žalobca ako účastník správneho konania neoboznámil s podkladmi rozhodnutia prvostupňového správneho pred jeho rozhodnutím o veci, čím sa mu fakticky odňala možnosť riadne uplatniť svoje procesné práva.

Krajský súd ďalej uviedol že, žalobca správne poukázal na to, že za tejto situácie (keď stavebník doložil do spisu projektovú dokumentáciu týkajúcu sa ohrevu TÚV v objekte vypracovanú pred začatím správneho konania, po uplynutí lehoty na podanie námietok a záväzných stanovísk) došlo k situácii, keď účastníci a dotknuté orgány sa vyjadrovali k predmetu konania v čase, keď projektová dokumentácia nebola úplná a kompletná a de facto nebol jasne definovaný ani predmet povoľovania, ku ktorému mali zaujať v stanovenej lehote stanovisko. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že účastníci sa mohli k doplnenej

dokumentácii vyjadriť v lehote určenej správnym orgánom, a to aj s poukazom na to, že na takéto vyjadrenie a vecné námietky, ktoré v ňom boli obsiahnuté (napr. ohľadne nesprávne deklarovaneho výkonu kotolne aj s poukazom na doplnený ohrev TÚV) správny orgán žiadnym spôsobom vo svojom rozhodnutí nereagoval, nevysporiadal sa s nimi, na čo správne poukázal aj žalobca v podanej žalobe.

Za uvedenej situácie bolo podľa názoru prvostupňového súdu zrejme, že došlo k porušeniu práva žalobcu podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, ktoré má za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia a je dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia podľa § 250j ods. 2 písm. a), e) OSP.

Pokiaľ ide o žalobnú námietku smerujúcu k nerešpektovaniu záväzného stanoviska, ktoré vo veci podal žalobca ako dotknutý orgán, prvostupňový súd uviedol, že dôvodom takéhoto postupu bol podľa obsahu napadnutého rozhodnutia výklad zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 657/2004 Z. z.“ alebo „zákon o tepelnej energetike“), konkrétne ust. §§ 12 ods. 10 v spojení s ust. §, z ktorých správne orgány odvodili, že zákon obmedzuje pôsobnosť žalobcu ako dotknutého orgánu na podanie záväzného stanoviska len na prípady, keď sa stavba nachádza v ochrannom pásme.

Ďalej súd prvého stupňa uviedol, že práva dotknutých orgánov vymedzuje stavebný zákon v ustanovení § 140a ods. 3 tak, že majú právo nazeráť do spisov, podávať záväzné stanoviská, zúčastňovať sa na ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke, vykonávať so stavebným úradom spoločné úkony podľa tohto zákona a ďalej, okrem iného, chrániť záujmy týkajúce sa ochrany zdravia ľudu, zaistenia vplyvov na životné prostredie, správy pozemných komunikácií, dráh, atď. Z uvedeného možno konštatovať, že dotknuté orgány sú spolupracujúce orgány verejnej správy špecializujúce sa na oblasť, ktorá je už mimo rámca pôsobnosti stavebného úradu a iba z ich odôvodnení je zrejme, či a ako bol preskúmaný dotknutý verejný záujem [§ 126 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), (ďalej len „stavebný zákon“)].

Záväzné stanovisko je na účely konaní podľa tohto zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci (§ 140b ods. 1 stavebného zákona).

Postavenie dotknutého orgánu v konaniach podľa stavebného zákona (vyplývajúce z citovaných ustanovení stavebného zákona) mu prisudzuje odlišné oprávnenia ako účastníkom konania najmä s ohľadom na skutočnosť, že dotknutý orgán v konaní nepresadzuje svoje subjektívne práva, právne záujmy, ani sa nekoná o jeho právnych povinnostiach. Zdôraznil, že dotknuté orgány nepredkladajú záväzné stanoviská týkajúce sa ich subjektívnej právnej sféry, ale týkajúce sa verejných záujmov, ktorých ochrana vyplýva z osobitného predpisu. Verejný záujem predstavuje istý protiklad k záujmu súkromnému, jedná sa o určitý všeobecne prospešný stav, cieľ, ktorý treba chrániť a rešpektovať. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Sžp/3/2012 zo dňa 06.03.2012 musí záväzné stanovisko, ktoré je vydávané na základe zákonom povolenej správnej úvahy obsahovať také dôvody, aby bolo v ich rozsahu preskúmateľné. Ide o totiž o formu rozhodnutia,

pretože v sebe obsahuje konštitutívny a záväzný prvok pre iné subjekty. Záväzné stanoviská musia teda obsahovať odôvodnenie, z ktorého bude možné zistiť či bol preskúmaný dotknutý verejný záujem.

V predmetnej veci nebolo medzi účastníkmi sporné, že žalobca má okrem postavenia účastníka konania aj postavenie dotknutého orgánu podľa § 140a písm. c) stavebného zákona v spojení s ust. § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. Taktiež nebolo sporné, že z povahy takéhoto stanoviska vyplýva, že sa môže dotýkať len verejného záujmu, ktorý vyplýva z osobitného predpisu. Sporným zostalo, či v danom prípade predstavovalo ust. § 36 ods. 7 zákona č. 657/2004 Z. z. obmedzenie pôsobnosti dotknutého orgánu na podanie záväzného stanoviska len pre prípady, ak sa budovaná a povoľovaná sústava tepelných zariadení nachádza v zriadenom ochrannom pásme.

Súd prvého stupňa vyjadril názor, že ust. § 36 ods. 7, ods. 8 zákona č. 657/2004 Z. z. predstavuje iné, rozdielne oprávnenie pre držiteľa povolenia na rozvod tepla ako je uplatnenie pôsobnosti dotknutého orgánu podľa § 140a a 125 stavebného zákona v spojení s ust. § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. Vyššie uvedené ust. § 36 ods. 7, ods. 8 predstavuje úpravu týkajúcu sa činností v zriadených ochranných pásmach. Nemusí ísť pritom len o výstavbu tepelných zariadení. Aj z rozdielnej terminológie zákonodarcu sa dá usúdiť, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré existujú nezávisle na sebe a majú aj rozdielny účel. Zatiaľ čo ustanovením § 36 ods. 7 sa sleduje ochrana zriadených ochranných pásiem a predstavuje spôsob určitej regulácie činnosti v nich, dotknutý orgán je pri vykonávaní svojej pôsobnosti povinný chrániť verejné záujmy, v prípade žalobcu verejné záujmy, ktoré vyplývajú zo zákona č. 657/2004 Z. z. Krajský súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/162/2009 zo dňa 01.07.2010 z ktorého vyplýva správny záver, že zákon č. 657/2004 Z. z. síce *expressis verbis* nedefinuje verejný záujem, ktorý má z neho vyplývať, avšak vzhľadom na obsah jeho jednotlivých ustanovení možno uviesť, že verejným záujmom podľa tohto predpisu bude najmä spoľahlivosť, bezpečnosť a prevádzkyschopnosť sústav tepelných zariadení, ako aj primerané zabezpečenie dodávky tepla na danom území.

Krajský súd taktiež poukázal na to, že aj zo samotnej dikcie ust. § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. vyplýva, že dodávateľ je dotknutým orgánom v každom stavebnom konaní, ak je jeho predmetom výstavba sústavy tepelných zariadení, nielen tých v ochrannom pásme. Zákonodarca mu dokonca v týchto konaniach priznal aj postavenie účastníka správneho konania. Bolo by teda nelogické, že by bol zámer zákonodarcu na jednej strane zásadným spôsobom zúžiť pôsobnosť dotknutého orgánu na možnosť vyjadriť sa len k stavbám - sústavám tepelných zariadení - v ochrannom pásme a súčasne mu priznať v každom konaní o výstavbu sústavy tepelných zariadení postavenie účastníka konania.

Záver správneho orgánu, že žalobca mal síce postavenie dotknutého orgánu, avšak *de facto* k veci nemohol podať záväzné stanovisko, nakoľko nejde o stavbu v ochrannom pásme, a ak ho podal, tak prekročil zákonnú právomoc, je nesprávny a založený na nesprávnom právnom posúdení pôsobnosti dotknutého orgánu podľa § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. Uvedené spôsobilo vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a je taktiež dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP.

Ostatné žalobné námietky obsiahnuté v podanej žalobe prvostupňový súd nepovažoval za dôvodné.

Pokiaľ ide o skúmanie existencie ukončenia odberateľského vzťahu medzi stavebníkom a dodávateľom tepla, súd sa stotožnil s argumentáciou správnych orgánov. Takýto vzťah je zmluvným vzťahom obchodnoprávnej povahy. Skúmanie existencie, resp. ukončenia tohto súkromnoprávneho vzťahu správne orgánu priamo nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Okrem toho, správny orgán podľa prvostupňového súdu správne poukázal na to, že v danom prípade nemôže dôjsť k duplicitě dodávateľsko-odberateľského vzťahu, keďže nevznikne žiaden iný vzťah s iným dodávateľom. Realizáciou zmeny stavby taktiež nebude zasiahnuté do existujúcich zariadení dodávateľa, a najmä v predmetnej veci ide o stavebné konanie, ktorým sa nepovoľuje užívanie stavby.

Žalobca v podanej žalobe neuviedol, akým spôsobom povolenie stavby zasiahne do jeho vecných práv, ktoré vznikli na základe ust. § 10 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z., resp. v čom je povolenie stavby v rozpore s obsahom týchto vecných bremien. Neuviedol ani, ktoré konkrétne vecné bremeno v danej veci bráni povoleniu stavby predmetnej kotolne. Za tejto situácie súd považoval uvedenú žalobnú námietku za nedôvodnú.

Rovnako nie je dôvodná ani námietka týkajúca sa absencie stanoviska mesta k súladu pripravovanej výstavby tepelného zariadenia s koncepciou rozvoja obce v oblasti tepelnej energetiky. Žalovaný v tejto súvislosti správne poukázal na to, že výkon povoloanej kotolne je 49 kilowattov, a teda na tento prípad nespadá povinnosť stanovená v ust. § 12 ods. 8 zákona č. 657/2004 Z. z.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je nezákonné, keď vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a je postihnuté vadou konania, ktorá mala za následok jeho nezákonnosť a z tohto dôvodu ho podľa § 250j ods. 2 písm. a), e) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom uvedené vytýkané nedostatky napraví. Krajský súd rozhodol o náhrade trov konania podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd SR zmenil preskúmaný rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/48/2015-93 zo dňa 07.10.2015 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalobcovi náhradu trov konania neprizná.

V odôvodnení odvolania uviedol, že ako odvolací správny orgán podľa ust. § 59 ods. 1 správneho poriadku doplnil dokazovanie a listom zo dňa 24.10.2014 a po riadnom doručení prvostupňového rozhodnutia právnej zástupkyňi odvolateľa listom zo dňa 07.01.2015 oznámil účastníkom konania doplnenie podkladov pre rozhodnutie a umožnil im v lehote do 7 pracovných dní od doručenia oznámenia nahliadnuť do doplnených podkladov a vyjadriť sa k nim. Z administratívneho spisu žalovaného je zrejmé, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa so všetkými podkladmi pre rozhodnutie, nielen s doplnenou projektovou dokumentáciou, o čom svedčí aj záznam zo dňa 26.01.2015.

Dotknuté orgány vo svojich záväzných stanoviskách posudzovali navrhovanú zmenu stavby – zmenu spôsobu vykurovania. Vo svojich záväzných stanoviskách sa k veci vyjadrili tak, že s navrhovanou zmenou stavby súhlasia. V doplnenej projektovej dokumentácii sa nemenil tepelný zdroj, miesto jeho umiestnenia, ani jeho výkon. Ide o návrhové správne konanie, v ktorom správne orgány nemôžu meniť obsah návrhu, ale sú povinné o ňom konať tak, ako je podaný.

Žalovaný ďalej uviedol, že v priebehu odvolacieho konania aplikoval zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania. Jej podstata spočíva v tom, aby správne orgány vybavili veci včas a bez zbytočných prieťahov a zároveň, aby konanie prebiehalo hospodárne s použitím najvhodnejších prostriedkov vedúcich k správnenému vybaveniu veci. Zásada hospodárnosti vyjadruje požiadavku, aby správny orgán v konaní použil také prostriedky, ktoré sú jednoduché, účinné, nezvyšujú náklady a pritom vedú k správnenému rozhodnutiu.

Rovnako sa žalovaný nestotožnil s názorom prvostupňového súdu týkajúceho sa posúdenia pôsobnosti žalobcu ako dotknutého orgánu.

Podľa ust. § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z., pri výstavbe sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území je dodávateľ tepla v konaní podľa osobitného predpisu dotknutým orgánom, ktorého stanovisko je záväzné. Dodávateľ tepla má súčasne postavenie účastníka konania podľa osobitného predpisu, ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom.

Žalobca sa v žalobe vyhol ust. § 140b ods. 2 stavebného zákona, podľa ktorého je oprávnený uplatňovať požiadavky v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej osobitným predpisom. Vo svojom záväznom stanovisku je povinný vždy uviesť ustanovenie osobitného predpisu, na základe ktorého uplatňuje svoju pôsobnosť a údaj, či týmto záväzným stanoviskom zároveň nahrádza stanovisko pre konanie nasledujúce podľa tohto zákona.

Záväzné stanoviská dotknutých orgánov uplatnené v súlade s § 140b ods. 1 stavebného zákona sú v prvostupňovom rozhodnutí akceptované. Takým záväzným stanoviskom nie je záväzné stanovisko podané spoločnosťou T. a. s., N. D. Tento vlastník tepelného zdroja a tepelných rozvodov v meste N.D. ako dodávateľ tepla má podľa § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. v konaní podľa stavebného zákona na svojom vymedzenom území postavenie dotknutého orgánu. Jeho zákonná pôsobnosť dotknutého orgánu uplatňujúceho záujmy chránené osobitným predpisom bola však obmedzená ustanoveniami zákona o tepelnej energetike. Túto pôsobnosť, ktorou mal chrániť verejné záujmy vymedzené v zákone o tepelnej energetike v právnom vzťahu ku konanou stavebného úradu, podľa názoru žalovaného prekročil. Pôsobnosť dodávateľa tepla ako dotknutého orgánu je možné vecne uplatniť v konaní stavebného úradu iba na základe ust. § 12 ods. 1 a § 36 ods. 8 zákona o tepelnej energetike. Tieto ustanovenia sa na daný prípad neaplikujú, keďže nejde o výstavbu sústavy tepelných zariadení alebo jej časti s celkovým inštalovaným tepelným výkonom 10 MW a viac, na ktorú sa vydáva osvedčenie Ministerstva hospodárstva SR o súlade pripravovanej výstavby sústavy tepelných zariadení alebo jej časti s Energetickou politikou Slovenskej republiky, inak by bolo toto osvedčenie záväzné pre konaniu

stavebného úradu podľa § 140b stavebného zákona a zmena stavby nebola povolená v ochranných pásmach sústavy tepelných zariadení podľa § 36 zákona o tepelnej energetike.

Podľa právneho názoru žalovaného ust. § 140b ods. 2 stavebného zákona predpokladá, že dotknutý orgán vo svojom záväznom stanovisku rešpektuje osobitný predpis, ktorý ho oprávňuje záväzné stanovisko vydať a koná v rozsahu, na ktorý ho tento predpis oprávňuje. Týmto je v tomto prípade zákon o tepelnej energetike.

Zákon o tepelnej energetike nedáva dodávateľovi ako dotknutému orgánu kompetenciu vydávať záväzné stanoviská v rozsahu, aký dodávateľ uzná sa vhodné, naopak vymedzuje rozsah, v rámci ktorého je dodávateľ tepla ako dotknutý orgán oprávnený vydať svoje záväzné stanovisko.

Výklad zákona nemožno povýšiť nad ústavné princípy prijaté v čl. 2 ods. 2, ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorých štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon a každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Postavenie dotknutých orgánov zverené právnických osobám na základe zákona chráni osobitné záujmy verejného charakteru s účinkami štátnych orgánov. Dodávateľ tepla vystupujúci v konaní ako dotknutý orgán je oprávnený prostredníctvom záväzného stanoviska obmedziť práva stavebníka v tom rozsahu, aby povolením stavby v prípade, že sa nachádza v ochrannom pásme, nebola ohrozená sústava tepelných zariadení dodávateľa. Stanovisko dodávateľa tepla, v ktorom sú uplatnené požiadavky iného charakteru, ako mu umožňuje § 36 ods. 7 zákona o tepelnej energetike, nie je možné považovať za záväzné stanovisko dotknutého orgánu s jeho právnymi dôsledkami podľa § 140b ods. 1 stavebného zákona. Dodávateľ ako dotknutý orgán nie je oprávnený vydávať záväzné stanovisko z hľadiska svojich subjektívnych záujmov.

Žalovaný pri posudzovaní obsahu záväzného stanoviska dodávateľa tepla aplikoval aj právny názor Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vyjadrený v stanovisku k postupu v súvislosti zo zákonom č. 100/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov č. x zo dňa 18.08.2014.

Stavebný zákon v ust. § 136 definuje postup stavebného úradu v prípade, ak v priebehu konania vznikol medzi dotknutými orgánmi rozpor vyplývajúci z ich záväzných stanovísk a postup podľa § 140b ods. 6 v prípade, ak odvolanie smeruje voči obsahu záväzného stanoviska. Ani jedna z týchto zákonom stanovených možností v predmetnom konaní nenastala.

Stavebný zákon ani iný osobitný predpis neupravuje postup, na základe ktorého by bol stavebný úrad oprávnený riešiť rozpor iného charakteru ako je v § 136 stavebného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu, ktoré prvostupňovému súdu doručil dňa 29.12.2015 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, uviedol, že súd prvého stupňa v rámci súdneho prieskumu vyvodil správne skutkové a právne závery.

Žalobca je výrobcom a súčasne aj dodávateľom tepla z účinného CZT na vymedzenom území mesta N.D., ktorý teplo vyrába zo 100 % biomasy a ktorý je dodávateľom tepla a TÚV aj do objektu súkromnej Z. š., N. D. V súlade s § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. v platnom znení v prípade výstavby nového tepelného zdroja, ktorý predpokladá aj odpojenie od jestvujúcej účinnej sústavy CZT v stavebnom konaní, v ktorom sa povoľuje výstavba nového zdroja tepla, má žalobca postavenie účastníka konania a súčasne postavenie dotknutého orgánu.

Žalobca tvrdil, že žalovaný nesprávne a účelovo vykladá ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. v platnom znení pokiaľ zamieňa uplatňovanie základných procesných práv účastníkov konania vo vzťahu k preukázaniu správnosti skutkového stavu s plnením zákonných povinností správneho orgánu, ktoré mu ukladá zákon, a to aj povinnosti podľa § 33 ods. 2 zákona.

Postupom stavebného úradu, ako aj žalovaného, došlo k upretiu základných práv žalobcu ako účastníka konania, ktoré zo strany žalobcu boli namietané už v stavebnom konaní.

Žalobca v prvostupňovom konaní podal námietky, obsahom ktorých bolo aj namietanie porušenia § 43d stavebného zákona z pohľadu, že predložená projektová dokumentácia je v rozpore so stanoviskom mesta N.D. č. ŽP/2444/2014 zo dňa 21.05.2014, ktoré stanovisko bolo vydané aj pre účely ohrevu TÚV, pričom projektová dokumentácia túto skutočnosť neriešila, ohrev TÚV nebol ani predmetom žiadosti o vydanie stavebného povolenia. Dodávka tepla, ako aj dodávka TÚV do objektu, v ktorom došlo k povoleniu výstavby nového tepelného zdroja bola a je aj v súčasnom období zabezpečovaná žalobcom.

Následne 04.07.2014 stavebník do konania predložil zmenenú projektovú dokumentáciu o ohrev TÚV. Stavebný úrad bez ďalšieho konania vo vzťahu k účastníkom a dotknutým orgánom, nerešpektujúc ich základné práva, po predložení zmenenej projektovej dokumentácie, pristúpil k vydaniu stavebného povolenia dňa 23.07.2014, keď obsahom povolenia bola stavba povolená na podklade doplnenej projektovej dokumentácie o ohrev TÚV, avšak pri pôvodne deklarovanom výkone 49 kW.

Žalovaný listom zo dňa 07.01.2015 splnomocnenej právnej zástupkyne žalobcu oznámil, že nakoľko stavebný úrad po doplnení podkladov zo strany stavebníka neoboznámil účastníkov konania s týmito doplnenými podkladmi, odvolací orgán postupom podľa § 59 ods. 1 v spojení s § 33 ods. 2 správneho poriadku uviedol účastníkom konania doplnenie uvedených podkladov prvostupňového rozhodnutia, pričom súčasne

vyslovil, že účastníci majú právo do doplnených podkladov nahliadnuť a vyjadriť sa k nim v lehote 7 pracovných dní od doručenia oznámenia.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že týmto úkonom odstránil pochybenie prvostupňového orgánu, ide podľa žalobcu o nesprávny právny záver. Výzva zaslaná žalovaným nie je splnením zákonnej povinnosti na oboznámenie sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko ňou žalovaný iba oznámil účastníkom konania doplnenie projektovej dokumentácie s uplatnením procesného práva nahliadnutia do doplnených podkladov, teda k uplatneniu práva, ktoré prislúcha každému účastníkovi v priebehu celého konania, ktoré účastník môže a nemusí uplatniť. Súčasne určenie lehoty 7 pracovných dní pre uplatnenie práva vyjadrenia je vyjadrením koncentračnej zásady uplatňujúcej sa priamo v stavebnom konaní, ktorej uplatnenie predpokladá § 21 ods. 2 správneho poriadku, pričom uplatnenie tejto zásady nemôže byť nahrádzané v odvolacom konaní.

Žalobca ďalej upozornil na ďalšie hmotnoprávne, ako aj procesnoprávne pochybenia stavebného úradu, za ktoré považuje hlavne snahu žalovaného o konvalidáciu porušenia koncentračnej zásady stavebným úradom, keď žalovaný nesprávne uvádza, že ním vykonaný úkon, ktorým bolo iba oboznámenie s doplnenou PD, resp. výzva na uplatnenie práva nahliadnutia do doplnenej PD o ohrev TUV, má byť odstránením porušenia zákonnej povinnosti stavebného úradu spočívajúcej v oboznámení sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku. Uvedenú povinnosť opomenul aj samotný žalovaný pred vydaním rozhodnutia o odvolaní, a to nielen vo vzťahu k účastníkom konania, ale aj vo vzťahu k dotknutým orgánom, ktorým podľa § 140a v spojení s § 33 ods. 2 stavebného zákona uvedené právo prislúcha ako osobe zúčastnenej na konaní.

Na základe nezákonného postupu stavebného úradu došlo k nezákonnému zásahu do práv žalobcu, ktorý tvrdil, že túto nezákonnosť namietal od počiatku. Tvrdenia uvádzané žalovaným, v ktorých svoj postup predovšetkým odvodzuje od zásady hospodárnosti, podľa názoru žalobcu nemajú oporu v zákone.

V uvedenom prípade žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán svojím konaním porušili základné právo žalobcu na právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR, ktorého obsahom je povinnosť správnych orgánov, a to aj v rámci prieskumu odvolacím orgánom, zohľadniť všetky zásady a princípy správneho konania jednotlivu a následne v ich súhrne a nie svojvoľne absolutizovať len jednu z nich a na nej založiť rozhodnutie vo veci.

Podľa názoru žalobcu zákonnou povinnosťou stavebného úradu je predovšetkým povinnosť zabezpečiť zákonom určenými podmienkami najmä ochranu záujmov spoločnosti pri výstavbe a pri užívaní stavby, komplexnosť stavby, dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, prípadne iných predpisov a technických noriem a dodržanie požiadaviek určených dotknutými orgánmi, predovšetkým vylúčenie alebo obmedzenie negatívnych účinkov stavby a jej užívania. Uvedené skutočnosti následne musia byť premietnuté do samotného rozhodnutia, ktorým sa stavba povoľuje. Žalobca tvrdil, že zo stavebného povolenia potvrdeného žalovaným síce vyplýva, že stavebník je povinný dodržať požiadavky vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov, avšak nie je z neho zrejmé, akých dotknutých orgánov, aké podmienky v stanoviskách boli uplatnené

a v akom rozsahu sú pre stavebníka záväzné. Tieto skutočnosti nevyplývajú z výrokovej časti stavebného povolenia.

Ak v rámci konania nebolo preukázané, že všetky dotknuté orgány boli vyzvané na podanie záväzných stanovísk k navrhovanej zmene stavby na podklade zmenenej projektovej dokumentácie, nemôže ísť zo strany konajúceho orgánu o tvrdenie, že vo veci došlo k riadne zistenému skutkovému stavu veci.

Podľa žalobcu skúmanie zmeny výkonu tepelného zdroja je podstatné aj vo vzťahu k splneniu ďalšej zákonnej podmienky pre vydanie stavebného povolenia, ktorou je záväzné stanovisko mesta N.D. o súlade potreby výstavby nového tepelného zdroja s energetickou koncepciou rozvoja obce podľa § 12 zákona č. 657/2004 Z. z. v platnom znení, pričom skúmanie tejto podmienky je zákonnou povinnosťou stavebného úradu, a to práve z dôvodu správneho a zákonného zistenia skutkového stavu. Žalobca uvedenú námietku podporil aj dôkazom, ktorý do konania založil a s ktorým sa žalovaný v rozhodnutí nevysporiadal.

Žalobca tiež namietal, že tepelný výkon 49 kW je nereálny a nemôže zabezpečiť základný účel vykurovania objektu, vrátane TÚV.

V rámci odvolacieho konania, po oboznámení sa s doplnenou projektovou dokumentáciou, žalobca nereálnosť deklarovaného výkonu pre UK a TÚV namietal, pričom z rozhodnutia žalovaného nie je zrejmé, ako túto skutočnosť skúmal a ako sa s jestvujúcim rozporom vysporiadal. Existenciu tohto dôkazu a jeho význam na skutkový stav veci žalovaný opomenul.

Žalobca nesúhlasil s právnym názorom žalovaného, ktorý sa odvoláva na závery Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, nakoľko tento záver nesprávne a v rozpore so zákonom interpretuje pokiaľ tvrdí, že žalobca mohol svoje záväzné stanovisko vydať iba v rozsahu § 36 zákona č. 657/2004 Z. z., teda v rozsahu ochranných pásiem sústavy tepelných zariadení.

Vo vzťahu k postaveniu žalobcu ako dotknutého orgánu a ním vydávaných záväzných stanovísk, nielen podľa § 36 zákona č. 657/2004 Z. z. v platnom znení, ale aj ochrany verejných záujmov podľa citovaného zákona je potrebné, aby žalovaný pri posudzovaní tejto otázky pristúpil predovšetkým k výkladu základných pojmov, ktoré sú upravené v § 2 citovaného zákona.

Dotknuté orgány v konaniach podľa stavebného zákona chránia záujmy uvedené v § 126 ods. 1 v rámci svojej pôsobnosti najmä tým, že majú právo nazeráť do spisov, podávať záväzné stanoviská podľa § 140b, zúčastňovať sa na ústnom pojednávaní a miestnej obhliadke a vykonávať so stavebným úradom spoločné úkony podľa tohto zákona. V tomto prípade žalobca je výrobcom a súčasne aj dodávateľom tepla z účinného CZT na vymedzenom území mesta N.D., ktorý teplo vyrába zo 100 % biomasy, teda má postavenie dodávateľa. Nakoľko je žalobca výrobcom a súčasne aj dodávateľom tepla, je v zmysle zákona jednak držiteľom povolenia na výrobu tepla z účinného CZT na vymedzenom území a súčasne je aj držiteľom povolenia na rozvod tepla.

V tejto súvislosti žalobca poukázal na ust. § 140a stavebného zákona v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 657/2004 Z. z. v platnom znení.

Žalobca v postavení dotknutého orgánu podal záväzné stanovisko podľa vyššie citovaného zákona, teda ako držiteľ povolenia na výrobu tepla, v ktorom vyslovil svoj nesúhlas s výstavbou nového tepelného zdroja, práve s poukazom na skutočnosť, že je výrobcom tepla zo 100 % biomasy, jedná sa teda o účinný CZT, pričom výstavba nového tepelného zdroja bude mať negatívny dopad na verejné záujmy týkajúce sa obyvateľov mesta N.D.

Žalovaný v rozpore so zákonom nerešpektoval zákonom priznané právo výrobcu tepla, teda držiteľa povolenia na výrobu tepla, na podanie záväzného stanoviska v rozsahu ochrany verejných záujmov obyvateľov mesta N.D. a obmedzil ho iba na rozsah vzťahujúci sa na držiteľov povolenia na rozvoz tepla.

Právo podania záväzného stanoviska výrobcom tepla v rozsahu podľa § 12 zákona č. 657/2004 Z. z. v platnom znení vyplýva priamo z odseku 11 citovaného ustanovenia, podľa ktorého ustanovenia odsekov 1 až 10 sa primerane vzťahujú aj na zmeny a úpravy v existujúcich sústavách tepelných zariadení, pre ktoré sa vyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu, a to podľa § 55 stavebného zákona, o čo v danom prípade nesporne ide. Vybudovaním nového tepelného zdroja dochádza k zásahu do jestvujúcej sústavy účinného CZT. Žalobca považoval tvrdenia žalovaného v podanom odvolaní za účelové tvrdenia, nakoľko z obsahu podaného stanoviska je zrejmé, pre aké chránené záujmy podľa zákona č. 657/2004 Z. z. bolo záväzné stanovisko výrobcom tepla vydané. Práve na podklade podaného záväzného stanoviska mal stavebný úrad vyzvať stavebníka na predloženie dôkazov preukazujúcich technickú, ekonomickú a environmentálnu opodstatnenosť odpojenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd preskúmaný rozsudok Krajského súdu v Trenčíne ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania.

Účastník konania občianske združenie E., N. D. sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj odvolanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk a došiel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa § 244 ods. 1 OSP, v správnom súdnictve preskúvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Predmetom odvolacieho konania v preskúvanej veci bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, ktorým zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 11.02.2015 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a), e) OSP.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd mal preukázať, že predmetom konania v danej veci je preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 11.02.2015, ktorým bolo podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zmenené prvostupňové rozhodnutie vydané mestom N.D. zo dňa 23.07.2014 v časti záväznej podmienky uvedenej v bode 5, ďalej bol do výroku doplnený text: „*Stavebné povolenie stráca platnosť, ak sa so zmenou stavby nezačalo do dvoch rokov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť.*“ Ostatné časti výroku prvostupňového rozhodnutia sa nemenili.

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že dňa 22.05.2014 Občianske združenie E., so sídlom N. D., ako nájomca stavby – S. z. š., so sídlom N. D. požiadal stavebný úrad o stavebné povolenie na vybudovanie kotolne na peletky s predpokladaným termínom dokončenia december 2014. Súčasne tento stavebník predložil projektovú dokumentáciu vypracovanú Ing. J. B. a súhlas mesta N.D. ako orgánu vo veciach preneseného výkonu štátnej správy v oblasti ochrany ovzdušia s povolením stavby malého stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia „*Súkromná základná škola - kotolňa na peletky*“.

Dňa 29.05.2014 bolo vydané stavebným úradom oznámenie o začatí konania, ktoré obsahovalo poučenie pre účastníkov konania ohľadne možnosti podať námietky v lehote 7 pracovných dní. Uvedené oznámenie bolo doručené žalobcovi ako dotknutému orgánu dňa 04.06.2014 a následne dňa 12.06.2014 žalobca doručil stavebnému úradu svoje nesúhlasné záväzné stanovisko, ktoré bolo odôvodnené nesúlalom navrhovaného zámeru s koncepciou rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky, nesplnením zákonnej podmienky upravenej v ust. § 20 ods. 3, 4 zákona č. 657/2004 Z. z., existenciou duplicity vo vzťahu k zásobovaniu teplom objektu, negatívnym vplyvom na hospodárnosť a energetickú efektívnosť sústavy tepelných zariadení, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu ako dodávateľa tepla z obnoviteľných zdrojov, negatívnym vplyvom stavby na životné prostredie z dôvodu vyššej produkcie emisii znečisťujúcich látok z malého zdroja v porovnaní s CZT pre daný objem výroby a možného zhoršenia kvality bývania v danej lokalite z dôvodu permanentnosti zásobovania zdroja peletkami nákladnou dopravou.

Súčasne boli doručené stavebnému úradu námietky právnej zástupkyne žalobcu týkajúce sa skutočnosti, že prvostupňový správny orgán so žalobcom nekonal aj ako s účastníkom konania, keď mu toto postavenie vyplýva z ust. § 12 zákona č. 567/2004 Z. z. V nadväznosti na toto podanie správny orgán vydal dňa 26.06.2014 oznámenie o rozšírení okruhu účastníkov stavebného konania, v ktorom bolo žalobcovi priznané postavenie účastníka konania a bol poučený o práve podať námietky v uvedenej lehote. Dňa 04.07.2014 bolo stavebnému úradu doručené doplnenie projektu, a to technické výkresy, technická správa, a výpis materiálu na ohrev TUV k projektu „*Súkromná základná škola - kotolňa na peletky*“, ktoré boli vypracované ešte pred

začatím stavebného konania. Dňa 10.07.2014 podal žalobca ako účastník stavebného konania v stanovenej lehote námietky, ktorých obsahom je jednak námietka týkajúca sa neukončenia zmluvného vzťahu o dodávke a odbere tepla č. x, ako aj námietka smerujúca k náležitostiam súhlasu mesta N. D. zo dňa 21.05.2014. Žalobca taktiež poukazoval na to, že navrhovaná prestavba nie je v súlade s koncepciou mesta a taktiež stanovisko mesta je vydané pre účely vybudovania kotolne ako zdroja ohrevu vody na ústredné vykurovanie, avšak samotné stanovisko, ako aj samotný projekt nerieši dodávku ohrevu teplej vody, čím nie sú splnené zákonné požiadavky upravené v ust. § 43d stavebného zákona a ust. § 20 ods. 3 zákona č. 657/2004 Z. z.

Stavebný úrad vydal dňa 23.07.2014 stavebné povolenie na zmenu dokončenej stavby „*Súkromná základná škola, N. D. - kotolňa na peletky*“, nachádzajúcej sa na pozemku parc. č. KN C x, k. ú. N. D. s tým, že boli pod bodom 1.-15. určené záväzné podmienky realizácie stavby, súčasne boli námietky žalobcu ako účastníka konania zamietnuté. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca včas odvolanie, v ktorom opätovne poukázal na neukončenie existujúceho zmluvného vzťahu o dodávke a odbere tepla do objektu, ktorého sa týka zmena dokončenej stavby. Namietal nerešpektovanie záväzného stanoviska, ktoré v predmetnej veci ako dotknutý orgán vydal, absenciu stanoviska mesta vo vzťahu súladu s energetickou koncepciou, existenciu zákonného vecného bremena, ktoré bráni odpojeniu od centrálného zdroja a ďalšie procesné pochybenia. Konkrétne žalobca uviedol, že z prvostupňového rozhodnutia sa dozvedel o doplnení projektovej dokumentácie o riešenie ohrevu teplej úžitkovej vody. Vo vzťahu k tejto skutočnosti však absentujú vyjadrenia dotknutých orgánov a taktiež s uvedeným doplnením (ktoré bolo vykonané po uplynutí lehoty na námietky) neboli účastníci oboznámení, čím boli porušené ich práva.

Dňa 30.01.2015 žalobca podal žalovanému podnet na konanie o potvrdenie alebo zmenu záväzného stanoviska, ktoré vydal ako dotknutý orgán.

V rámci odvolacieho konania žalovaný vydal dňa 07.01.2015 oznámenie o doplnení podkladov, pričom zo záznamu spísaného žalovaným dňa 26.01.2015 vyplýva, že predmetom oboznámenia bola projektová dokumentácia - technická správa a výkresy predložené stavebníkom v rámci prvostupňového konania dňa 04.07.2014.

Žalovaný ako odvolací správny orgán prejednal podané odvolanie žalobcu a vydal rozhodnutie zo dňa 11.02.2015, ktoré je predmetom prieskumu. V napadnutom rozhodnutí konštatoval, že vo veci bola podaná riadna žiadosť o stavebné povolenie. Stavebník je nájomcom nehnuteľnosti v ktorej sa majú vykonávať zmeny, pričom prenajímateľ mesto N. D. mu udelil písomný súhlas na takúto zmenu vykurovacieho systému. Dňa 04.07.2014 stavebník doplnil projektovú dokumentáciu o ohrev TÚV, keďže prvostupňový správny orgán neupovedomil účastníkov o tomto doplnení, učinil tak odvolací orgán v odvolacom konaní s tým, že účastníci mali možnosť do týchto doplnených podkladov nahliadnuť.

K jednotlivým odvolacím dôvodom uviedol, že záväzné stanoviská dotknutých orgánov uplatnených v súlade s ust. § 140b stavebného zákona boli prvostupňovým správnym orgánom akceptované. Takým záväzným stanoviskom nie je záväzné stanovisko spoločnosti T., a. s. Konštatoval, že táto spoločnosť má v zmysle ust. §

12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. postavenie dotknutého orgánu, avšak jeho pôsobnosť bola obmedzená zákonom o energetike a túto pôsobnosť prekročil. Pôsobnosť dodávateľa tepla ako dotknutého orgánu je možné vecne uplatniť v konaní stavebného úradu na základe ust. § 12 ods. 1 a § 36 ods. 8 zákona o tepelnej energetike. Tieto ustanovenia sa však na daný prípad neaplikujú, pretože nejde o výstavbu sústavy tepelných zariadení alebo jej časti s celkovým nainštalovaným tepelným výkonom 10 MW a viac, na ktorú sa vydáva osvedčenie Ministerstva hospodárstva SR o súlade pripravovanej výstavby s Energetickou politikou SR a zmena stavby sa nepovoľuje v ochranných pásmach sústavy tepelných zariadení podľa § 36 zákona o tepelnej energetike.

Podľa § 59 ods. 1 správneho poriadku, odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

Podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku, ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Podľa § 47 ods. 1, 2 správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke. Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 140 stavebného zákona, ak nie je výslovne uvedené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 140a písm. c) stavebného zákona, dotknutým orgánom podľa tohto zákona je vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 140b ods. 1 stavebného zákona, záväzné stanovisko je na účely konaní podľa tohto zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci.

Podľa § 140b ods. 2 stavebného zákona, dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať požiadavky v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej osobitným predpisom. Vo svojom záväznom stanovisku je povinný vždy uviesť

ustanovenie osobitného predpisu, na základe ktorého uplatňuje svoju pôsobnosť, a údaj, či týmto záväzným stanoviskom zároveň nahrádza stanovisko pre konanie nasledujúce podľa tohto zákona.

Podľa § 126 ods. 1 stavebného zákona, ak sa konanie podľa tohto zákona dotýka záujmov chránených predpismi o ochrane zdravia ľudu, o utváraní a ochrane zdravých životných podmienok, vodách, o ochrane prírodných liečebných kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov, o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, o lesoch a lesnom hospodárstve, o opatreniach na ochranu ovzdušia, o ochrane a využití nerastného bohatstva, o kultúrnych pamiatkach, o štátnej ochrane prírody, o požiarnej ochrane, o zákaze biologických zbraní, na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, o odpadoch, o veterinárnej starostlivosti, o vplyvoch na životné prostredie, o jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení, o prevencii závažných priemyselných havárií, o správe štátnych hraníc, o pozemných komunikáciách, o dráhach a o doprave na dráhach, o civilnom letectve, o vnútrozemskej plavbe, o energetike, o tepelnej energetike, o elektronických komunikáciách, o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, o civilnej ochrane, o inšpekcii práce a o štátnej geologickej správe, rozhodne stavebný úrad na základe záväzného stanoviska dotknutého orgánu podľa § 140a, ktorý uplatňuje požiadavky podľa osobitných predpisov.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení účinnom v čase vydania prvostupňového rozhodnutia, výstavbu sústavy tepelných zariadení alebo jej časti s celkovým inštalovaným tepelným výkonom 10 MW a viac možno uskutočniť len na základe osvedčenia o súlade pripravovanej výstavby sústavy tepelných zariadení alebo jej časti s Energetickou politikou Slovenskej republiky (ďalej len "osvedčenie"); toto osvedčenie vydáva ministerstvo a je záväzné. O vydanie osvedčenia môže písomne požiadať fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 12 ods. 8 zákona č. 657/2004 Z. z., výstavbu sústavy tepelných zariadení s celkovým inštalovaným tepelným výkonom od 100 kW vrátane do 10 MW možno uskutočniť len na základe záväzného stanoviska obce o súlade pripravovanej výstavby sústavy tepelných zariadení s koncepciou rozvoja obce v oblasti tepelnej energetiky.

Podľa § 12 ods. 10, 11 zákona č. 657/2004 Z. z., pri výstavbe sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území je dodávateľ v konaní podľa osobitného predpisu dotknutým orgánom, ktorého stanovisko je záväzné. Dodávateľ tepla má súčasne postavenie účastníka konania podľa osobitného predpisu, ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom. Ustanovenia odsekov 1 až 10 sa primerane vzťahujú aj na zmeny a úpravy v existujúcich sústavách tepelných zariadení, pre ktoré sa vyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pre preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov § 247 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či bolo rozhodnutie vydané v súlade so zákonom

a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, a teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 251 ods. 3 OSP). Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1).

Podľa ustanovenia § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 2 konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, spolu so závermi krajského súdu sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosti, ktoré vo veci správne posúdil a ustálil už krajský súd a to, že v danom prípade je podľa ustanovenia § 59 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. účastníkmi stavebného konania sú

- a) stavebník,
- b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbách na nich, vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke a iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,
- c) ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu, 1g (§ 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie),
- d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,
- e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 657/2004 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie dodávateľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom povolenia na výrobu tepla, výrobu tepla a rozvod tepla alebo rozvod tepla alebo sa na ňu vzťahuje oznamovacia povinnosť podľa § 11 a ktorá dodáva teplo odberateľovi.

Podľa § 2 písm. l) zákona č. 657/2004 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie sústavou tepelných zariadení, zariadenia na výrobu, rozvod alebo spotrebu tepla.

Podľa § 2 písm. q) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie vymedzeným územím územie, na ktorom sa dodávateľovi ukladá povinnosť distribúcie a dodávky tepla.

Podľa § 2 písm. y) citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie centralizovaným zásobovaním teplom, dodávka tepla, prostredníctvom verejného rozvodu tepla z jedného alebo viacerých zariadení na výrobu tepla.

Podľa § 2 písm. z) zákona č. 657/2004 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie účinným centralizovaným zásobovaním teplom, systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorým sa dodáva aspoň 50% tepla vyrobeného z obnoviteľných zdrojov energie alebo 50% tepla z priemyselných procesov, 75% vyrobeného kombinovanou výrobou alebo 50% tepla vyrobeného ich kombináciou.

Žalobca je výrobcom a súčasne aj dodávateľom tepla účinného CZT na vymedzenom území mesta N.D., ktorý teplo vyrába zo 100%-nej biomasy a ktorý je dodávateľom tepla a teplej úžitkovej vody aj v objekte s. z. š. v N.D.

V súlade s vyššie citovaným ustanovením § 12 ods. 10 zákona č. 657/2004 Z. z. v platnom znení, v prípade výstavby nového tepelného zdroja, ktorý predpokladá aj odpojenie od jestvujúcej účinnej sústavy CZT v stavebnom konaní, v ktorom sa povoľuje výstavba nového zdroja tepla, má žalobca postavenie účastníka konania a súčasne postavenie dotknutého orgánu.

Na základe obsahu administratívneho spisu senát odvolacieho súdu konštatoval porušenie základných práv žalobcu ako účastníka konania, ktoré tento namietal už v stavebnom konaní.

V tomto prípade sa senát odvolacieho súdu stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, že takýto postup má za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia a je daný dôvod na jeho zrušenie podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. e) OSP.

Žalovaný správny orgán v ďalšom konaní bude povinný po doplnení podkladov zo strany stavebníka, s týmito riadne oboznámiť žalobcu v súlade s ustanovením § 33 ods. 2 zákona o správnom konaní a § 3 ods. 2 citovaného zákona v spojení s ustanovením § 140a stavebného zákona.

Bude jeho povinnosťou zaoberať sa všetkými dôkazmi a námietkami, ktoré žalobca v administratívnom konaní uvádzal a následne sa s nimi vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadať. Najmä bude potrebné zaoberať sa s námietkami žalobcu ohľadom doložených stanovísk dotknutých orgánov v súvislosti so skutočnosťou, že došlo k zmene projektovej dokumentácie, resp. zabezpečiť všetky potrebné záväzné stanoviská, tak aby bol dostatočne zistený skutkový stav vo veci, a to najmä s ohľadom na deklarovaný tepelný výkon.

K ďalšej odvolacej námietke ohľadom posúdenia pôsobnosti žalobcu ako dotknutého orgánu odvolací súd uvádza, že s touto nie je možné sa stotožniť. V konaní bol preukázané, že žalobca je výrobcom a súčasne aj dodávateľom tepla z účinného CZT na vymedzenom území mesta N.D., ktorý teplo vyrába zo 100%-nej biomasy, teda má postavenie dodávateľa. Keďže žalobca je výrobcom a súčasne aj dodávateľom tepla, je v zmysle zákona držiteľom povolenia na výrobu tepla z účinného CZT na vymedzenom území a súčasne je aj držiteľom povolenia na rozvod tepla.

Odvolací súd sa stotožňuje s krajským súdom, keď tvrdí, že dotknuté orgány, nepredkladajú záväzné stanoviská týkajúce sa ich subjektívnej právnej sféry, ale týkajúce sa verejných záujmov, ktorých ochrana vyplýva z osobitného predpisu. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že žalobca ako dotknutý orgán v konaní podľa stavebného zákona má postavenie *sui generis*. Podstatou záväžného stanoviska je na jednej strane odborná pomoc stavebnému úradu a na druhej strane ochrana verejných záujmov, ktoré sú zverené do ich pôsobnosti, a to v zmysle osobitných právnych predpisov. Záväzné stanovisko sa tak stáva jedným z podkladov pre rozhodnutie a pokiaľ obsahuje podmienky, musí ich stavebný úrad prevziať do výrokových častí svojho rozhodnutia. Je potrebné zdôrazniť, že hoci zákon č. 657/2004 Z. z. o energetike bližšie verejný záujem nedefinuje, avšak z hľadiska zmyslu a účelu tohto zákona možno vyvodiť potom záver, že takýmto verejným záujmom bude predovšetkým spoľahlivosť, bezpečnosť a prevádzkyschopnosť sústav tepelných zariadení ako aj primerané zabezpečenie dodávky tepla na danom území.

Vzhľadom na všetky tieto uvedené skutočnosti bolo povinnosťou stavebného úradu zaoberať sa i príslušnými námietkami žalobcu už v štádiu správneho konania pred prvostupňovým správnym orgánom. V opačnom prípade došlo k porušeniu procesných práv žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ktorá skutočnosť mohla mať podstatný vplyv na zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu vo veci samej.

S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd konštatuje, že krajský súd rozhodol vecne správne a preto Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Trenčíne potvrdil, keďže nezistil odôvodnenosť odvolacej argumentácie žalobcu.

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 177,86 € titulom náhrady právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci (139,83 € + režijné výdavky 8,39, s 20% DPH).

Toto rozhodnutie prijal senát NS SR v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V znení účinnom od 1. mája 2011).

Podľa ustanovenia § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

8.

R O Z H O D N U T I E

V prípade, že lehota na podanie kasačnej sťažnosti je jednomesačná, a teda ide o lehotu určenú podľa mesiacov (ustanovenie § 69 ods. 4 Správneho súdneho poriadku), skončí sa uplynutím toho dňa, ktorý číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom nastala udalosť určujúca začiatok lehoty. Určujúcou a rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie začiatku plynutia kasačnej mesačnej lehoty je vtedy deň doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu, ktorý podáva kasačnú sťažnosť. Mesačná kasačná lehota uplynie v deň, ktorý číselným označením zodpovedá tomuto dňu. Začiatok plynutia jednomesačnej kasačnej lehoty sa preto nepočíta odo dňa právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2018, sp. zn. 6Sžfk/35/2017)

1. Krajský súd v T. (ďalej v texte ako „krajský súd“) rozsudkom podľa ust. § 191 ods. 1 písm. f) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, Bratislava z 28. marca 2014 a vec vrátil prvostupňovému správnomu orgánu na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

2. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný kasačnú sťažnosť z 10. mája 2017, doručenu súdu dňa 15. mája 2017, ktorou sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte ako „kasačný súd“) zmenil rozsudok krajského súdu a žalobu v celom rozsahu zamietol, alternatívne, aby zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V predkladacej správe z 19. júna 2017 krajský súd uvádza, že kasačná sťažnosť bola podaná včas.

Z o d ô v o d n e n i a :

3. Podľa § 145 ods. 1 SSP doručený rozsudok je právoplatný, ak nie je ďalej ustanovené inak.
4. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.
5. Podľa § 443 ods. 1 veta prvá SSP kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ak tento zákon neustanovuje inak.
6. Podľa § 443 ods. 5 SSP zmeškanie lehoty uvedenej v § 443 ods. 1 až 4 SSP nemožno odpustiť.
7. Podľa § 69 ods. 1 SSP lehoty podľa tohto zákona sa počítajú na hodiny, dni, týždne, mesiace a roky.

8. Podľa § 69 ods. 4 veta prvá SSP lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

9. Podľa § 69 ods. 6 SSP lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na správnom súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak podanie urobené elektronickými prostriedkami je doručené mimo pracovného času.

10. Podľa § 459 písm. a) SSP kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak bola podaná oneskorene.

11. Z vyššie citovaných ustanovení Správneho súdneho poriadku vyplýva, že konanie pred správnymi súdmi je v zásade jednoinštančné. Kasačná sťažnosť preto predstavuje osobitný opravný prostriedok majúci povahu mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý smeruje voči právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu.

12. Kasačná sťažnosť musí byť podaná riadne a včas, oprávneným subjektom, musí smerovať proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná a mať náležitosti ustanovené zákonom, inak ju musí kasačný súd odmietnuť ako neprípustnú.

13. Kasačný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že rozhodnutie krajského súdu bolo kasačnému sťažovateľovi riadne doručené do vlastných rúk dňa 7. apríla 2017 podľa pripojenej doručenký. Kasačná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu dňa 10. mája 2017 podľa priloženej obálky, doručená na krajský súd dňa 15. mája 2017.

14. Kasačný sťažovateľ mal na podanie kasačnej sťažnosti v prejednávanej veci lehotu jeden mesiac od doručenia rozhodnutia správneho súdu. V prípade, že lehota na podanie kasačnej sťažnosti je jednomesačná, a teda ide o lehotu určenú podľa mesiacov, v zmysle ust. § 69 ods. 4 SSP skončí uplynutím toho dňa, ktorý číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom nastala udalosť určujúca začiatok lehoty. Určujúcou a rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie začiatku plynutia jednomesačnej lehoty je vtedy deň doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu, ktorý si podáva kasačnú sťažnosť (7. apríl 2017). Deň, ktorý číselným označením zodpovedá tomuto dňu je 7. máj 2017 (lehota jeden mesiac). Začiatok plynutia kasačnej lehoty sa teda nepočíta odo dňa právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu, ktoré sa napáda kasačnou sťažnosťou.

15. V zmysle ust. § 69 ods. 5 SSP, ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom tejto lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Na deň 7. mája 2017 pripadla nedeľa, nasledujúci deň 8. mája 2017 bol deň pracovného pokoja, preto posledným dňom lehoty bol najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. 9. máj 2017 (utorok). Kasačnú sťažnosť podal žalovaný deň po ukončení lehoty na jej podanie, t. j. až dňa 10. mája 2017 (streda).

16. Vzhľadom k tomu, že podľa § 443 ods. 1 veta prvá SSP musí byť kasačná sťažnosť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu a na danú vec nemožno aplikovať výnimky zo všeobecnej lehoty na podanie kasačnej sťažnosti podľa § 443 ods. 2 SSP, pričom v prejednávanej veci podal kasačný sťažovateľ kasačnú sťažnosť po lehote, napriek riadnemu poučeniu v rozhodnutí správneho súdu, kasačný súd rozhodol tak, že podľa § 459 písm. a) SSP kasačnú sťažnosť odmietol ako neprípustnú, pretože bola podaná oneskorene. Kasačný súd sa nemohol zaoberať obsahom napadnutého rozhodnutia, pretože zistil niektorý z dôvodov, ktorý vedie k nemeritórnemu rozhodnutiu, a preto kasačnú sťažnosť žalovaného nebolo možné vecne prejednať a o nej rozhodnúť.

17. Podľa § 467 ods. 1 SSP ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.

18. Podľa § 467 ods. 4 SSP ak kasačný súd rozhodne o zastavení konania, o odmietnutí kasačnej sťažnosti alebo postúpení veci, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania, ktoré predchádzalo zrušeniu rozhodnutia krajského súdu.

19. Podľa § 170 písm. b) SSP žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

20. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 4 SSP tak, že podľa § 170 písm. b) SSP vyslovil, že žiaden z účastníkov kasačného konania nemá právo na náhradu trov konania. Účinky, ako aj výsledok konania pri odmietnutí kasačnej sťažnosti je totiž obdobný ako pri zastavení správneho súdneho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

9.

R O Z H O D N U T I E

Poškodený v priestupkovom konaní, ktorý si uplatnil náhradu spôsobenej škody, môže sa domáhať súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia vydaného v priestupkovom konaní len v tej časti, ktorá sa týka náhrady škody. Predmetom súdneho prieskumu zo strany poškodeného nemôže byť preto rozhodnutie správneho orgánu o zastavení priestupkového konania z dôvodu, že obvinenému nebolo preukázané spáchanie skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, a preto neobstojí tvrdenie poškodeného, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2018, sp. zn. 6Asan/3/2017)

1. Krajský súd v P. (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1, písm. e) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia z 12. januára 2016, nakoľko bola podaná zjavne neoprávnenou osobou, pričom účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

2. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia vyššie uvedeného rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia Okresného úradu K., odbor všeobecnej vnútornej správy z 23. septembra 2015, ktorým bolo zastavené konanie v priestupkovej veci obv. P. G., kde žalobca vystupoval v postavení poškodeného. Po podaní odvolania poškodeným, toto žalovaný preskúmal a oznámil poškodenému oznámením z 12. januára 2016, že po oboznámení sa s podaním poškodeného a s príslušným spisovým materiálom zistil, že podanie poškodeného - odvolanie bolo podané nad rámec zákona. Žalovaný pritom dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu, či zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

3. Krajský súd z obsahu administratívneho aj súdneho spisu zistil, že žalobca bol v konaní o prejednanie priestupku poškodeným a ako taký podľa § 81 ods. 2 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“) sa môže odvolať len vo veci náhrady škody.

4. Podľa krajského súdu, keďže žalobca nebol oprávnený podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zastavení konania, nie je oprávneným ani na podanie žaloby vo veci preskúmania tohto rozhodnutia, čo sa týka zastavenia konania. Zároveň krajský súd konštatoval, že žalobca bol správne poučený správnymi orgánmi, že vo vzťahu k náhrade škody sa môže svojho práva domáhať v občianskoprávnom konaní, preto podanú žalobu žalobcu podľa § 98 ods. 1 písm. e) SSP odmietol.

5. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

6. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v postavení sťažovateľa v zákonom ustanovenej lehote kasačnú sťažnosť prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1, písm. g) SSP) a z dôvodu, že krajský súd nesprávnym úradným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1, písm. f) SSP).

7. K sťažnostnému bodu v zmysle ust. § 440 ods. 1, písm. f) SSP sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti uviedol, že vo veci samej krajský súd vytýčil pojednávanie na deň 6. októbra 2016, kde boli predvolaní účastníci konania. Krajský súd však nevypočul žalobcu, čím došlo podľa žalobcu k porušeniu žalobcovho práva na spravodlivý proces, ako aj k porušeniu čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

8. Ďalej uviedol, že podanie, ktoré označil ako odvolanie podal, pretože mal za to, že prvostupňový správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav veci a na základe takto zisteného skutkového stavu veci túto nesprávne právne posúdil. Podľa názoru sťažovateľa mal žalovaný posúdiť toto podanie podľa obsahu, z ktorého vyplynula potreba obnovy priestupkového konania, resp. preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

9. Dôvodil, že žalovaný v skutočnosti aj potvrdil, že podanie z 26. októbra 2015 posudzoval podľa obsahu a vydal rozhodnutie, ktorého preskúmania sa žalobca domáhal, pretože podľa žalobcu tu boli dôvody na obnovu konania podľa ust. § 62 ods. 1, písm. a), c) a e) Správneho poriadku, a teda považoval rozhodnutie žalovaného za nesprávne.

10. Záverom uviedol, že krajský súd mal vo veci riadne konať a zaoberať sa žalobnými námietkami žalobcu.

11. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v písomnom vyjadrení z 30. januára 2017, v ktorom navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol, pretože je nedôvodná a aby ju alternatívne odmietol v zmysle ust. § 459 písm. b) SSP ako neprípustnú, pretože bola podaná neoprávnenou osobou.

12. Žalovaný ďalej zotrval na skutkovej a právnej argumentácii uvedenej v napadnutom rozhodnutí, vo vyjadrení sa k žalobe žalobcu a na dôvodoch uvádzaných v priebehu pojednávania pred krajským súdom. Skonštatoval, že správny orgán musí mať nespochybniteľný dôkaz o tom, že skutok spáchal konkrétny obvinený a nemôže svoje rozhodnutie zdôvodňovať len domnienkami, ktoré sú však nepostačujúce na usvedčenie obvineného.

13. Podľa jeho názoru prvostupňový správny orgán posúdil vec po právnej aj skutkovej stránke správne a vydal rozhodnutie v súlade s príslušnými ustanoveniami Správneho poriadku a zákona o priestupkoch, keď konanie vo veci priestupku proti majetku podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch zastavil z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané, a to s odkazom na zásadu „*in dubio pro reo*“, t. j. v pochybnostiach v prospech obvineného.

14. Ďalej uviedol, že vzťah medzi obvineným a poškodeným je súkromnoprávny, keďže jeho predmetom je výlučne majetkoprávny nárok, o ktorom môže byť rozhodnuté len v prípade, ak je v priestupkovom konaní vyslovené, že obvinený skutok spáchal. Posudzovanie viny a následného trestu však je zo zákona zverené príslušným orgánom štátnej správy, a preto nie je ovplyvniteľné účastníkom konania.

15. Záverom uviedol, že nemožno tvrdiť, že by žalobca bol dotknutý na svojich právach, ak príslušný správny orgán nevyslovil vinu obvineného z priestupku, ale dospel k záveru, že priestupkové konanie zastavuje. Rozhodnutím žalovaného o zastavení konania totiž žalobca podľa jeho názoru nebol ukrátený na svojom práve domáhať sa cestou občianskoprávnej žaloby náhrady škody.

16. Dospel k záveru, že keďže žalobca nebol oprávnený podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu o zastavení konania, nebol oprávneným ani na podanie žaloby vo veci preskúmania rozhodnutia žalovaného.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti sťažovateľa (453 ods. 1 a ods. 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť z nasledovných dôvodov:

Z o d ô v o d n e n i a :

18. Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že sťažovateľ sa žalobou doručanou na krajský súd dňa 17. marca 2016 domáhal preskúmania zákonnosti oznámenia žalovaného z 12. januára 2016 o nezistení skutočností, ktoré by odôvodňovali zmenu, či zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania, resp. o nezistení dôvodov na obnovu konania.

19. Predmetom oznámenia bolo rozhodnutie Okresného úradu K., odbor všeobecnej vnútornej správy z 23. septembra 2015, ktorým správny orgán zastavil konanie v priestupkovej veci obv. P. G., ktorý sa mal dopustiť priestupku proti majetku podľa ust. § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch, pričom mal spôsobiť škodu žalobcovi vo výške 20 €. Poškodený žalobca bol odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody na súd, alebo na iný príslušný orgán. Priestupkové konanie bolo zastavené z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

20. V poučení rozhodnutia bolo uvedené, že proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný úrad K., odbor opravných prostriedkov, prostredníctvom konajúceho odboru s tým, že poškodený sa môže odvolať proti rozhodnutiu o priestupku len vo veci náhrady škody.

21. V predmetnej veci ostala spornou otázka, či žalobca je osobou oprávnenou, teda aktívne legitimovanou, na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti oznámenia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu o zastavení konania proti obvinenému z priestupku.

22. Podľa § 72 zákona o priestupkoch, v konaní o priestupku sú účastníkmi konania a) obvinený z priestupku, b) poškodený, ak ide o prejednávanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom, c) vlastník veci, ktorá môže byť zhabaná alebo bola zhabaná, a to v časti konania týkajúcej sa zhabania veci, d) navrhovateľ, na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku podľa § 68 ods. 1.

23. Podľa § 81 zákona o priestupkoch, proti rozhodnutiu o priestupku môže sa odvolať v plnom rozsahu len obvinený z priestupku, a ak ide o mladistvého, v jeho prospech aj jeho zákonný zástupca a orgán starostlivosti o dieťa (ods. 1).

24. Poškodený sa môže odvolať len vo veci náhrady škody (ods. 2).

25. Podľa § 83 zákona o priestupkoch, návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní (ods. 2).

26. Na podanie návrhu podľa odseku 2 sú oprávnení účastníci konania (§ 72) v rozsahu, v akom sú oprávnení podať odvolanie (§ 81) (ods. 3).

27. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

28. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

29. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

30. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoje rozhodnutie vydané v obdobnej veci pod sp. zn. 1Sžo/233/2009 z 22. februára 2011, zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 27/2012, z ktorého prevzatú časť odôvodnenia cituje:

31. „Súdna ochrana fyzickým a právnickým osobám aj v rámci správneho súdnictva môže byť poskytnutá len spôsobom a za podmienok stanovených zákonom. V predmetnej veci sú tieto podmienky definované zákonom tak, že preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v priestupkovom konaní sa môže domáhať účastník tohto konania len v rozsahu, v akom mu patrí právo podať odvolanie a teda žalobca, ktorý vystupuje ako poškodený, by sa mohol domáhať súdnej ochrany len v časti správneho rozhodnutia týkajúcej sa náhrady škody.

32. Treba uviesť, že vzťah medzi obvineným a poškodeným je súkromnoprávny, keďže jeho predmetom je výlučne majetkovoprávny nárok, o ktorom môže byť rozhodnuté len v prípade, ak je v priestupkovom konaní vyslovené, že obvinený skutok spáchal. Posudzovanie viny a následného trestu však je zo zákona zverené príslušným orgánom štátnej správy a preto nie je ovplyvniteľné účastníkom konania.

33. Nemožno ani skonštatovať, že žalobca by bol dotknutý na svojich právach, ak príslušný správny orgán nevyslovil vinu obvineného z priestupku, ale dospel k záveru, že priestupkové konanie zastavuje. Rozhodnutím žalovaného o zastavení konania totiž žalobca nebol ukrátený na svojom práve domáhať sa cestou občianskoprávnej žaloby náhrady škody, pretože ak sa priestupkové konanie neskončilo vydaním rozhodnutia o tom, že bol spáchaný priestupok a kto bol jeho páchatel'om, súd by v občianskom konaní s poukazom na ustanovenie § 135 ods. 1 OSP (výklad opakom) takýmto výsledkom priestupkového konania nebol viazaný.

34. Podľa názoru odvolacieho súdu poškodený v priestupkovom konaní, ktorý by si náhradu priestupkom spôsobenej škody uplatnil, by sa mohol domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v priestupkovom konaní podľa ustanovení piatej časti OSP len v tej časti, ktorá by sa týkala náhrady škody. Predmetom súdneho prieskumu na návrh žalobcu preto nemohlo byť rozhodnutie žalovaného o zastavení priestupkového konania z dôvodu, že obvinenému nebolo preukázané spáchanie skutku, ktorý sa mu kládol za vinu.“

35. S vyššie uvedeným záverom sa stotožňuje kasačný súd aj v prejednávanej veci.

36. Sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti ďalej namietal, že nesprávnym procesným postupom, keď krajský súd síce nariadil pojednávanie, avšak nevypočul žalobcu, čím mu ako účastníkovi konania bolo znemožnené, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

37. Kasačný súd predmetnú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko krajský súd na pojednávaní za prítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu riešil aktívnu legitímáciu žalobcu na podanie žaloby, k čomu sa vyjadril jeho právny zástupca, nakoľko išlo o otázku právneho charakteru. Následne krajský súd rozhodol o odmietnutí žaloby z procesného dôvodu, preto tvrdenie žalobcu, že postupom krajského súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces považuje kasačný súd za irelevantné.

38. Pre úplnosť vzhľadom na argumentáciu žalovaného dáva kasačný súd žalovanému do pozornosti, že kasačnú sťažnosť voči uzneseniu krajského súdu č. k. 4S/10/2016-40 zo 6. októbra 2016 bol oprávnený podať i žalobca, pretože argumentoval, že krajský súd nesprávne právne posúdil predmetnú vec v rámci svojej rozhodovacej činnosti, a preto kasačný súd nemohol odmietnuť jeho kasačnú sťažnosť pre podanie neoprávnenou osobou.

39. Na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a právnych argumentov sa kasačný súd stotožnil s právnym záverom krajského súdu, ktorý žalobu žalobcu podľa ust. § 98 ods. 1 písm. e) SSP odmietol, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť v zmysle § 461 SSP ako nedôvodnú, zamietol.

40. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

10.**R O Z H O D N U T I E**

Správny súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v sankčných veciach a rovnako ani správny orgán sa nemôžu zaoberať otázkou, či je príslušná sankcia primeraná vo vzťahu ku skutku a či mal správny orgán aplikovať jednotlivé kritériá inštitútu správneho uváženia pri ukladaní sankcie za situácie, ak príslušná sankcia za spáchaný správny delikt je jednoznačne normatívne vymedzená iba jediným konkrétnym spôsobom sankcionovania, a to taxatívne stanovenou pevnou výškou sankcie.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. februára 2018, sp. zn. 6Sžf/12/2016)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) rozhodnutie žalovaného č. x, spis č. x z 9. apríla 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 70 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný uvedeným rozhodnutím rozklad žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) č. x zo dňa 02. januára 2014, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 40 000,- € podľa § 149 ods. 1 písm. k) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“ alebo „ZVO“) za to, že sa dostal do omeškania 19 pracovných dní so splnením povinnosti podľa § 136 ods. 9 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní v rámci verejnej súťaže na predmet podlimitnej zákazky „S. ulica B., 2. etapa“ vyhlásenej vo Vestníku verejného obstarávania č. 100/2013 zo dňa 24.05.2013 pod zn. x, čím si nesplnil povinnosť v lehote stanovenej zákonom o verejnom obstarávaní.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že predmetom správneho konania bolo rozhodovanie o uložení pokuty žalobcovi, ktorý dňa 24.09.2013 odoslal úradu informáciu podľa § 146 ods. 9 písm. e) ZVO, v ktorej uviedol, že dňa 22.08.2013 sa dozvedel o skutočnosti, ktorá bola predmetom informačnej povinnosti.

Súd z pripojeného administratívneho spisu zistil, že úrad listom zo dňa 08.11.2013 č. x vydal oznámenie o začatí správneho konania podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vo veci uloženia pokuty žalobcovi podľa § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní za to, že sa dostal do omeškania so splnením povinností podľa § 136 ods. 9 písm. e) ZVO v rámci verejnej súťaže na uvedený predmet podlimitnej zákazky „S. ulica B., 2. etapa“.

Uvedené oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 12.11.2013. Následne 18.11.2013 úrad oboznámil žalobcu s podkladmi pre rozhodnutie v správnom konaní, oboznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 20.11.2013 a boli v ňom obsiahnuté aj podklady, z ktorých úrad vychádzal pri uložení výšky pokuty. Zároveň úrad oznámil účastníkovi konania, že oboznámenie s podkladmi pre rozhodnutie sa uskutoční dňa 27.11.2013 v priestoroch úradu v B. kde bude oboznámený s dôvodmi a súvisiacimi dokumentmi pre správne konanie. Žalobcovi bolo umožnené, aby sa v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku k podkladom pre rozhodnutie písomne vyjadril v lehote do 5 pracovných dní od doručenia tohto oznámenia. Na žiadosť žalobcu bol termín oboznámenia sa s podkladmi pre rozhodnutie zmenený zo dňa 27.11.2013 na 04.12.2013, kedy sa aj oboznámenie uskutočnilo, kde bol účastník konania oboznámený aj s tým, že úrad začal konať vo veci z vlastného podnetu. Žalobca ako účastník konania sa k podkladom pre rozhodnutie úradu vyjadril písomne podaním doručeným dňa 12.12.2013.

Dňa 02.01.2014 úrad ako správny orgán prvého stupňa vydal rozhodnutie č. x, ktorým podľa § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní uložil žalobcovi pokutu v celkovej výške 40.000,- € na tom skutkovom základe, že Mesto B. ako verejný obstarávateľ sa dostalo do omeškania 19 pracovných dní so splnením povinnosti podľa § 136 ods. 9 písm. e) ZVO v rámci verejnej súťaže na predmet podlimitnej zákazky „S. ulica B., 2. etapa“ vyhlásenej žalobcom vo Vestníku verejného obstarávania č. 100/2013 zo dňa 24.05.2013 pod značkou x. Úrad výšku pokuty odôvodnil nesplnením ust. § 149 ods. 1 písm. k) ZVO, ktorý určuje výšku sankcie pevnou sadzbou za každých začatých 15 pracovných dní omeškania a preto nebolo možné pristúpiť v danom prípade k moderácii zákonom určenej sadzby pokuty správnych orgánov a ani nebolo možné výšku pokuty upravovať s ohľadom na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti.

Prvostupňové rozhodnutie žalobca napadol včas podaným rozkladom. V ňom napádal vecnú nesprávnosť rozhodnutia pre jeho nesprávne právne posúdenie a zároveň poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „najvyšší súd“) vo veciach sp. zn. 4Sžf/85/2012, 4Sžo/72/2010 a 3Sžf/32/2007. Žalobca namietal, že v danom prípade sankcia uložená prvostupňovým orgánom je neproporcionálna a zjavne neprimeraná povahe skutku a jeho dôsledkom, je v rozpore s princípom právnej istoty a spravodlivosti. Poukázal na to, že je povinnosťou správneho orgánu pri ukladaní sankcie za správny delikt vždy vychádzať z požiadavky na prísnu individualizáciu sankcie. Výšku uloženej pokuty považoval za neprimerane vysokú aj preto, že keby Mesto B. porušilo povinnosť podľa § 136 ods. 9 písm. b), c), d) alebo e) a uzatvorilo zmluvu o dielo na realizáciu zákazky, úrad by uložil účastníkovi konania pokutu podľa § 149 ods. 1 písm. i) len vo výške 2 % zmluvnej ceny úspešného uchádzača, t. j. len vo výške 5302 €, čo je neporovnateľné s uloženou pokutou za nesplnenie informačnej povinnosti (40 000 €). Preto navrhol, aby odvolací orgán jeho rozkladu vyhovel a napadnuté rozhodnutie v kontexte námietok rozkladu zrušil a o pokute bolo rozhodnuté moderáciou jej výšky.

Žalovaný o rozklade žalobcu rozhodol rozhodnutím č. x, spis. č. x dňa 09.04.2014 tak, že rozklad zamietol a napadnuté prvostupňové rozhodnutie úradu ako vecne správne potvrdil. Žalovaný sa stotožnil s právnym názorom a argumentáciou správneho orgánu prvého stupňa o nemožnosti moderácie pokuty a aplikácie ust. § 149 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní na prípad uloženia pokuty, kde je výška pokuty priamo zo zákona stanovená pevnou sumou alebo percentom. V danom prípade bola zákonom určená výška pokuty 20 000

€ za každých začatých 15 dní omeškania, čo v danom prípade pri omeškaní 19 dní znamenalo dvakrát 20 000 €, t. j. spolu 40 000 €.

Prvostupňový súd uviedol, že jeho úlohou v kontexte námietok žaloby bolo posúdiť, vecnú správnosť právneho záveru žalovaného o nemožnosti aplikácie ust. § 149 ods. 4 ZVO v spojitosti s ukladaním sankcie podľa § 149 ods. 1 písm. k) ZVO.

Skonštatoval, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že v predmetnej veci sa žalobca ako verejný obstarávateľ dostal do omeškania s informačnou povinnosťou podľa § 136 ods. 9 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní o 19 dní, čím sa dopustil predmetného správneho deliktu. Tiež bolo nesporné, že zodpovednosti zadávateľa zákazky za transparentné, hospodárne a nediskriminačné vynakladanie verejných prostriedkov zodpovedá zákonodarcom v rámci úpravy správnych deliktov administratívneho trestania vo verejnom obstarávaní zadefinovanie povinnosti žalovaného správneho orgánu sankcionovať najzávažnejšie porušenie zákona o verejnom obstarávaní pevne stanovenou pokutou. Nebolo ale možné súhlasiť s názorom a argumentáciou žalovaného, že v takýchto prípadoch nemožno umožniť moderáciu a správnu úvahu (§ 149 ods. 4 ZVO).

Podľa názoru krajského súdu správny súd pri preskúmvaní napadnutého rozhodnutia rozhoduje v plnej jurisdikcii, a preto argumentácia žalobcu má oporu v rozhodovacej praxi NS SR. Najvyšší súd napr. vo veci sp. zn. 4Sžo/72/2010 zo dňa 22.12.2010 (strana 7) uviedol, že ak správny súd pri preskúmvaní výšky uloženej sankcie zistí, že pokuta uložená správnym orgánom podľa ustanovenia zákona i vo vzťahu k skutku žalobcu je zjavne neprimeraná a porušujúca princíp proporcionality, musí na túto skutočnosť ako orgán zaručujúci nielen zákonné, ale aj spravodlivé posúdenie veci prihliadnúť. Tak ako v trestnom konaní, pre posúdenie výšky sankcie a jej uloženie predpisy trestného práva umožňujú uloženie sankcie aj pod hranicou trestnej sadzby, niet potom dôvodu, aby tak nemohol rozhodnúť súd rozhodujúci v plnej jurisdikcii aj vo vzťahu ku skutku, ktorý nenaplnil znaky trestného činu, ale len znaky správneho deliktu.

Prvostupňový súd uviedol, že výklad a uplatňovanie zákonov musí byť v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“ alebo „ústava“), v danom prípade s čl. 1 ods. 1 a čl. 5 ods. 6. Právna istota a spravodlivosť ako princípy materiálneho právneho štátu podľa názoru súdu nepripúšťajú v individuálnych prípadoch aplikovanie sankcií, ktoré sú zjavne neproporcionálne a neprimerané povahe skutku a jeho dôsledkom, a to ani vtedy, ak zákonodarca v záujme generálnej prevencie chcel prísnosťou a výlučnosťou výšky sankcie bez úpravy kritérií jej uloženia, chrániť závažný verejný záujem. Súd je však pri ukladaní sankcie povinný vychádzať z princípu prísne individuálnej zodpovednosti za skutok, ktorý má svoju mieru závažnosti a dôsledkov.

Prvostupňový súd sa stotožnil s námietkou žalobcu a s ohľadom na skutkové okolnosti veci (omeškanie s informačnou povinnosťou 19 dní, keď zákon hovorí o pokute vo výške 20 000 € za každých začatých 15 dní omeškania v komparácii napríklad i s pokutou podľa § 149 ods. 1 písm. i) ZVO, t. j. v danom prípade 5302 €) súhlasil s tým, že i keď zákonná dikcia ust. § 149 ods. 1 písm. k) ZVO ustanovila sankciu v

rigoróznej výške 20 000 € za každých začatých 15 dní omeškania, ani toto nedáva podklad pre záver, že tak správny orgán a najmä súd nemôže, resp. nemá posudzovať výšku sankcie vo vzájomnej súvislosti aj s ust. § 149 ods. 4 ZVO a prihliadať na povahu, závažnosť, spôsob a na následky porušenia povinností. Zdôraznil, že vždy sa musí mať na zreteli požiadavka prísnej individualizácie sankcie, pričom právna istota a spravodlivosť ako princípy materiálneho právneho štátu nepripúšťajú v individuálnych prípadoch aplikovanie takých sankcií, ktoré sú zjavne neproporcionálne a neprímerané povahe skutku a jeho dôsledkom, a to ani v prípade ak zákonodarca sankciu vyjadril takouto výlučnou úpravou. Vychádzajúc z čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie zákonov musí byť v súlade s Ústavou SR, v danom prípade s jej čl. 1 ods. 1 (napr. uznesenie III. ÚS 247/07, rozsudok NS SR 4Sžo/72/2010, 3Sžf/32/2007).

Vzhľadom na vyššie uvedené prvostupňový súd žalobe ako dôvodnej vyhovel a napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov konania vo výške 70 € predstavujúcej zaplatený súdny poplatok vo veci, keď žalobca podmienku povinného právneho zastúpenia splnil prostredníctvom svojho zamestnanca JUDr. M. K.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný, ktorý uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Žalovaný nesúhlasil s právnym názorom súdu prvého stupňa a k odôvodneniu rozsudku uviedol, že ako ostatný ústredný orgán štátnej správy, môže postupovať len podľa zákona a nemožno legitímne očakávať, aby v konkrétnom konaní porušoval princíp legality zakotvený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: *„Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“*. *Štátny orgán, ktorého postavenie a právomoci sú zákonom reglementované, nie je preto oprávnený z vlastného rozhodnutia a podľa vlastnej úvahy konať nad rozsah svojich zákonných právomocí, nakoľko takéto konanie príslušný právny predpis neustanovuje. Rovnako povinnosť konať v súlade so zákonmi a inými predpismi explicitne vyplýva pre správny orgán zároveň z § 3 ods. 1 správneho poriadku, podľa ktorého, cit.: „Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi“*. Žalovaný mal za to, že v konaní o uložení pokuty žalobcovi postupoval a rozhodol plne v rozsahu stanovenom zákonom o verejnom obstarávaní, t. j. v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Vo väzbe na vyššie uvedené žalovaný dal do pozornosti výklad Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. I. ÚS 3/1998 z 05.02.1998, v zmysle ktorého, cit.: *„Len taký postup orgánu štátu, ktorý zohľadňuje ústavné princípy citovaného ustanovenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky spôsobom a v rozsahu uvedenom vyššie pod bodom 1, je naplnením princípu právnej istoty ako nedielnej súčasti právneho štátu v zmysle čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Základnou podmienkou v materiálnom právnom štáte je*

dôsledné dodržiavanie kompetencií orgánmi verejnej moci. V dôsledku uvedeného preto štátnym orgánom Slovenskej republiky zákony upravujúce ich postavenie a právomoci neumožňujú, aby samostatne rozhodovali v konaní nad rámec zákona, t. j. mimo rozsah zákonom ustanovených právomocí. Zákonom ustanovený rozsah právomocí jednotlivých orgánov štátu je stabilný a k jeho zmene môže dôjsť len v dôsledku neskoršej a obsahovo odlišnej zákonnej úpravy. Ten orgán štátu, ktorého postavenie a právomoci zákon upravuje, nie je preto oprávnený z vlastného rozhodnutia a podľa vlastnej úvahy konať nad rozsah svojich zákonných právomocí, keďže takéto konanie príslušný právny predpis neupravuje.“

Žalovaný uviedol, že z uvedenej judikatúry jednoznačne vyplýva princíp zákonnosti, ktorý ovláda činnosť verejnej správy ako celok, t. j. limitovanie štátnych orgánov normatívnou právnou úpravou. Podľa žalovaného nemôže byť tento princíp vylúčený pri uplatňovaní právomoci vykonávateľov verejnej správy ani v rámci administratívneho trestania.

V intenciách vyššie uvedených skutočností žalovaný k výške sankcie uviedol, že pri ukladaní pokuty postupoval v súlade so zákonom a za správny delikt uložil žalobcovi pokutu v zákonom stanovenej výške. Ukladanie pokút za správne delikty je upravené v § 149 ZVO.

Žalovaný poukázal na skutočnosť, že v § 149 ods. 1 písm. k) ZVO (*úrad uloží verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi pokutu vo výške 20 000 € za každých začatých 15 pracovných dní omeškania so splnením povinnosti podľa § 136 ods. 9 písm. a), b), c), d) alebo e), ak nedošlo k uzavretiu zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody*) je obligatórne stanovená výška pokuty za nesplnenie informačnej povinnosti podľa § 136 ods. 9 ZVO. Z uvedeného dôvodu žalovaný nemohol na tento prípad aplikovať § 149 ods. 4 ZVO a zohľadniť povahu, závažnosť, či následky porušenia povinnosti.

Zdôraznil, že prihliadať na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti podľa § 149 ods. 4 ZVO môže žalovaný len v prípadoch podľa § 149 ods. 2 ZVO, kedy zákon stanovuje výšku pokuty v rozmedzí od 1000 € do 30 000 €.

Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že ZVO rozlišuje dve skupiny správnych deliktov spáchaných verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom. V § 149 ods. 1 ZVO sú vymenované správne delikty, ktoré predstavujú najzávažnejšie porušenia ZVO. Tieto správne delikty sú sankcionované pevne stanovenou pokutou (zákonom stanovené percento v závislosti od zmluvnej ceny, resp. pevne stanovená suma v eurách). Takto pevne stanovená výška sankcie má pôsobiť preventívne a zabezpečiť dôsledné uplatňovanie ZVO, nakoľko z hľadiska efektívnosti sankcií je dôležité, aby bola stanovená taká suma, ktorá by mala aj odstrašujúci účinok. Uložením len symbolických sankcií by tento nástroj stratil akúkoľvek účinnosť a žalobca by nemohol zabezpečiť dôsledné uplatňovanie ZVO. Žalovaný je teda v prípade preukázania spáchania správneho deliktu uvedeného v § 149 ods. 1 ZVO povinný uložiť pokutu vo výške pevne stanovenej zákonom a nemá možnosť uplatniť správnu úvahu.

Žalovaný konštatoval, že význam a dôležitosť informačnej povinnosti zakotvenej v § 136 ods. 9 ZVO vyplýva zo skutočnosti, že na jej splnenie je naviazaný začiatok konania o námietkach, ktorého účelom je dosiahnutie efektívnej a rýchlej nápravy v procese verejného obstarávania. Nesplnenie si zákonom stanovenej informačnej povinnosti v zákonom stanovenej lehote vedie k spomaleniu revízných postupov ako účinného nástroja ochrany práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb a verejného záujmu. Nakoľko nesplnenie si informačnej povinnosti podľa § 136 ods. 9 ZVO verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom má závažné dôsledky pri uplatňovaní revízných postupov a na zabezpečenie účinnej ochrany záujemcov, uchádzačov a účastníkov pred možným nezákonným postupom obstarávateľa, je logické, že tento správny delikt je zaradený do prvej skupiny správnych deliktov uvedených v § 149 ods. 1 ZVO, pri ktorej žalovaný má povinnosť uložiť zákonom pevne stanovenú pokutu.

Podľa názoru žalovaného oblasť verejného obstarávania, kde zodpovednosť zadávateľa zákazky za hospodárne, transparentné a nediskriminačné vynakladanie verejných prostriedkov je natoľko vysoká, že zákonodarca v rámci úpravy správnych deliktov a správneho trestania vo verejnom obstarávaní jednoznačne a jasne koncipoval povinnosť žalovaného sankcionovať najzávažnejšie porušenia ZVO pevne stanovenou pokutou.

Druhú skupinu správnych deliktov tvoria porušenia ZVO uvedené v § 149 ods. 2 ZVO, za ktoré ukladá žalovaný pokuty v rozmedzí od 1000 € do 30 000 €. Pri týchto správnych deliktoch žalovaný postupuje podľa § 149 ods. 4 ZVO a pri ukladaní pokuty úrad prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti. Žalovaný po uplatnení správnej úvahy rozhoduje o uložení pokuty za správne delikty uvedené v § 149 ods. 2 ZVO v zákonom stanovenom rozsahu.

Žalovaný v kontexte na uvedené konštatoval, že pod správnu úvahou je nutné rozumieť ponechanie možnosti správnomu orgánu v rámci určitého tolerančného pásma formulovať svoje závery autonómne. Uvedené závery však nie je možné formulovať v prípade rigorózne stanovenej výšky pokuty, ako tomu bolo aj v predmetnom prípade. V prípade, ak by mohol aj pri správnych deliktoch uvedených v § 149 ods. 1 ZVO uložiť sankciu v inej výške ako je pevne stanovená zákonom, teda ak by bola použitá interpretácia a aplikácia právnej normy, ktorá by pripúšťala použitie správnej úvahy, bol by tým popretý účel a zmysel aplikovanej právnej normy. Zároveň by stratilo rozlišovanie správnych deliktov podľa § 149 ods. 1 a ods. 2 ZVO akékoľvek opodstatnenie. Z uvedeného dôvodu je argumentácia súdu prvého stupňa o možnosti aplikovať § 149 ods. 4 ZVO pri správnych deliktoch uvedených v § 149 ods. 1 ZVO absolútne nelogická.

Žalovaný pri predmetnom správnom delikte teda musel obligatórne rozhodnúť o uložení pokuty vo výške 20 000 € za každých začatých 15 pracovných dní omeškania so splnením povinnosti podľa § 136 ods. 9 ZVO.

Žalovaný zároveň zdôraznil, že je potrebné rozlišovať čl. 2 ods. 2 a ods. 3 Ústavy SR. Nemožno preto akceptovať argumentáciu, že žalovaný ako štátny orgán môže aplikovať § 149 ods. 4 ZVO z dôvodu, že to nemá zakázané. Žalovaný akcentoval, že Ústavou SR zakotvený princíp, že každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, platí pre fyzické a právnické osoby, avšak toto sa nevzťahuje na štátne orgány. Vzhľadom na uvedené

skutočnosti je zrejmé, že žalovaný postupoval v súlade so ZVO a nemohol uložiť pokutu v inej než zákonom stanovenej výške. Zdôraznil, že akceptovaním argumentácie súdu prvého stupňa by došlo k popretiu elementárnej právnej istoty, nakoľko od správneho orgánu nemožno legitímne očakávať, aby ten v konkrétnom konaní porušoval princíp legality zakotvený Ústavou Slovenskej republiky. Rovnako by uvedený postup narušal princíp trojdelenia moci, nakoľko orgán aplikácie práva, či už v rámci výkonnej alebo súdnej moci, by si v takom prípade neprípustným spôsobom aťahoval právomoc zákonodarného orgánu.

Žalovaný dodal, že akceptovaním právneho názoru súdu prvého stupňa by zároveň došlo k popretiu princípu právnej istoty, najmä princípu obmedzenej vlády, tzv. limited government a súčasne dôvery občanov v právny poriadok. V extrémnej polohe by uvedené mohlo viesť až k totalite občianskej spoločnosti, prípadne anarchii, pretože prostriedky moci štátu by už neboli regulované normatívnou právnou úpravou a ani ich použitie by nebolo obmedzené. S poukazom na potenciálne dôsledky aplikácie právneho názoru súdu prvého stupňa mal žalovaný za to, že rozhodnutie, ktorým sa striktnie pridržiaval ZVO a rozhodol v jeho medziach je zákonné a každé odlišné rozhodnutie by bolo v priamom rozpore so ZVO a Ústavou Slovenskej republiky.

Žalovaný ďalej uviedol, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s jeho doterajšou ustálenou rozhodovacou praxou, ktorá je rešpektovaná judikatúrou, tak Krajského súdu v Bratislave ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudkom súdu prvého stupňa bol však zásadne narušený princíp právnej istoty (čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Zdôraznil, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, P.L. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05).

Žalovaný v tejto súvislosti exemplifikatívne dal do pozornosti rozsudky súdov, v rámci ktorých sa preskúmavala zákonnosť rozhodnutí o uložení pokuty na základe rigorózne stanovenej výšky sankcie. V žiadnom prípade, s výnimkou rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžf/85/2012 z 28.05.2013, na ktorý poukázal žalobca, doposiaľ nebola spochybnená ustálená rozhodovacia prax žalovaného týkajúca sa uloženia zákonom pevne stanovenej pokuty za správny delikt v správnom konaní, t. j. pri správnych deliktach podľa § 149 ods. 1 ZVO.

V tomto smere žalovaný dal do pozornosti rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/452/2009 zo 14.09.2010, sp. zn. 2Sžf/37/2012 z 19.06.2013, sp. zn. 4Sžf/60/2014 z 02.06.2015 a rozsudky Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3S 357/2010-38 z 27.03.2012, sp. zn. 3S 243/2011-30 z 12.11.2013, sp. zn. 3S 202/2011-79 z 05.03.2013.

Žalovaný upriamil tiež pozornosť na rozsudok senátu 5S Krajského súdu v Bratislave, t. j. senátu, ktorý rozhodoval v prvom stupni v tejto právnej veci, ktorý ešte v rozsudku sp. zn. 5S 86/2014 zo 17.03.2015 (t. j. cca 7 mesiacov pred vydaním napadnutého rozsudku) rozhodol v súlade s ustálenou judikatúrou. V predmetnom rozsudku súd uviedol, cit.: „Čo sa týka výšky sankcie správny orgán správne určil jeho výšku, nakoľko z ustanovenia § 149 ods. 1 písm. e) ZVO vyplýva, že výška sankcií je 5 % zmluvnej ceny ak pri uzavretí zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody nedodrжал podmienky ustanovené v § 45 ods. 2-7 a žalovaný nemal možnosť moderácie zákonom určenej sadzby pokuty, a teda nebolo možné upraviť výšku uloženéj sankcie s ohľadom na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti. Zákon o verejnom obstarávaní neumožňoval žalovanému ani správne orgánu prvého stupňa akúkoľvek odchýlku od určenej sadzby.“

Z uvedených príkladov rozhodnutí je zjavné, že žalovaný rozhodol v súlade s jeho ustálenou rozhodovacou praxou, ktorá bola rešpektovaná judikatúrou, tak Krajského súdu v Bratislave ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Nebolo mu však zrejmé, z akého dôvodu a na základe akých skutočností zvolil súd prvého stupňa diametrálne odlišný prístup oproti ustálenej judikatúre v predmetnej právnej veci.

Žalovaný zároveň zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 201 a § 202 O.s.p. podal odvolanie proti prvostupňovému rozsudku v časti trov konania, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.

Podľa jeho názoru súd prvého stupňa nesprávne posúdil okolnosti prípadu, keď na základe skutkového stavu mal pri rozhodovaní náhrade trov konania aplikovať ustanovenie § 250k O.s.p. posledná veta, ktoré ustanovuje, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Žalovaný mal za to, že dôvody hodné osobitného zreteľa v predmetnej právnej veci nesporne existujú, nakoľko žalobca síce mal v prvostupňovom rozsudku čiastočný úspech vo veci, ale len pokiaľ ide o výšku pokuty a nie pokiaľ ide o oprávnenosť a základ samotnej sankcie. Na základe uvedených skutočností žalovaný zastával názor, že priznanie náhrady trov žalobcovi vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil v tejto časti tak, že žalobcovi sa náhrada trov nepriznáva.

Žalovaný mal za to, že riadne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a napadnuté rozhodnutie vydal v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. V intenciách vyššie uvedených skutkových a právnych tvrdení navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5S 87/2014-43 z 20.10.2015 zmenil tak, že žaloba sa zamietá.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za zákonné, a to skutkovo i právne.

Podľa jeho názoru, keďže išlo o preskúvanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o postihu za správny delikt s uložením peňažnej pokuty, bolo potrebné aplikovať na danú vec čl. 6 ods. 1 prvá časť Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z 03.09.1953 v znení dodatkových protokolov, v zmysle ktorého

každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Vzhľadom k tomu, že v čl. 1 ods. 2 Ústavy SR sa Slovenská republika zaviazala, že uznáva a dodržiava všeobecné záväzné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky, sa uvedený Dohovor podľa čl. 154c ods. 1 Ústavy SR stal súčasťou právneho poriadku SR (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.) a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Žalobca uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pojmy „trestné obvinenie“ a „práva a záväzky občianskej povahy“ pokiaľ ide o rozsah aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 Dohovoru vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov Dohovoru (pozri napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976).

Poukázal na to, že uvedený záver podporuje aj judikatúra NS SR (pozri napr. sp. zn. 3Sžn 68/2004, 3Sž 85/2007, 8Sžo 28/2007, 8Sžo 147/2008), ktorá je jednotná v tom, že trestnoprávne princípy sa analogicky aplikujú i v správnom trestaní, a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému.

Vychádzajúc zo stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, žalobca uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného v článku 1 Ústavy SR je aj princíp právnej istoty a spravodlivosti (princíp materiálneho právneho štátu), ktorý spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípov právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (pozri IV. ÚS 92/09; ÚS 17/1999 nález z 22. septembra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I. ÚS 44/1999 nález z 13. októbra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382; I. ÚS 10/98; I. ÚS 54/02 nález z 13. novembra 2002 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

Žalobca uviedol, že podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou. V danom prípade s čl. 1 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy SR (uznesenie III. ÚS 274/07, rozsudok NS SR č. 3Sžf/32/2007, rozsudok NS SR č. 4Sžo/72/2010 a rozsudok NS SR č. 4Sžf/85/2012). Právna istota a spravodlivosť ako princípy materiálneho právneho štátu nepripúšťajú v individuálnych prípadoch aplikovanie sankcií, ktoré sú zjavne neproporcionálne a neprimerané povahe skutku a jeho dôsledkom, a to ani vtedy, ak zákonodarca v záujme generálnej prevencie chcel prísnosťou a výlučnosťou výšky sankcie bez úpravy kritérií jej uloženia, chrániť závažný verejný záujem. Súd je však pri ukladaní sankcie

povinný vychádzať z princípu individuálnej zodpovednosti za skutok, ktorý má svoju mieru závažnosti a dôsledkov.

Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Rozhodnutie žalovaného, ktoré je predmetom preskúmania zákonnosti súdom však uvedené podmienky nespĺňalo, preto žalobca zotrval na jeho požiadavke rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o odvolanie proti rozsudku v časti trov konania žalobca nesúhlasil s argumentáciou žalovaného. V predmetnej právnej veci neexistovali žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie trov konania. O náhrade trov konania bolo súdom rozhodnuté v súlade s § 250k ods. 1 O.s.p.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného a dospel k záveru, že tento rozsudok je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 21. februára 2018 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O. s.p.)

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Podľa § 246c ods.1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu posudzuje, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Úlohou prvostupňového súdu v predmetnej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku – *upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov* – na základe žaloby žalobcu preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného, ktorým rozklad žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 40 000 € podľa § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní za to, že sa dostal do omeškania 19 pracovných dní so splnením povinnosti podľa § 136 ods. 9 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní v rámci horeuvedenej verejnej súťaže.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok, ktorým prvostupňový súd horeoznačené rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 250 j ods. 2 písm. a) O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na základe včas podaného odvolania žalovaného preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, napadnuté rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov a konania predchádzajúce ich vydaniu, v rozsahu a medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil.

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 136 ods. 9 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní, ak ide o zákazku, pri ktorej môže podať námietky aj iná osoba, než orgán štátnej správy podľa § 137 ods. 2 písm. b), verejný obstarávateľ, obstarávateľ a osoba podľa § 7 sú povinní zaslať úradu do troch pracovných dní odo dňa, keď sa o tejto skutočnosti dozvedia, písomnú informáciu o tom, že bolo všetkým uchádzačom a účastníkom, ktorých ponuky alebo návrhy sa vyhodnocovali, doručené oznámenie o výsledku vyhodnotenia ponúk alebo návrhov s uvedením dátumu doručenia.

Podľa § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní Úrad uloží verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi pokutu vo výške 20 000 € za každých začatých 15 pracovných dní omeškania so splnením

povinnosti podľa § 136 ods. 9 písm. a), b), c), d) alebo e), ak nedošlo k uzavretiu zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody.

Z podkladov súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj kompletný administratívny spis žalovaného, vrátane prvostupňového správneho orgánu, je zrejmé, že skutkový stav medzi procesnými stranami sporný nebol.

V posudzovanej veci neexistovali žiadne pochybnosti o tom, že žalobca naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní, keď sa ako verejný obstarávateľ dostal do omeškania s informačnou povinnosťou podľa § 136 ods. 9 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní o 19 dní.

Úlohou súdu bolo preto výlučne vyriešenie právnej otázky, či žalovaný bol pri rozhodovaní o uložení pokuty viazaný pevne stanovenou výškou pokuty, ktorá je taxatívne stanovená v zákone o verejnom obstarávaní, alebo mal možnosť moderácie podľa § 149 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a mal prihliadnuť na závažnosť, spôsob a následky porušenia povinností žalobcu.

Najvyšší súd sa v plnom rozsahu stotožnil s podrobnou a logickou argumentáciou žalovaného uvedenou v jeho odvolaní.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu bol žalovaný striktno limitovaný zákonom stanovenou výškou pokuty, a preto nemohol pri rozhodovaní o výške pokuty použiť správnu úvahu, resp. prihliadať na iné ako predmetné riešenie stanovené v administratívno-právnej norme, ako to je v prípadoch keď rozhoduje o sankcii podľa § 149 ods. 2 a ods. 3 písm. a) a písm. d) až f) zákona o verejnom obstarávaní, t. j. keď správny orgán rozhoduje o uložení pokuty v rámci hornej a dolnej sadzby alebo do maximálnej výšky pokuty.

Správny súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v sankčných veciach sa nemôže zaoberať otázkou, či je príslušná sankcia primeraná vo vzťahu ku skutku, keďže príslušná skutková podstata trestania správneho deliktu, v danom prípade v zmysle § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní, jednoznačne vymedzuje spôsob trestania.

Za stavu, že výška pokuty je podľa ustanovenia § 149 ods. 1 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní určená pevnou sadzbou za každých začatých 15 pracovných dní omeškania, nebolo možné pristúpiť v danom prípade k moderácii zákonom určenej sadzby pokuty a upravovať jej výšku s ohľadom na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti.

Žalovaný preto postupoval v zmysle zákona, keď pri ukladaní pokuty prihliadal rigorózne len na počet dní, v ktorých bol žalobca v omeškani so splnením informačnej povinnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 220 O.s.p. zmenil a žalobu zamietol.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

11.**ROZHODNUTIE**

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie krajského súdu (relatívne právoplatné), nie však rozhodnutie najvyššieho súdu, ako súdu kasačného.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. januára 2018, sp. zn. 2Sdo/10/2017)

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom spisová značka 6Sžf/42/2015 zo dňa 22.03.2017 potvrdil rozsudok Krajského súdu v B., č. k. 6S 123/2013-188 zo dňa 27.02.2015, ktorým krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 28.03.2013. Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Žalobca proti rozsudku Krajského súdu v B., č. k. 6S 123/2013-188 zo dňa 27.02.2015 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 6Sžf/42/2015 zo dňa 22.03.2017 podal kasačnú sťažnosť podľa § 438 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

3. Predmetným rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžf/42/2015 bolo právoplatne ukončené súdne konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku – upravujúcej správne súdnictvo.

4. Podľa § 491 ods. 1 SSP ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Podľa § 492 ods. 1 a 2 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

6. Nový procesný kódex - Správny súdny poriadok nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016. V zmysle intertemporálnych ustanovení Správneho súdneho poriadku platí, že sa tento procesný kódex vzťahuje aj na konania začaté podľa piatej časti OSP pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, t.j. pred 1. júlom 2016, pokiaľ nie je ustanovené inak. Uvedená výnimka sa vzťahuje na konania podľa tretej hlavy piatej časti OSP a odvolacie konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku, ktoré sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 SSP).

7. V súlade s vyššie citovaným ustanovením nového procesného kódexu prejednal Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu smerujúcu proti rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom

Najvyššieho súdu SR podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že je potrebné ju odmietnuť.

8. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie *krajského* súdu.

9. Podľa § 439 ods. 1 SSP kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu *krajského* súdu, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 452 ods. 1 SSP na konanie na kasačnom súde sa primerane použijú ustanovenia druhej časti tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak

- a) bola podaná oneskorene,
- b) bola podaná neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému kasačná sťažnosť nie je prípustná,
- d) neboli splnené podmienky podľa § 449,
- e) nemá náležitosti ustanovené týmto zákonom, bol dodržaný postup podľa § 450 ods. 1 a nejde o prípady podľa § 449 ods. 2 písm. b) a c).

12. *Kasačná sťažnosť predstavuje nový inštitút v správnom súdnictve Slovenskej republiky. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, keďže sa podáva proti právoplatným rozhodnutiam krajských súdov. Kasačná sťažnosť nemá suspenzívny účinok. Ako vyplynulo zo záverov rekodifikačnej komisie, inštitút odvolania a apelačný systém sa v konaniach pred Najvyšším súdom SR neosvedčil, preto sa pristúpilo k zavedeniu kasačnej sťažnosti, ktorá je pre správne súdnictvo typická. Je potrebné jednoznačne vymedziť, že súdna moc nie je oprávnená zasahovať do výkonnej moci. Podľa dôvodovej správy zavedenie kasačnej sťažnosti ako oprávneného prostriedku proti právoplatným rozhodnutiam krajských súdov vychádza z cieľa a účelu súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy o individuálnych právach účastníkov administratívneho konania, ktorým je práve dosiahnutie ochrany práv účastníkov, keďže samotné správne súdnictvo je založené na kasačnom princípe, ktorý je zárukou, že súd nenahrádza svoju činnosťou rozhodovaciu právomoc orgánov verejnej správy. (Správny súdny poriadok, Komentár, JUDr. Ida Hanzelová, JUDr. Ivan Rumana, Mgr. Ina Šingliarová, Vydavateľstvo právnickej literatúry Wolters Kluwer, s.r.o. Bratislava, komentár k § 438, str. 504 - 505).*

13. Z citovaných ustanovení SSP plynie záver, že kasačnú sťažnosť je možné podľa § 438 ods. 1 SSP podať len proti rozhodnutiu *krajského* súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť za účinnosti Správneho súdneho poriadku, v lehote podľa § 443 SSP. Právne účinky rozhodnutí súdov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Správneho súdneho poriadku, zostávajú zachované. Pokiaľ teda *krajský* súd ako súd správny rozhodol vo veci súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy za účinnosti Správneho súdneho poriadku, jeho rozhodnutie nadobúda právoplatnosť podľa právnej úpravy Správneho súdneho poriadku a v zákone stanovenej lehote je možné proti nemu podať kasačnú sťažnosť.

14. Zo skutkových zistení danej veci mal najvyšší súd preukázané, že o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu a následne jeho zrušenia a vrátenia na ďalšie konanie, rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 6S 123/2013-188 zo dňa 27.02.2015. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, o odvolaní žalobcu rozhodol rozsudkom sp. zn. 6Sžf/42/2015 zo dňa 22.03.2017. Skutkové okolnosti v danej veci potvrdzujú, že krajský súd ako súd prvého stupňa vo veci súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu rozhodol uvedeným rozsudkom pred účinnosťou Správneho súdneho poriadku podľa ustanovení piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej správne súdnictvo, podľa ktorej právnej úpravy aj začalo odvolacie konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky ako súde odvolacom. Najvyšší súd Slovenskej republiky o odvolaní účastníka konania proti uvedenému rozsudku krajského súdu rozhodoval na základe zákonného zmocnenia ustanoveného v § 492 ods. 2 SSP tiež podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku. Z uvedeného plynie záver, že o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu krajského súdu bolo najvyšším súdom už právoplatne rozhodnuté, čo je už procesnou prekážkou konania o preskúmanie právoplatného rozhodnutia vo veci. Z uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalobcu považoval za právne neopodstatnenú a účelovú, považujúc postup žalobcu za rozporný so zásadami správneho a rozumného uvažovania, keďže domáhanie sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia krajského súdu na základe (riadneho) opravného prostriedku - odvolania, o ktorom bolo už raz právoplatne rozhodnuté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku Najvyšším súdom Slovenskej republiky a po ustanovení novej právnej úpravy Správnym súdnym poriadku opätovne sa domáhať zákonnosti rozhodnutia krajského súdu na základe mimoriadneho opravného prostriedku - kasačnej sťažnosti, vybočuje zo zákonného rámca. Kasačnou sťažnosťou je možné napadnúť len rozhodnutie krajského súdu, nie rozhodnutie najvyššieho súdu.

15. S poukazom na uvedené dôvody neprípustnosť kasačnej sťažnosti je prekážkou ďalšieho konania v danej veci pred najvyšším súdom.

15. Vzhľadom k uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle 459 písm. c/ SSP kasačnú sťažnosť žalobcu odmietol, keďže smerovala proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná.

16. Pre úplnosť najvyšší súd dáva do pozornosti žalobcu aj judikatúru Najvyššieho súdu SR a aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorej vyslovili aj právny záver, podľa ktorého „*niet žiadnych právnych pochýb o skutočnosti, že aj dovolanie je v správnom súdnictve neprípustné*“ (II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08, 2Sdo/1/2017, 2Sdo/2/2017), ktorý právny názor je možné aplikovať aj v danom prípade.

25. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 4 SSP a analogicky podľa § 170 písm. b/ SSP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže výsledok konania je obdobný, ako pri zastavení konania.

26. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

27. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

12.

R O Z H O D N U T I E

Ak žalobca, ktorý je žiadateľ o poskytnutie podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb, obhospodaruje a užíva poľnohospodársku pôdu bez právneho titulu, ide o skutočnosť, ktorá v procese poskytovania dotácií postačuje na vyradenie žiadateľa z predmetného procesu, a to bez poskytnutia platby.

Priamu platbu je možné vyplatiť v poradí ďalšiemu zo žiadateľov o poskytnutie dotácie na totožnú parcelu, ktorý preukáže po splnení všetkých podmienok aj existenciu právneho titulu na obhospodarovanie dotknutej parcely.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2016, sp. zn. 4Sžo/105/2015)

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. (ďalej „krajský súd“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry č. x zo dňa 10.12.2012, ktorým prvostupňový správny orgán rozhodol o schválení poskytnutia podpory formou jednotnej platby na plochu v sume 107 595,03 € a osobitnej platby na cukor v sume 29 706,21 €. Pôdohospodárska platobná agentúra zároveň napadnutým rozhodnutím rozhodla o schválení poskytnutia podpory formou doplnkovej platby na plochu v sume 0 €.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že podpora v poľnohospodárstve je poskytovaná tým právny subjektom – poľnohospodárom, ktorí okrem splnenia registrácie aj reálne obhospodarujú pôdu, ktorej výmeru uvádzajú vo svojej žiadosti o podporu. V súlade s § 2 ods. 2 nariadenia vlády č. 488/2010 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb (ďalej len „nariadenie vlády“), žiadatelia musia uviesť výmeru pôdy vo svojej žiadosti o podporu, pričom platba sa poskytuje na zistenú výmeru žiadateľom obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy. Zmyslom príslušnej právnej úpravy je finančná podpora reálne hospodáriacim poľnohospodárom. Žalobca v konaní podľa krajského súdu žiadnym spôsobom nepreukázal, že pozemok, parcela č. x v k. ú. P. má v legálnej držbe, k tomuto pozemku nepredložil nájomnú zmluvu, pričom z dohody zo dňa 04.06.2002 nevyplýva, kto je skutočným vlastníkom predmetnej parcely a z akého titulu si žalobca odvodzuje svoje právo obhospodarovať predmetnú pôdu. Predmetná dohoda neobsahuje žiadnu špecifikáciu parciel a týka sa sceľovania pozemkov bez podrobnejšej úpravy, z ktorej by vyplývali pre strany akékoľvek právne tituly s nakladaním dotknutých pozemkov o celkovej rozlohe 170 ha. Žalobca vo svojej žiadosti deklaroval na predmetnej pôde pestovanie raži siatej v roku 2012, hoci kontrolou na mieste bolo zistené, že v roku 2012 túto neobhospodaruje. Toto zistenie žalobcom nebolo popreté. Podľa názoru prvostupňového súdu, nie je podstatný dôvod, pre ktorý žalobca nemôže na predmetnej pôde vykonávať

poľnohospodársku činnosť, podstatným pre poskytnutie podpory je reálne pestovanie deklarovanej plodiny na zistenej výmere pôdy na základe legálneho oprávnenia, čo žalobca v konaní nepreukázal.

Ustanovenie § 2 ods. 1 nariadenia vlády stanovuje podmienky pre priznanie jednotnej platby, pričom pre jej priznanie musia byť súčasne splnené všetky podmienky špecifikované v písm. a/ až e/ citovaného ustanovenia. Krajský súd mal za to, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie podmienky podľa písm. d/, t. j., že predmetnú pôdu mal k 31. 5.2012 k dispozícii a že ju obhospodaruje v súlade s ods. 2 citovaného ustanovenia. Záverom prvostupňový súd konštatoval, že žalobca v konaní nepreukázal, že spornú výmeru 35,11 ha obhospodaruje, mal ju k dispozícii k 31.05.2012, a preto podľa názoru prvostupňového súdu žalovaný konal v súlade so zákonom, keď odvolaniu žalobcu nevyhovel.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že napadnutý rozsudok má vady podľa § 205 ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), taktiež že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnych skutkových zisteniach podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.

Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Pre správne posúdenie žalovanej veci, teda pre správne preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. x, č. sp. x zo dňa 02.05.2013 sú podľa žalobcu právne významné ustanovenia § 16b ods. 1 a § 16c ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoja vidieka (ďalej len „zákona č. 543/2007 Z.z.“). Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o zákonnosti žalovaného správneho rozhodnutia mal na ustanovenia § 16a až § 16d zákona č. 543/2007 prihliadať. Nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu spočíva predovšetkým v tom, že ani jeden zo správnych orgánov nepostupoval podľa:

- § 16b ods. 1 zákona č. 543/2007 Z.z., keďže nezaslal výzvu trom žiadateľom (žalobcovi, A. D. S. a PD S.), ktorí podali žiadosť o poskytnutie podpory na tú istú poľnohospodársku pôdu a v tejto výzve im neuložil, aby v určenej lehote preukázali právo užívania k pôde,
- § 16c ods. 1 zákona č. 543/2007 Z.z., keď troch žiadateľov neodkázal na konanie pred súdom a na podanie žaloby im neurčil primeranú lehotu a ani neprerušil konanie o poskytnutí podpory.

K spornému užívaniu pôdneho dielu č. x žalobca uviedol, že v správnom konaní sa nepreukázalo podľa § 16b ods. 2 zákona č. 543/2007 Z.z., že právo užívania k tomuto pôdnemu dielu mal len jeden žiadateľ. Pôdny diel č. x užíval od roku 2002 do roku 2011 žalobca, na jeseň v roku 2011 žalobca tento pôdny diel riadne obhospodáril (pooral ho, vyhnojil a osial), preto v rámci dvoch kontrol na mieste správny orgán mal zisťovať, na základe akej právnej skutočnosti žalobcovi ku dňu 31. mája 2012 údajne zaniklo právo užívania k tomuto pôdnemu dielu podľa ustanovenia § 10 ods. 1 nariadenia vlády a na základe akej právnej skutočnosti toto právo užívania údajne vzniklo či už družstvu Poľnohospodárske družstvo P. S. alebo obchodnej spoločnosti A. D. s.r.o., S. Ako náhle vznikne spornosť práva užívania žiadateľov, správny orgán nie je vecne príslušný rozhodnúť o jednotlivých žiadosťach žiadateľov. Takúto kompetenciu mu nezveruje žiadny právny predpis. Napriek tomu

správny orgán túto spornosť posúdil a rozhodol o nej iba na základe ústnych vyhlásení všetkých troch žiadateľov o tom, kto pôdny diel č. x obhospodaroval ku dňu 31. máju 2012. Pritom vôbec neprihliadal na to, či došlo alebo nedošlo k násilnému odňatiu tohto pôdneho dielu žalobcovi a taktiež vôbec nezisťoval, kto má k tomuto pôdnemu dielu právo užívania (užívateľský vzťah) podľa ustanovenia § 10 ods. 1 nariadenia vlády. Súd prvého stupňa ako správny súd (teda nie ako všeobecný súd) taktiež nie je kompetentný ani v rámci prejudiciálnej otázky určiť podľa § 80 písm. c/ O.s.p., či žalobca má alebo nemá právo užívania k pôdnemu dielu č. x. Takýto predmet sporu na základe určovacej žaloby patrí do vecnej príslušnosti všeobecnému súdu.

K reálnemu obhospodarovaniu pôdy žalobca uviedol, že v ustanovení § 2 ods. 1 písm. e/ nariadenia vlády zákonodarca ako jednu z podmienok pre priznanie jednotnej platby na plochu ustanovil, že poľnohospodárska pôda musí byť žiadateľovi k dispozícii k 31. máju príslušného roka. V tomto ustanovení nie je zmienka o obhospodarovaní, slovo „obhospodarovanie“ zákonodarca použil v prvej a druhej podmienke pre priznanie jednotnej platby, ktoré sú ustanovené v § 2 ods. 1 písm. a/ a b/ nariadenia vlády. Pre posúdenie obsahu ustanovenia § 2 ods. 1 písm. e/ nariadenia vlády je právne významné ustanovenie § 10 ods. 1 nariadenia vlády SR, ktoré vysvetľuje význam slov „mať k dispozícii k 31. máju príslušného roka“. Toto ustanovenie vôbec nepočíta s tým, že žiadateľ sa môže predmetnej pôdy zmocniť aj násilím, ako je tomu v prejednávanom prípade, ale v súvislosti s dispozíciou vyžaduje preukázanie vlastníckeho vzťahu, nájomného vzťahu alebo užívateľského vzťahu k pôde. Oba správne orgány a súd prvého stupňa preto mali podľa žalobcu z vecného hľadiska zisťovať, kto z troch žiadateľov mal ku dňu 31. mája 2012 užívateľský vzťah k pôde.

Žalobca mal za to, že v konaní preukázal, že predmetnú pôdu mal k 31. máju 2012 k dispozícii na základe Dohody zo 04.06.2002, keďže preukázal, že svoje pozemky vo svojom vlastníctve alebo s právom nájmu poskytol Poľnohospodárskemu družstvu P. S. o výmere 170 ha. Naopak, na druhej strane ani jeden správny orgán a ani súd prvého stupňa nevykonali dokazovanie o tom, či Poľnohospodárske družstvo P. S. po násilnom odňatí 35,11 ha poskytovalo taktiež žalobcovi výmeru 170 ha alebo mu poskytovalo nižšiu výmeru, teda 135 ha. Je nesporné, že účastníci Dohody zo 04.06.2002 si vzájomne vymenili 170 ha, preto správne orgány a súd prvého stupňa mali vykonať dokazovanie, či po násilnom odňatí výmery 35,11 ha naďalej poskytovalo Poľnohospodárske družstvo P. S. žalobcovi ekvivalent zámény 170 ha.

K Dohode zo dňa 04.06.2002 žalobca uviedol, že dňa 04.06.2002 uzatvoril s Poľnohospodárskym družstvom P. S. Dohodu, ktorou si zamenili poľnohospodársku pôdu o výmere 170 ha. Je pravdou, že uvedená dohoda predmet zámény nemá vymedzený určito, teda podľa parcel C-KN alebo E-KN ani podľa pôdných dielov LPIS, avšak to neznamená, že táto dohoda je neplatným právnym úkonom. Účastníci Dohody z 04.06.2002 mali 10 rokov (roky 2002 – 2012) takú zaužívanú prax, že dokázali rozpoznať pozemky, ktoré si zamenili, aj keď v tejto dohode nie sú tieto uvedené podľa parcel C-KN alebo E-KN. Súd prvého stupňa preto podľa žalobcu pochybil a nesprávne právne vyhodnotil platnosť Dohody zo dňa 04.06.2002.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6S 185/2013-92 zo dňa 17.04.2015 potvrdiť.

Žalovaný nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní a mal za to, že žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne nové dôkazy, ku ktorým by sa už žalovaný nevyjadril v priebehu konania pred krajským súdom. Žalovaný zastáva názor, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvádzanými v žalobe, vykonal dôkazy, na základe čoho aplikoval príslušné zákonné ustanovenia, vec správne právne posúdil a správne rozhodol, keď žalobu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z o d ô v o d n e n i a :

Najvyšší súd z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasť tvorí administratívny spis zistil, že žalobca podal dňa 15.05.2012 žiadosť na rok 2012, prostredníctvom ktorej žiadal o jednotnú platbu na plochu na užívanú výmeru 724,05 ha, doplnkovú platbu na plochu na užívanú výmeru 724,05 ha a osobitnú platbu na cukor 49,72 ha. Predmetná žiadosť žalobcu bola registrovaná pod číslom x, evidenčné číslo x. Dňa 27.08.2012 prebehla prvá krížová kontrola, ktorou boli okrem iného zistené nezrovnalosti na diele pôdneho bloku P. Na základe uvedeného Pôdohospodárska platobná agentúra listom zo dňa 28.08.2012 oznámila žalobcovi, že pri uskutočnení kontrol podľa časti II, hlavy III, kapitoly II, oddielu I Nariadenia Komisie (ES) x boli zistené nezrovnalosti, bližšie špecifikované v prílohe tohto oznámenia, ktoré majú vplyv na výšku finančných prostriedkov. Dňa 11.09.2012 doručil žalobca Pôdohospodárskej platobnej agentúre špecifikáciu nezrovnalostí, v ktorej okrem iného potvrdil výmeru sporného dielu. Druhá krížová kontrola sa uskutočnila dňa 05.10.2012 a ani ňou nedošlo k odstráneniu naddeklarácie na spornom diele. Dňa 27.11.2012 bola u žalobcu a u subjektov Poľnohospodárske družstvo P. S. a A. D., s.r.o. S. vykonaná kontrola na mieste, z dôvodu pretrvávania naddeklarácie na spornom diele. Z textovej prílohy k správe z kontroly na mieste u žalobcu odvolací súd zistil, že žalobca k spornému pozemku P. nepredložil žiadnu dokumentáciu o spôsobe hospodárenia v roku 2012 a zároveň uviedol, že predmetný sporný diel v roku 2012 neobhospodaroval. Na preukázanie užívateľských vzťahov žalobca predložil viaceré nájomné zmluvy o nájme poľnohospodárskej pôdy a taktiež Dohodu zo dňa 04.06.2002.

Dohodou zo dňa 04.06.2002, uzavretou medzi žalobcom a Poľnohospodárskym družstvom P. S. sa predmetné strany dohody dohodli, že žalobca ako pestovateľ má v prenájme 170 ha poľnohospodárskej pôdy na rôznych častiach teritória družstva a Poľnohospodárske družstvo P. S. ako užívateľ scelí 170 ha do účelných celkov za účelom riadneho hospodárenia. Dohoda bola uzatvorená na dobu neurčitú.

Rozhodnutím č. x zo dňa 10.12.2012 Pôdohospodárska platobná agentúra rozhodla o schválení poskytnutia podpory formou jednotnej platby na plochu v sume 107 595,03 € a osobitnej platby na cukor v sume 29 706,21 €. Pôdohospodárska platobná agentúra zároveň predmetným rozhodnutím rozhodla o schválení poskytnutia podpory formou doplnkovej platby na plochu v sume 0 €. Žalobca podal voči predmetnému

rozhodnutiu odvolanie, v ktorom uviedol, že nesúhlasí so znížením poskytnutej platby z dôvodu zistenej naddeklarácie plochy vo výmere 35,17 ha.

Rozhodnutím č. x zo dňa 02.05.2013 Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky zamietlo odvolanie žalobcu a potvrdilo rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry č. x zo dňa 10.12.2012. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§244 ods. 1 O.s.p.).

Súdny proces treba chápať ako jednu zo záruk zákonnosti, pod ktorou treba rozumieť právnu istotu pri aplikácii práva súdom v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov konania. Uvedená zásada vyplýva z článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, resp. článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd pri svojom rozhodovaní vychádza v podstate z toho, že žalobca namietal neúplne a nesprávne zistený skutkový stav veci, ako aj nesprávnu aplikáciu vnútroštátnych právnych predpisov, v neposlednom rade žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci.

Podľa § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2007 Z. z., platobná agentúra rozhoduje o poskytovaní podpory podľa osobitného predpisu a o poskytovaní zálohovej platby.

Podľa § 2 písm. c/ a d/ zákona č. 543/2007 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie
c/ pôdnym blokom základná jednotka evidencie pôdy, ktorá predstavuje súvislú plochu obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy,
d/ dielom pôdneho bloku súvislá plocha obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy príslušného druhu pozemku v pôdnom bloku.

Podľa § 2 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 488/2010 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb (účinné od 01.01.2011 do 01.01.2015) (ďalej len „nariadenie vlády“), jednotnú platbu na plochu možno poskytnúť žiadateľovi, ak poľnohospodárska pôda

- a) bola obhospodarovaná k 30. júnu 2003,
- b) dosahuje výmeru najmenej 1 ha, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdných blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 ha obhospodarovanej jedným žiadateľom,
- c) má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená,
- d) je pri pestovaní konopy osiata oprávnenými odrodami konopy siatej,
- e) je mu k dispozícii k 31. máju príslušného roka.

Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, jednotná platba na plochu sa poskytne na výmeru obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, ktorá je vedená v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov.

Podľa § 9 nariadenia vlády, suma priamej platby podľa § 2, 3 a 6 sa upraví podľa osobitného predpisu, ak sa na základe vykonaných kontrol zistia rozdiely medzi údajmi, ktoré žiadateľ uviedol v žiadosti a skutočným stavom.

Podľa § 2 ods. 1, 2 a 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 114/2009 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe (účinné od 01.04.2009 do 01.02.2013) (ďalej len „nariadenie vlády č. 114/2009 Z.z.“), doplnkovú platbu možno poskytnúť na výmeru obhospodarovanej ornej pôdy, vinohradov, ovocných sádov a chmeľníc vedenú v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov.

Doplnkovú platbu možno poskytnúť žiadateľovi, ak poľnohospodárska pôda podľa odseku 1

- a) bola obhospodarovaná k 30. júnu 2003,
- b) dosahuje výmeru najmenej 1 ha, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 ha obhospodarovanej jedným žiadateľom,
- c) má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená.

Doplnkovú platbu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorý na danú výmeru žiada o jednotnú platbu na plochu, pričom výmera, na ktorú žiada o doplnkovú platbu, nemôže byť väčšia ako výmera, na ktorú žiada o jednotnú platbu na plochu.

Podľa § 4 ods. 4 nariadenia vlády č. 114/2009 Z.z., ak sa na základe vykonaných kontrol zistia rozdiely medzi skutočnou výmerou poľnohospodárskej pôdy, ktorú obhospodaruje žiadateľ, a výmerou, ktorú žiadateľ uviedol v žiadosti, platba sa určí na základe zisteného stavu a upraví sa takto:

- a) pri rozdieli najmenej o 3% alebo 2 ha a najviac 20% platba sa zníži o dvojnásobok zisteného percenta rozdielu,
- b) pri rozdieli o viac ako 20% platba sa neposkytne.

Podľa čl. 58 Nariadenia komisie (ES) č. x, ak plocha v súvislosti so skupinou plodín deklarovaná na účely akýchkoľvek schém pomoci na plochu okrem schém pomoci napestovanie škrobových zemiakov a osiva, ako sa ustanovuje v oddieloch 2 a 5 kapitole 1 hlave IV nariadenia (ES) č. x, presahuje plochu určenú v súlade s článkom 57 tohto nariadenia, pomoc sa vypočíta na základe určenej plochy zníženej o dvojnásobok zisteného rozdielu, ak je tento rozdiel väčší ako 3 % alebo dva hektáre, ale nie väčší ako 20% určenej plochy. Ak je rozdiel väčší ako 20% určenej plochy, žiadna pomoc na plochu sa v prípade príslušnej skupiny plodín neposkytuje.

Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, sa stotožňuje so závermi krajského súdu a k dôvodom uvedeným v rozsudku krajského súdu na doplnenie dodáva nasledovné:

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného najvyšší súd zistil, že Pôdohospodárska platobná agentúra rozhodujúca o žiadosti žalobcu zo dňa 15.05.2012 po krížových kontrolách zistila nezrovnalosti vo výmere pôdy deklarovanej v žiadosti žalobcu. Dôvodom nadmernej deklarácie pôdnych blokov bolo, že žiadateľ – žalobca v kontrolovanom období, t.j. v roku 2012 reálne neobhospodaroval pôdu v rozsahu 35,11 ha, parc. č. x v k.ú. P. Keďže na oznámenie prvostupňového správneho orgánu ohľadne nezrovnalosti reagoval žalobca potvrdením výmery sporného dielu, uskutočnilo sa konanie na mieste, kde bolo zistené, že rozdiel medzi deklarovanou plochou a reálnou plochou je vyšší ako 5,11%.

Žalovaný nielen na základe listinných dôkazov, ale aj výsledkov doplneného konania kontrolou na mieste, vyjadrenia sporných strán uzavrel, že z dôvodu nedodržania deklarovanej výmery nemohla byť žalobcovi poskytnutá podpora na jednotnú platbu na plochu. Žalobca sám na mieste vyhlásil a potvrdil, že sporný pôdny diel v rozhodnom čase neobhospodaroval, na základe čoho najvyšší súd konštatuje, že žalobca nespĺňa jednu z kumulatívne stanovených podmienok na poskytnutie jednotnej platby na plochu. Dôsledkom tejto skutočnosti je naddeklarácia obhospodarovanej pôdy o 5,11%, čo v súlade s citovanými nariadeniami vlády a nariadeniami Európskej komisie neumožňuje poskytnutie platby na spornú plochu. Argumenty žalobcu, ktorými odôvodňoval neobhospodarovanie sporného pôdneho dielu v rozhodnom časovom období, sú vo vzťahu k prejednávanej veci irelevantné a bezpredmetné. Nie je v právomoci krajského, či najvyššieho súdu, pokiaľ rozhodujú vo veciach správneho súdnictva, riešiť spor medzi žalobcom a inými spoločnosťami, či družstvami o to, či bol sporný pôdny diel odňatý žalobcovi násilím a bezprávne. Uvedená skutočnosť nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie prejednávanej veci, keďže zo skutkového stavu vyplýva, že žalobca nepreukázal právny základ na legálne obhospodarovanie predmetnej plochy poľnohospodárskej pôdy. Samotný žalobca v priebehu konania menil svoje tvrdenia, keď na mieste kontroly tvrdil, že spornú parcelu neobhospodaruje, naopak v žalobe tvrdil, že parcelu obhospodaruje a zrealizoval na nej jesenný osev.

V priebehu správneho, ale ani súdneho konania, žalobca nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by preukázal zmluvný základ (alebo iný titul) oprávňujúci ho na prenájom, držbu, vlastníctvo predmetnej parcely. Odhliadnuc od uvedeného, na prijatých záveroch najvyššieho súdu, nemôže právne významným spôsobom nič zmeniť ani skutočnosť, ktorú žalobca tvrdí, a je zrejme i opodstatnená, že predmetnú pôdu desať rokov užíva a na jeseň na nej zasial poľnohospodársku plodinu. Už samotná skutočnosť, že pôdu, ktorú žalobca obhospodaroval, užíval bez právneho titulu, je podľa názoru odvolacieho súdu v takomto druhu konania príťažujúcou okolnosťou, ktorá v procese poskytovania dotácií postačuje na vyradenie žiadosti žiadateľa (v tomto prípade žalobcu) z predmetného procesu a to bez toho, aby ďalší zo žiadateľov o poskytnutie dotácie na totožnú parcelu, musel v osobitnom konaní za účasti žalobcu, preukazovať iný právny titul a opodstatnenosť svojej žiadosti k spornej parcele.

V súlade so závermi súdu prvého stupňa i odvolací súd mal z predloženého spisového materiálu za preukázané, že skutkový stav bol správnymi orgánmi náležite zistený a správne právne posúdený. Žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol

dostatočne vysporiadal, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. a § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.